

Основна школа „Свети Сава“, Врчин

29. новембра 15, 11224 Врчин

тел: +381 11 8053467; 8055527; 8055285

факс: +381 11 8056016

www.os-svetisava.edu.rs

e-mail: os-svsava@mts.rs

ПИБ: 101953139 мат. бр: 07035233 шиф. дел: 8520

Република Србија

Министарство просвете

Школска управа Београд

ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ДРУГИ РАЗРЕД

ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА“

11224 ВРЧИН, 29. НОВЕМБРА 15.

Основна школа „Свети Сава“, Врчин

29. новембра 15, 11224 Врчин

тел: +381 11 8053 467, 8055 527, 8055 285

факс: +381 11 8056 016

www.os-svetisava.edu.rs

e-mail: os-svsava@mts.rs

ПИБ: 101953139 мат. бр: 07035233

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОСНОВНА ШКОЛА
»СВЕТИ САВА«

Бр. 491/1

04 04

2023

Врчин, 29. новембра бр. 15

Тел: 011 8053 467, факс: 8055 016
e-mail: os-svsava@mts.rs

шиф. дел: 8520

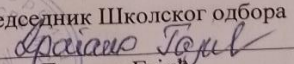
На основу члана 119. став 1. тачка 2. и члана 61. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 10/19, 6/20 и 129/21), на основу Правилника о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. – Просветни гласник бр. 15/18-77, 18/18-1, 3/19-83) и Правилника о допунама Правилника о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања и на основу члана 73. Статута ОШ „Свети Сава“ из Врчина, Школски одбор Основне школе „Свети Сава“ из Врчина доноси следећу

О Д Л У К У

1. Усваја се План и програм наставе и учења за други разред за школску 2023/2024. годину једногласном одлуком чланова Школског одбора, усаглашен са Правилником о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања „Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 5/2010-4) и Правилником о допуни Правилника о плану наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник РС бр. 3/2019)

О б р а з л о ж е њ е

На основу члана 119. став 1. тачка 2. а у вези са чланом 61. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 10/19) Орган управљања доноси предшколски, школски, односно васпитни програм (у даљем тексту: програм образовања и васпитања), развојни план, годишњи план рада, усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању, усаглашен са Образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања, па је у оквиру својих овлашћења о усвајању Школског програма за други разред основног образовања, одлучено као у диспозитиву одлуке.

Председник Школског одбора

Драгана Гајић

Садржај

УВОД	5
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	5
ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	5
ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОРИЈЕНТИСАНИ НА ИСХОДЕ	7
ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА	8
ЛИСТА ПРЕДМЕТА, АКТИВНОСТИ И ФОНД ЧАСОВА	15
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ, ДОПУНСКА НАСТАВА; СЕКЦИЈЕ	
-Српски језик и књижевност	17
-допунска настава	35
-Драмско-рецитаторска секција	36
-Математика	38
-допунска настава	66
-Математичка секција	67
-Свет око нас	70
-Мали еколози секција	81
-Физичко и здравствено васпитање	83
-Музичка култура	95
- Ликовна култура	102
-ликовна секција	111
- Енглески језик	116
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	144
-Грађанско васпитање	144
-Верска настава	153
Дигитални свет	161
-Час одељењског старешине	164
-ПРОГРАМ РАДА ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА	165
-Кинески језик-	190
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	192
Програм Пријатеља деце	195
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ	197
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	198
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ УЧЕНИКА	211
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	213
Програм рада Црвеног Крста	214
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	215
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	216
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	216
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ 3	217

Рад са родитељима	220
ПРОГРАМ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА И ПРОГРАМ УЧЕНИКА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА	220
Аплицирање за модел установе кроз пројектне активности „Учимо сви заједно“	221
ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ	223
ПРОГРАМ ВРШЊАЧКОГ ТИМА	224
ПРОГРАМ ОРГАНИЗОВАЊА ЕКСКУРЗИЈА И ИЗЛЕТА	227
ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА	228
ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ	232
ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	233
Уџбеници	233

УВОД

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

1.1. Полазне основе за израду школског програма су:

- Закон о основама система образовања и васпитања Службени гласник РС", бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закони, 10 од 15. фебруара 2019, 6 од 24. јануара 2020, 129 од 28. децембра 2021.
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018, 10/2019 и 129/2021.);
- Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС 16/2018-47, 3/2019-1, 5/2021-1
- Правилник о општинском Савету родитеља („Службени гласник РС“,бр.72/2018.)
- Правилник о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 30 од 25.априла 2019.године);
- Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС–Просветни гласник“, број 14/18)
- Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“,бр.10/19.)
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом („Службени гласник РС“, број 80/2018)
- Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, број 46/2019 и 104/2020.)
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права и индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број 74/2018).
- Правилник о општим стандардима постигнућа–образовни стандарди за крај обавезног образовања(“Службени гласник РС–Просветни гласник”,бр.5/2010);
- Школски развојни план
- Извештај о раду школе у претходној 2022/23.школској години
- Искуства наставника у раду током 2022/2023.школскегодине
- Извештај и писмене и усмене смернице чланова екстерне комисије након екстерног вредновања спроведеног у школи децембра 2019.године

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

. ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА СУ:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;

- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ПРОГРАМИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОРИЈЕНТИСАНИ НА ИСХОДЕ И ПРОЦЕСЕ УЧЕЊА

Структура програма свих наставних предмета је конципирана на исти начин. На почетку се налази циљ наставе и учења предмета за први циклус образовања и васпитања. У табели која следи, у првој колони, дефинисани су предметни исходи за крај другог разреда, у другој колони дате су области и/или теме, а у трећој се налазе предметни садржаји. Иза табеле налазе се кључне речи садржаја програма и препоруке за остваривања наставе и учења конкретног предмета под насловом *Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма*. Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама и могућностима ученика другог разреда.

Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај.

Садржаји више нису циљ сами по себи, већ су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног наставног предмета. Овако конципирани програми подразумевају вају да оствареност исхода води ка развијању компетенција, и то како општих и специфичних предметних, тако и кључних.

Прегледом исхода који су дати у оквиру појединих програма наставе и учења може се видети како се постављају темељи развоја кључних и општих међупредметних компетенција које желимо да наши ученици имају на крају основног образовања. Та потреба да се образовање и васпитање усмере ка развијању компетенција био је један од разлога увођења и пројектне наставе као облика образовно-васпитног рада. Пројектна настава се у данашње време све више фокусира на остваривање образовних стандарда и исхода и, како показују резултати најновијих истраживања, прати друштвене промене својом усмереношћу на развијање знања и способности ученика кроз активности планирања, истраживања и тимског рада у оквиру предметног и међупредметног повезивања садржаја. Поред тога, једна од битних особина савременог приступа пројектном раду у настави односи се на коришћење ИКТ у пројектним активностима што обезбеђује ефикасније учење и развијање знања, али и развијање понашања правилног и безбедног коришћења рачунара и интернета. Детаљније препоруке за планирање и остваривање пројектне наставе дате су у поглављу 7 – *Упутство за реализацију пројектне наставе*. На путу остваривања циља и исхода кључна је улога наставника који добија значајан простор за слободу избора и повезивање садржаја; метода, поступака и техника наставе и учења и активности ученика. Оријентација на процес учења и исходе брига је не само о резултатима, већ и начину на који се учи, односно како се гради и повезује знање у смислене целине, како се развија мрежа појмова и повезује знање са практичном применом. Програми наставе и учења намењени су, пре свега, наставницима који непосредно раде са ученицима, али и онима који на посредан начин узимају учешће у образовању и васпитању. Зато треба имати у виду да терминологија, која је коришћена у

програмима nastave и учења, није намењена ученицима и треба је приликом дефинисања конкретних наставних јединица, било за непосредан рад са ученицима, било за потребе уџбеничких и дидактичких материјала, прилагодити узрасту ученика. Програми nastave и учења су наставницима полазна основа и педагошко полазиште за развијање образовно-васпитне праксе: за планирање годишњих и оперативних планова, непосредну припрему за рад као и оквир за преиспитивање праксе развијања планова, остваривања и праћења и вредновања nastave и учења кроз сопствена промишљања, разговор са колегама итд.

Образовно-васпитна пракса је сложена, променљива и не може се до краја и детаљно унапред предвидети. Она се одвија кроз динамичну спрегу међусобних односа и различитих активности у социјалном и физичком окружењу, у јединственом контексту конкретног одељења, конкретне школе и конкретне локалне заједнице. Зато, уместо израза реализовати програм, боље је рећи да се на основу датих програма планира и остварује настава и учење које одговара конкретним потребама одељења.

ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

Врчин је подавалско село које броји око 10.000 становника и једно је од највећих села у Србији. Иако се налази 20 км од центра Београда због идеалног географског и саобраћајног положаја из Врчина до центра града се стиже брже него са неких периферних насеља Београда до Теразија. За разлику од Београда у Врчину влада мир, без саобраћајних гужви, чист ваздух и лепа природа. Врчин има здраву средину великих потенцијала, са могућношћу привредног и економског развоја захваљујући између осталог и одличној комуникацији са Београдом. Код младих доминира опредељење да се школују, а затим и да раде у Београду, где већина становника Врчина и ради.

Прва школа у Врчину почела је са радом 1827. године. Кроз дугу историју, врчинска школа се највише суочавала са проблемом адекватности школске зграде, те је због

нехигијенских услова до 1898. године у време Кнежевине, а касније и Краљевине Србије, више пута затварана на основу извештаја школских ревизора, који су сматрали да је зграда неподесна за школу.

У овој згради школа непрекидно ради од 1957. године, а први упис у судски регистар је 30.12.1965. године, решењем број 359 65. Школа је основана решењем Народног одбора општине Гроцка, број 8608 од 16.12.1965. године. Решењем Окружног привредног суда у Београду Us број 1242/73 од 27.12.1973. године у судски регистар уписана је ОШ „Мирослав Јовановић Церовац“ у улици Облаковска број 3. Решењем број 06 - 51 од 11.07.1978. године Скупштина општине Гроцка дала је сагласност на Статут Школе. Решењем Трговинског суда у Београду XII-Fi. 8244/04 од 20.08.2004. године промењен је назив школе у ОШ „Свети Сава“. Последњи упис извршен је решењем Трговинског суда број I-Fi 393/07 од 23.10.2007. године, којим је извршена промена лица овлашћеног за заступање, број регистарског улошка 5-18500. Школа је обухваћена мрежом школа, на основу Одлуке о броју и просторном распореду основних школа у Републици Србији (Сл. гласник РС број 58/94). За Дан школе је одређен 19. мај.

Данас Основна школа „Свети Сава“ има укупно преко **600** ученика од 1. до 8. разреда. У саставу школе се налазе:

- 1. Матична школа у центру Врчина**, на адреси ул. 29.ноцембра, број 15 (од 1. до 8. разреда).

Матична школа од расположивих 8019 м² школске парцеле школа користи само 3240 м², а на истом простору се налази и предшколска установа, „Лане“.

Доградња и реконструкција централне школске зграде почела је 16.10.2004. године. Сви планирани грађевински радови друге фазе радова завршени су током 2012. и 2013. године. Урађена је обједињена кровна конструкција над старим делом школе и новим дограђеним учионачким трактом ради заштите објекта од прокишњавања, уграђена је громобранска инсталација и грејачи за хоризонталне и вертикалне олуке, фасада и термоизолација на старом и дограђеном делу школе, као и алуминијумска фасадна столарија на шест нових учионица. Завршени су радови на покривању дограђеног улазног хола са одводњавањем и уграђивањем алуминијумске фасадне столарије, урађена је мрежна кишна канализација и дренажа и израђени су тротоари око објекта; урађена је нивелација школског дворишта и израда свих слојева и завршног ради одводњавања атмосферске воде са платоа.

Током лета 2014. године урађен је кров између фискултурне сале и старог дела школе, замењени су плафони у свим ходницима, окречени су, и у свим ходницима су замењени подови; сва врата су окренута ка споља; свака просторија је добила интернет; потпуно је завршена хидрантска мрежа и реконструисан је биодиск. Добијањем новог видео надзора са 24 камере школски и дворишни простор су у потпуности покривени, а стари видео надзор постављен је у подручној школи. Школа има и потпуно уређен паркинг за 10-ак аутомобила радника школе, као и просторију за разговор с родитељима ученика која ће ускоро бити стављена у функцију. Доста је рађено на уређењу зелених површина у школском дворишту. Терен у школском дворишту је обележен за кошарку и одбојку. Постављени су кошеви на терену као и клупе. Урађено је поновно асфалтирање дворишта и уградња нових плоча.

Школа поседује потпуно нову ограду, рампу за инвалиде, аутоматску дојаву пожара, разглас, електронско звоно, дигитални сат, хидрантску мрежу. У делу дворишта испод вртића „Лане“ изграђен је противпожарни базен за хидрантску мрежу (72 кубика), као и пречишћивач отпадних вода. Школа сада располаже квадратуром од 3240 м². Све учионице су у потпуности опремљене савременим наставним средствима и одговарају захтевима савремене наставе. Учионице су простране, са довољно светлости. Опремљене су савременим наставним средствима, одговарајућим намештајем, са довољним бројем клупа и столица у односу на број ученика. Сва постојећа дидактичка средства се одржавају, чувају и допуњавају новим. Учионице имају паметну таблу, бим пројектор, као и интернет, разглас, кабловска, wireless. Такође је у кабинету за информатику, обезбеђен је и рад на тридесет рачунарских места. У информатичкој учионици постоји 30 компјутерских јединица са мониторима. Школа има 13 бим пројектора, 11 паметних табли од тога 1 медис систем, 6 фотокопир апарата, 13 зелених табли, 12 белих табли, 1 бела табла са нотним линијама, 65 панова по учионицама, 57 панова у ходницима, 4 панова у зборници, 9 тв пријемника. Све учионице и кабинети имају рачунаре. Свака просторија у школи је опремљена новим телекомуникацијским системом – рачунарска, телефонска, антенска мрежа. Школа је успела да угради АМРЕС интернет мрежу и да сада у целом објекту постоји wi-fi мрежа.

Издвојено одељење Доња Мала ради у школској згради корисне површине око 490 м² и школског дворишта од око 2000 м². У самој згради су две врло простране и светле учионице са трпезаријом. У згради постоје још и зборница, трпезарија, тоалети за ученике и наставнике. Мањи део дворишта је уређен у кошаркашко и одбојкашко игралиште. Изграђен је летњикован, поправљена и окречена фасада и уграђен видео надзор. На већем делу дворишта асфалтирано је рукометно игралиште и игралиште за мали фудбал. Двориште има справе за вежбање на отвореном простору, клупе, љуљашке и клацкалице.

Урадили смо и ограду до главног пута у дужини од 40 метара, окречене су школске просторије и побољшан квалитет видео надзора уградњом укупно 8 камера. Сваке године сарадњом родитеља и школе ради се на санацији и улепшавању постојећег објекта. Асфалтиран је део између оgrade и пута и урађен је потпорни зид у дужини од 50 метара изнад школског терена и 56 метара оgrade око школске зgrade, што укупно чини 106 метара оgrade у подручној школи. Претходне школске обновљена је и санирана фасада објекта у Доњој Мали као и електро- инсталације. Током школске 2020/21. године у издвојеном одељењу "Доња Мала" радови су обухватили: реконструкцију електро- енергетских инсталација (замена сигналне инсталације, разводни ормани, напојни каблови, инсталација осветљења, инсталација прикључница и термичких потрошача,

инсталација за изједначење потенцијала, уземљивач и громобранска инсталација.) У оквиру овог пројекта извршени су фарбарско-молерски, керамички, водоинсталатерски радови, аутоматска дојава пожара, озвучење, видео надзор, као и хобловање и лакирање паркета. Урађена су спољна врата, је комплетна реконструкција ђачких тоалета са новим санитарјама и комплетна реконструкција кухиње са новим елементима.

Издвојено одељење Рамнице- Школа има једну зграду у засеоку Рамнице која се не користи.

Током лета 2020. године, уз помоћ ГО Гроцка успели смо да зграду овог издвојеног одељења, након 42 године некоришћења, спасимо и отргнемо од заборава, пропадања и прокишњавања. Детаљно смо заменили преко 320м² крова. Подашчана је комплетна кровна конструкција и урађени су олуци. Комплетно је реновирана фасада објекта. Још раније је уређено двориште постављањем металне ограде до улице и изградњом рукометног игралишта. Урађен је прикључак за воду, тј. чесма у дворишту школе.

Током школске 2020/21. године на школском објекту у Рамницама радови су обухватили:

1. Рушење и демонтажа (скидање постојећег црепа са кровова, скидање постојећих летви са кровова, демонтажа олучних хоризонтала, демонтажа олучних вертикала, демонтажа лимених опшивки калканских зидова и демонтажа дрвене ламперије са стрехе)
  2. Зидарски радови (малтерисање димњака)
  3. Тесарски радови (преглед и санација дела кровне конструкције, набавка и постављање дашчане подлоге преко кровне конструкције, летвисање крова летвама 3x3 cm, паралелно са роговима, преко дашчане оплате, за стварање ваздушног простора испод покривача, летвисање крова летвама 3x5 cm, на размаку од 32 cm за покривање фалцованим црепом, заштитнипремаз дрвених елемената крова)
  4. Покривачки радови (набавка и постављање фалцованог црепа)
  5. Изолатерски радови (постављање паропропусне водонепропусне кровне фолије)
  6. Суво-монтажни радови (опшивање стрехе аквапанелима)
  7. Лимарски радови (уградња олучних хоризонтала, уградња олучних вертикала, опшивање калканских зидова, опшивање димњака, уградња снегобрана)
- Захваљујући овом пројекту зграда овог издвојеног одељења је након 42 године некоришћења отргнута од заборава, пропадања и прокишњавања.

Сва три школска објекта имају јавну расвету, као и декоративно осветљење канделаберима.

Централна зграда

НАМЕНА ПРОСТОРА	БРОЈ ПРОСТОРИЈА	УКУПНА ПОВРШИНА М2
Улази	3	20
Степеништа	4	61
Хол	2	85,39
Учионице	12	648
Кабинети	5	280
Ходници уз учионице	4	343
Сала за физичко васпитање	1	411
Свлачионице	2	20 + 20
Библиотека	1	47
Школска кухиња	1	34,35
Трпезарија	1	109
Остава хигијеничара	1	7,4

Продужени боравак	2	108м, 2*54м2
Зборница	1	56
Свечана сала	1	255,4
Управа школе	3	36
Стручни сарадници	1	16
Котларница	1	54
Архива	1	15

Издвојено одељење Доња Мала у потпуности је реновирано. Има две учионице, ходник, зборницу и тоалет са3 кабине, котларницу на природни гас, рукометно игралиште стандардне величине, мањи кошаркашки терен, теретану на отвореном простору. Сва постојећа дидактичка средства се одржавају, чувају и допуњавају новим.

Све учионице су у потпуности опремљене савременим наставним средствима и одговарају захтевима савремене наставе. Настава се одвија се у модерним и савременим специјализованим учионицама.

Шк.2013 2104 уређене су две нове просторије за извођење продуженог боравка..

Наставници су добили нову зборницу, а техничко особље своју просторију. Школска библиотека налази се у адекватном простору. Настава физичког васпитања изводи се у фискултурној сали, а када је лепо време у школском дворишту. Нашим ученицима на располагању савремена фискултурна сала са неопходним реквизитима, свлачионицама и справарницом. Ученици су добили лепе свлачионице, справарницу, а наставници свој кабинет. Од савремених наставних средстава школа располаже са компјутерима , штампачима, бим пројекторима , паметним таблама и медис системом, фотокопир апаратима , телевизорима, музичким линијама , фотоапаратима , скенерима, клавирима , звучницима , микрофонима , разгласом.

Школски веб-сајт садржи потребне информације у вези са образовно-васпитним процесом у школи. Свакодневно се ажурира, тако да су сви заинтересовани благовремено обавештени о свим дешавањима у школи. У свечаној сали организују се прославе, представе, књижевни сусрети, хуманитарне акције и друге манифестације од значаја за рад школе. Опремљена је сценом, столицама, клавиром и озвучењем, као и бим пројектом и рачунаром.

Наша школа је школа са традицијом. Храм знања, културе, спорта. Мото наше школе је реч, дело, љубав. Желимо да се у њој чују само лепе речи, а оне које то нису нека буду заборављене.

Желимо да креирамо климу у којој се учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности, у којој владају хармонични односи и сви се лепо осећају, а љубав треба да буде она покретачка снага којом све почиње.

ЛИСТА ПРЕДМЕТА, АКТИВНОСТИ И ФОНД ЧАСОВА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик _____језик ¹	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Српски језик као нематерњи ²	2	72	2	72	3	108	3	108
3.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
4.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
5.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
6.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
7.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
8.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
10.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
У К У П Н О: А		20- 22*	720- 792*	21- 23*	756- 828*	21- 24*	756- 864*	21- 24*	756- 864*
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе ⁴	2	72	2	72	2	72	2	72
У К У П Н О: Б		1- 3*	36- 108*	1- 3*	36- 108*	1- 3*	36- 108*	1-3* 108*	36- 108*
У К У П Н О: А + Б		21- 23*	756- 828*	22- 24*	792- 864*	22- 25*	792- 900*	22- 25*	792- 900*

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21–23*	756–828*	22–24*	792–864*	22–25*	792–900*	22–25*	792–900*
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава							1	36
4.	Настава у природи**	7–10 дана годишње	7–10 дана годишње	7–10 дана годишње	7–10 дана годишње				
Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељенског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁵	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

1 Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

2 Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.

4 Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.

5 Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмеђавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;

- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

- уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; препознавање и разумевање главних реченичних делова;
- упознавање са фонетским и морфолошким појмовима према захтевима програма;
- савладавање нових програмских захтева из правописа;
- овладавање техником читања и писања латиницом;
- мотивисање, подстицање и усмерење на читање лектире;
- увежбавање читања наглас; усавршавање читања у себи у функцији тумачења текста;
- уочавање и тумачење битних чинилаца текста према захтевима програма;
- симултано усвајање књижевних и функционалних појмова;
- овладавање основним облицима језичког изражавања и даља усавршавања и неговање језичке културе;
- систематско и доследно реализовање програмираних и њима сличних вежбања у говору и писању.

<p>Назив предмета: Циљ:наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.</p> <p>Годишњи фонд:180</p>				
Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Стандарди	Компетенције Опште међупредметне компетенције
<p>Књижевност Број часова 68</p> <p>ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма: <i>Да вам певам што истина није/Мишија моба</i> Народна песма: <i>Мајка Јова у ружи родила/Санак иде низ улицу</i> Јован Јовановић Змај: <i>Пролећница/Хвала</i> Војислав Илић: <i>Први снег</i> Бранко Ћопић: <i>Огласи „Шумских новина“ (одломци), Болесник на три спрата</i> Душан Радовић: <i>Лепо је све што је мало, Мама</i> Драган Лукић: <i>Школа, Равнотежа</i> Мирослав Антић: <i>Тајна</i> Душко Трифуновић: <i>Два јарца</i> Григор Витез: <i>Дохвати ми, тата, мјесећ</i> Александар Сергејевич Пушкин: <i>Бајка о рибару и рибици</i> (читање у наставцима)</p> <p>Проза</p>	<p>књижевност, језик, језичка култура, усвајање другог писма (латинице).</p>	<p>-разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; -одреди главни догађај, време- и место дешавања у прочитаном тексту; -одреди редослед догађаја у тексту; -уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; -разликује стих истрофу; -уочи стихове који се римују; -објасни значење пословице и поуке коју уочава у басни; -наведе једноставне примере поређења из текстова и свакодневног живота; -износи своје мишљење о тексту;</p>	<p>1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.2 1CJ.2.5.3 1CJ.2.5.4 1CJ.2.5.5 1CJ.2.5.6 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.7. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.2.5. 1CJ.2.2.6.</p>	<p>компетенција за учење; одговорно учешће у демократском друштву; естетичка компетенција; комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; предузимљивост и оријентација ка предузетништву; рад са подацима</p>

<p>Народна прича: <i>Свети Сава, отац и син/Свети Сава и отац и мати са малим дететом</i></p> <p>Народна прича: <i>Седам прUTOва</i></p> <p>Народна басна: <i>Бик и зец/Коњ и магарац</i></p> <p>Доситеј Обрадовић: <i>Пас и његова сенка/Коњ и магаре</i></p> <p>Десанка Максимовић: <i>Бајка о лабуду</i></p> <p>Гроздана Олујић: <i>Шаренорена Градимир</i></p> <p>Стојковић: <i>Деда Милоје</i></p> <p>Мирјана Стефановић: <i>Златне рибице не праве штету</i></p> <p>Ђани Родари: <i>Кад дедица не зна да прича приче</i></p> <p>Су Ју Ђин: <i>Свитац тражи пријатеља</i></p> <p>Феликс Салтен: <i>Бамби</i> (одломак по избору) Драмски текстови</p> <p>Александар Поповић: <i>Два писма</i></p> <p>Ана Миловановић: <i>Слатка математика</i></p> <p>Гвидо Тартаља: <i>Оцене</i></p> <p>Тоде Николетић: <i>Шума живот значи</i></p> <p>Популарни и информативни текстови</p> <p>Избор из илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Доситеј Обра- довић (баснописац), Никола Тесла (приче из детињства), знаменита завичајна личност и др.)</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <p>Изборизкраткихнароднихумотворина(заг онетке,пословице, брзалице, питалице,разбрајалице)</p>			<p>1CJ.2.2.7.</p> <p>1CJ.2.2.8.</p> <p>1CJ.2.2.9.</p> <p>1CJ.2.2.10</p> <p>1CJ.3.2.1.</p> <p>1CJ.3.2.3.</p> <p>1CJ.1.5.1</p>	<p>и информацијама;</p> <p>решавање проблема;</p> <p>сарадња;</p> <p>дигитална компетенција.</p>
--	--	--	--	--

<p>ХансКристијанАндерсен:<i>Принцеза на зрну грашка,Царев оново одело, Девојчица са шибицама</i> Десанка Максимовић: <i>Ако је веровати мојој баки, Прстен на морском дну, Бајка о трешњи, Сликарка зима, Како су пужу украли кућу,Трипатуљка,Чика-Мраз, Божић-батини цртежи,Трав еговоре бакиним гласом, Орашчићи-палчићи, Кћи вилиног коњица</i> (три бајке по избору ученика) ЉубивојеРшумовић,избор из збирке песам а<i>Ма шта ми рече(Једног дана, Др, Десет љутих гусара, Ишли смо у Африку, Ако желиш мишице, Уторак вече ма шта ми рече, Има један, Телефонијада, Дете, Вуче вуче бубо лења, Вук и овца)</i> Драгомир Ђорђевић,избор песама(<i>Кад сам био мали,Бабе су нам сјајне, Рецепт за деду, Све су мајке, Ја сам био срећно дете, Једном давно ко зна када, Првоаприлска песма, Ми имамо машту, Тајанствена песма, Бити пекар то је сјајно, Успон једног лава, Стонога, Вештице су самотрик</i>) Избор из кратких прича за децу: Бранко Стевановић, <i>Прича из ормана,</i> ВеснаВидојевићГ ајевећ, <i>Бркљача,Дејан</i> Алексић,<i>Једномје један дечко зевнуо.</i></p> <p>Књижевни појмови: стих, строфа, рима; народнауспаванка;</p>				
---	--	--	--	--

<p>басна; бајка; тема, место и време збивања, редоследдогађаја; главни и споредни лик (изглед, основне особине ипоступци); лица у драмском тексту за децу.</p>				
<p>ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортоепија Број часова 45 Глас и слог; самогласници и сугласници. Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни). Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива. Спојено и одвојено писање речи: писање речце <i>ли</i> и речце <i>не</i> уз глаголе. Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама. Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице <i>ОШ, бр., итд., стр.</i> и</p>	<p>књижевност, језик, језичка култура, усвајање другог писма (латинице).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – разликује глас и слог и препозна самогласнике и сугласнике; – разликује врсте речи у типичним случајевима; – одређује основне граматичке категорије именица и глагола; – разликује реченице по облику и значењу; – поштује и примењује основна правописна правила; 	<p>1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.6. 1CJ.0.1.7. 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.1.4.4. 1CJ.1.4.5. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.8. 1CJ.2.4.9. 1CJ.3.4.4. 1CJ.3.4.5.</p>	<p>компетенција за учење; одговорно учешће у демократском друштву; комуникација; рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција.</p>

<i>нпр.</i>).				
<p>ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Број часова 67 Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског/драматизованог текста.</p>	<p>књижевност, језик, језичка култура, усвајање другог писма (латинице).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – влада основном техником читања и писања латиничког текста; -пронађе експлицитно исказане информације у једноставном тексту (линеарном и нелинеарном); -користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – учествује у разговору и пажљиво слуша саговорника; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); изражајно чита ћирилички текст; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму; – изводи драмске текстове; 	<p>1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9 1CJ.1.3.10 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.5. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.5. 1CJ.3.3.6.</p>	<p>компетенција за учење; одговорно учење у демократском друштву; естетичка компетенција; комуникација; рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција.</p>
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Изговара,пише и чита слова, речи, реченице, краће текстове, црта, истражује...	Диктати, наставни листићи, тестови, домаћи задаци...
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања, метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Читанка, радна свеска, свеске, бим-пројектор, рачунар, часописи, енциклопедије, бојице...
<p>Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.</p>		
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
<p>Формативно Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника. Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативно Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду. Тестови, писмене вежбе, диктати, напамет научени текстови, читање...</p>	

БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАТСКИМ ЦЕЛИНАМА

Бр. теме	ТЕМА	Часови обраде	Друг и облик рада	Укупно
I	КЊИЖЕВНОСТ	45	49	94
II	ЈЕЗИК	20	16	36
III	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	15	35	50
Укупно		80	100	180

Оријентациони годишњи план наставних јединица

НАСТАВНА ТЕМА	ЧАС ПО РЕДУ	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
Језик, књижевност,	1.	Поново у школи – уводни час	УВОДНИ ЧАС
	2.	Тај догађај ће остати у мом сећању	Говорна вежба
	3.	Читање и анализа домаћих задатака	утврђивање
	4.	Иницијални тест	Провера знања
	5.	Анализа теста и обнављање градива првог разреда	утврђивање
	6.	„Школа“, Драган Лукић	обрада
	7.	„Школа“, Д. Лукић, изражајно казивање песме	вежбање
	8.	Тематски речник: Школа	Вежбање
	9.	Речи и реченице: Обавештајне реченице	Обрада утврђивање
	10.	„Оцене“ Гвидо Тартаља	Обрада
	11.	„Оцене“ Гвидо Тартаља	Вежбање
	12.	Упитне реченице	Обрада
	13.	Извођење драмског текста „Оцене“ Гвидо Тартаља	Вежбање
	14.	Узвичне и заповедне реченице	Обрада
	15.	Мирише рана јесен, час у природи	Говорна вежба
	16.	„Хвала“, Јован Јовановић Змај	Обрада

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Језичка култура	17.	„Хвала“, Јован Јовановић Змај, рецитовање; проширивање реченица, тема: Јесен	Вежбање
	18.	Правописни диктат	провера
	19. 20.	Домаћа лектира: „Ми имамо машту“, Драгомир Ђорђевић, избор из поезије	Обрада
	21.	Које тајне крије септембар – систематизација знања	Систематизација
	22.	„Дохвати ми, тата, Мјесец“, Григор Витез	Обрада
	23.	„Дохвати ми, тата, Мјесец“, изражајно казивање песме	Вежбање
	24.	„Свитац тражи пријатеља“, Су Ју Ћин	Обрада
	25.	„Свитац тражи пријатеља“, Су Ју Ћин	Утрђивање
	26.	“Свитац тражи пријатеља“ – мала луткарска представа	Вежбање
	27.	“Пас и његова сенка“, према Доситеју Обрадовићу	Обрада
Језик; Књижевност;	28.	Преобликујемо басну у стрип, песму или драмски текст	Вежбање
Језичка култура;	29.	Доситеј Обрадовић Из Енциклопедије „Дечје свезнање – реци ко је“	Обрада
	30.	Гласови: самогласници и сугласници	Обрада
	31.	Слог; растављање речи на слоге	Обрада
	32.	„Седам прUTOва“, народна приповетка	Обрада
	33.	„Седам прUTOва“, препривавање из различитих улога	Вежбање
	34.	Именице	Обрада
	35.	Властите и заједничке именице	Обрада
	36.	Род именица	Обрада
	37.	Број именица	Обрада
	38.	Глаголи	Обрада
	39.	Прошло, садашње, будуће време	Обрада
	40.	Домаћа лектира: „По јутру се познаје дан“, кратке народне умотворине, избор	Обрада

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

41.	„Да вам певам што истина није, шаљиве народне песме	Обрада
42.	Наша изокренута песма	Вежбање
43.	Да свако нађе пријатеља,	Систематизација

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

		систематизација теме	
	44.	Научили смо из језика и књижевности	Утврђивање
Језик Књижевност Језичка култура	45.	Провера знања: Књижевност, језик (глас, слог, врсте речи, значење речница)	Провера знања
	46.	Велико слово у називима држава, села, градова и другим географским називима	Обрада
	47.	Правописна вежба: преписивање штампаног текста писаним словима; велико слово	Вежбање
	48.	„Слатка математика“, Ана Миловановић	Обрада
	49.	„Слатка математика“, Ана Миловановић (сценско извођење)	Утврђивање
	50.	„Два јарца“, Душко Трифуновић	Обрада
	51.	Именице, глаголи и глаголска времена	Утврђивање
	52.	„Два јарца“, изражајно казивање песме	Вежбање
	53.	Опис животиње по избору (стварни опис)	Вежбање
	54.	Речца НЕ уз глаголе	Обрада
	55.	Речца ЛИ уз глаголе	Обрада
	56.	Потврдне и одричне реченице	Обрада
	57.	Граматичко-правописни садржаји	Утврђивање
	58.	Провера знања: именице, глаголи, глаголска времена, реченице по облику, речце ЛИ и НЕ	Провера знања
	59.	Домаћа лектира: Избор из кратких прича	Обрада
	60.	Домаћа лектира: Избор из кратких прича– стваралаштво	утврђивање
	61.	Ви сте ову причу знали, систематизација теме	Систематизација
	62.	Причам ти причу на основу датих речи (шума, патуљак, олуја, деца, река, помоћ)	Говорна вежба

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

	63.	Читање и анализа задатака	Утврђивање
	64.	„Кад дедица не зна да прича приче“, Ђани Родари	Обрада
Језик; Књижевност; Језичка култура;	65.	„Кад дедица не зна да прича приче“, Ђани Родари, стваралаштво	Вежбање
	66.	Препричавање приче из улоге лика	Утврђивање
	67.	Две тачке и запета у набрајању	Обрада
	68.	Тематски речник: зима	Вежбање
	69.	Описни придеви	Обрада
	70.	„Први снег“, Војислав Илић	Обрада
	71.	„Први снег“, Војислав Илић, рецитоване	Вежбање
	72.	Основни и редни бројеви	Обрада
	73.	„Бајка о лабуду“, Десанка Максимовић	Обрада
	74.	„Бајка о лабуду“, Десанка Максимовић	Вежбање
	75.	„Бајка о лабуду“, Десанка Максимовић	Утврђивање
	76.	Писање датума	Обрада
	77.	Правописна и језичка вежба: две тачке и запета, описни придеви, бројеви, датум	Утврђивање
	78.	Провера знања из језика	Провера знања
	79.	Андерсенове бајке, домаћа лектира	Обрада
	80.	Андерсенове бајке, домаћа лектира	Обрада
	81.	„Мајка Јову у ружи родила“, народна успаванка	Обрада
	82.	Моја успаванка, стваралаштво	Вежбање
	83.	Желим ти у Новој години, жеље и честитке	вежбање
	84.	Да вам причам што истина јесте – весели и благи јануарски дани	Говорна вежба
	85.	Читање и анализа задатака	Утврђивање
	86.	Прича о детињству (одломак), Никола Тесла	Обрада
	91.	Прича о детињству, Никола Тесла	Утврђивање
	92.	Моја бајка о Тесли, састав	Вежбање
	94.	„Златне рибице не праве штету“ Мирјана Стефановић	Обрада

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Језик; Књижевност; Језичка	95.	„Златне рибице не праве штету“ Мирјана Стефановић	Утврђивање
	96.	Стилске вежбе: основно и пренесено значење речи (кад смо у равнотежи)	Вежбање
	97.	Опште скраћенице	Обрада
култура;	98.	Разумем шта читам, (текст „Тролејбус и лопта“, Драган Лукић)	Провера знања
	87.	„Свети Сава и отац и мати са малим дететом“, народна прича	Обрада
	88.	„Свети Сава и отац и мати са малим дететом“, читање и проширивање садржаја приче	Вежбање
	89.	Шта би нам данас саветовао Свети Сава	Утврђивање
	90.	„Свети Сава и отац и мати са малим дететом“, драматизација приче	Вежбање
	105.	Научили смо из језика и књижевности	Утврђивање
	106.	Научили смо из језика и књижевности	Провера знања
	93.	У јануару, сунце је у квару, групни рад, стваралаштво – систематизација теме	Систематизација
	99.	„Шаренорепа“, Гроздана Олујић	Обрада
Језик; Књижевност; Језичка култура;	100.	„Шаренорепа“, Гроздана Олујић, читање и препричавање	Утврђивање
	101.	„Шаренорепа“, Гроздана Олујић, опис лика	Вежбање
	102.	„Болесник на три спрата“, Бранко Ћопић	Обрада
	103.	„Болесник на три спрата“, Бранко Ћопић, рецитовање	Вежбање
	104.	Јунаци из фебруарских прича	Систематизација
	107.	Испитујемо познавање латинице	Вежбање
	108.	Ћирилица и латиница	Обрада
	109.	Штампана слова латинице: Аа, Ее, Оо, Јј, Кк, Мм, Тт	обрада
	110.	Штампана слова латинице: Ii, Ss, Uu, Vv	обрада

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

	111.	Штампана слова латинице: Rr,Nn, Ll, Zz	Обрада
	112.	Утврђивање обрађених латиничних слова-диктат	Утврђивање Провера
	113.	„Лепо је све што је мало“, Д. Радовић	Обрада
	114.	„Лепо је све што је мало“, Д. Радовић	утврђивање
	115.	„Мама“, Д. Радовић	Обрада
	116.	„Мама“, Д. Радовић, рецитовање;	Утврђивање
Књижевност; Језичка култура;		Стваралаштво: Ко је мама	
	117.	Штампана слова латинице: Vb, Pp, Cc, Gg	Обрада
	118.	Штампана слова латинице: Hh, Ff, Dd, Đđ	Обрада
	119.	„Два писма“, А. Поповић	Обрада
	120.	„Два писма“, А. Поповић, сценско извођење	Вежбање
	121.	Штампана слова латинице: Čč, Ѓć, Šš, Žž	Обрада
	122.	Штампана слова латинице: Nj nj, Lj lj, Dž dž	Обрада
	123.	Домаћа лектира:Избор из поезије Љубивоја Ршумовића	Обрада
	124.	Утврђивање научених латиничних слова; Диктат	Провера
	125.	„Деда Милоје“, Градимир Стојковић	Обрада
	126.	„Деда Милоје“, Градимир Стојковић, читање и препричав.	Вежбање
	127.	Читамо и пишемо наученим штампаним словима латинице	Вежбање
	128.	„Равнотежа“, Драган Лукић	Обрада
	129.	„Равнотежа“, Драган Лукић, рецитовање	Утврђивање
	130.	„Мој ЗОО лексикон“, читање и писање латинице	Вежбање
	131.	„Пролећница“, Ј. Ј. Змај	Обрада
132.	„Пролећница“, Ј. Ј. Змај, рецитовање	Вежбање	

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Књижевност; Језичка култура;	133.	Рукописна латиница – поређење штампаних и писаних слова	Утврђивање
	134.	Писана слова латинице: <i>A, E, O, J, K, M, T</i>	Обрада
	135.	Писана слова латинице: <i>I, S, U, V</i>	Обрада
	136.	Писана слова латинице: <i>R, N, L, Z</i>	Обрада
	137.	Писана слова латинице: <i>B, P, C, G</i>	Обрада
	138.	Утврђивање научених латиничних слова; Диктат	Утврђивање Провера
	139.	„Огласи <i>Шумских новина</i> “, Б. Ћопић	Обрада
	140.	Писана слова латинице: <i>H, F, D, Đ</i>	Обрада
	141.	Писана слова латинице: <i>Č, Ć, Š, Ž</i>	Обрада
	142.	Читамо и пишемо наученим писаним словима латинице	Утврђивање
	143.	„Бајка о рибару и рибици“, А. С. Пушкин	Обрада
	144.	„Бајка о рибару и рибици“, А. С. Пушкин, наставак	Обрада
	145.	„Бајка о рибару и рибици“, А. С. Пушкин, наставак	Обрада
	146.	„Бајка о рибару и рибици“, А. С. Пушкин, стваралаштво	вежбање
	147.	Писана слова латинице: <i>NJ, LJ, Dž</i>	Обрада
	148.	Диктат писаним словима латинице	Провера знања
Језик; Књижевност;	149.	Избор кратких прича за децу- домаћа лектира	Обрада
	150.	Избор кратких прича за децу- домаћа лектира	Обрада
	151.	„Бамби“, Феликс Салтен	Обрада
	152.	„Бамби“, план за препричавање текста; препричавање из различитих улога	Вежбање
	153.	Лексичко-семантичке вежбе: Опис шумске животиње по избору, латиница	Вежбање
	154.	Читамо и пишемо наученим писаним словима латинице	утврђивање

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Језичка култура;	155.	Кад пролеће стигне на ливаду, час у природи, говорна вежба	Вежбање
	156.	Мај на Бамбијевој ливади, састав, писана вежба	Вежбање
	157.	„Бик и зец“ народна басна	Обрада
	158.	„Бик и зец“ народна басна	Утврђивање
	159.	Свет очима детета, писање и осликавање еколошких порука	Вежбање
	160.	Примени знање , писање латиницом	Провера знања
	161.	Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања, текст „Храбар дечак“, А. Микић	Утврђивање
	162.	Домаћа лектира: Бајке Десанке Максимовић	Обрада
	163.	Бајке Десанке Максимовић, домаћа лектира	Обрада
	164.	План описивања на основу непосредног посматрања – играчка	Говорна вежба
	165.	Анализа састава	Утврђивање
	166.	Језичке вежбе: ребуси, укрштенице, асоцијације, плетенице, осмосмерке – групни рад	Вежбање
	167.	Мајске приче – систематизација теме	Систематизација
	168.	Примени знање – писање латиницом	Провера знања
	169.	„Шума живот значи“, Тоде Николетић	Обрада
	170.	„Шума живот значи“, Тоде Николетић (сценско извођење)	Утврђивање
	171.	„Тајна“, Мирослав Антић	Обрада
	172.	„Тајна“, Мирослав Антић	Утврђивање
	173.	Обнављање знања из граматике,	Утврђивање
	174.	Обнављање знања из правописа	Утврђивање
	175.	Годишњи тест знања из српског језика	Провера знања
	176.	„Лисица и гавран“ -Езоп	Обрада
	177.	Представљање омиљеног лика из читанке сликом и речју, стваралаштво	Вежбање

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

	178.	Научили смо из језика и граматике	Утврђивање
	179.	Наша штафетна прича, стваралаштво – групни рад	Вежбање
	180.	Лако и тешко у настави српског језика, процењивање (на основу табеле у читанци)	Систематизација

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ допунске наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задачи допунске наставе српског језика:

- Проширивање знања о реченици, делови реченице; реченице по облику и значењу
- Овладавање терминима; њихово уочавање у реченици и примена у правилном склапању реченица
- Практична примена и усвајање правописних правила језика
- Служење правописним речником Увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова
- Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица
- Отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика
- Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова
- Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање
- Увежбавање читања и писања латиницом

Оријентациони годишњи план наставних јединица

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Вежбе усменог изражавања	утврђивање
2.	Вежбе писменог изражавања	утврђивање
3.	Вежбе читања	утврђивање
4.	Велико и мало слово	утврђивање
5.	Изјавне, упитне, узвичне и заповедне реченице	утврђивање
6.	Именице	утврђивање
7.	Глаголи	утврђивање
8.	Описивање	утврђивање
9.	Потврдне и одричне реченице	утврђивање
10.	Гласови и слогови	утврђивање
11.	Вежбамо латиницу	утврђивање
12.	Знаци интерпункције	утврђивање
13.	Вежбамо латиницу	утврђивање
14.	Род и број именица	утврђивање
15.	Право и преносно значење речи	утврђивање
16.	Читамо и пишемо латиницу	утврђивање
17.	Прошлост, садашњост, будућност	утврђивање
18.	Научили смо у току године	утврђивање

ДРАМСКО-РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА

Годишњи фонд часова:36

Годишњи план наставних јединица

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Упис чланова секције; Упознавање са планом и програмом. Избор драмских текстова. Подела улога	обрада
2.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	утврђивање
3.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	утврђивање
4.	Писање литерарних радова за конкурсе	обрада
5.	Приредба-пријем првака у Дечји савез – Пријатељи деце – Дечја недеља	систематизација
6.	Народне песме; избор, читање, анализа, рецитовање	утврђивање
7.	Народне приче; избор, читање, анализа, рецитовање	утврђивање
8.	Народне умотворине; избор, читање, анализа, рецитовање	утврђивање
9.	Народна књижевност (Вук С. Караџић) – припрема и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	утврђивање
10.	Приредба - живот и дело – Вук Стефановић Караџић	систематизација
11.	Основна упутства за поставку драмског текста на позорницу. Избор драмских текстова. Подела улога	обрада
12.	Проблеми глуме, доживљавања, преображавања и представљања	утврђивање
13.	Увежбавање драмских текстова и рецитација	утврђивање
14.	Увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	утврђивање
15.	Увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	утврђивање
16.	Свети Сава – живот и дело; избор песама	утврђивање
17.	Новогодишња приредба	систематизација
18.	Избор текстова и подела улога за осмомартовску приредбу	утврђивање

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

19.	Увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	утврђивање
20.	Приредба – Свети Сава	утврђивање
21.	Увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	утврђивање
22.	Увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	утврђивање
23.	Избор песама за школско такмичење у рецитовању	утврђивање
24.	Припреме за школско такмичење у рецитовању	утврђивање
25.	Припреме текстова и рецитација за Дан школе	утврђивање
26.	Учешће на школском такмичењу у рецитовању	систематизација
27.	Избор текста („Школа без насиља“), драматизација текста и подела улога за луткарско позориште	утврђивање
28.	Увежбавање драмских текстова („Школа без насиља“); израда сцене и лутки	утврђивање
29.	Увежбавање драмских текстова („Школа без насиља“); израда сцене и лутки	утврђивање
30.	Луткарско позориште („Школа без насиља“) – представа	систематизација
31.	Одлазак у позориште или сусрет са глумцем	уутврђивање
32.	Дан школе – приредба	систематизација
33.	Рецитовање; глума најуспешнијих драматизација	утврђивање
34.	Рецитовање; глума најуспешнијих драматизација	утврђивање
35.	Анализа рада и успеха драмско- рецитаторске секције	утврђивање
36.	Приредба за крај школске године	систематизација

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације почев од септембра до јуна текуће школске године уз могућност корекције у складу са календаром рада. Наступи у оквиру секције могу се одржавати у културно-уметничким и образовно-васпитним установама у зависности од места одржавања манифестација и приредби.

МАТЕМАТИКА

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- савладају сабирање и одузимање до 100;
- схвате множење као сабирање једнаких сабирака, упознају и користе термине и знак множења;
- упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења;
- упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност рачунских операција (без употребе ових назива);
- уочавају својства нуле као сабирка, чиниоца и дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца;
- савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења (до аутоматизма);

Назив предмета МАТЕМАТИКА				
Циљ: Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.				
Годишњи фонд:180				
Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Стандарди	Компетенције Опште међупредметне компетенције
<p>БРОЈЕВИ Први део Сабирање и одузимање са преласком. Замена места и здруживање сабирака. Веза сабирања и одузимања. Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање). Римске цифре</p> <p>I, V, X, L, C</p> <p>Други део</p> <p>Множење и дељење (таблично) Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. Замена места и здруживање чинилаца.</p>	<p>сабирање, одузимање, множење, дељење, једначина, део целине, римске цифре.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - одреди десетице најближе датом броју; - усмено сабира и одузима бројеве до 100; - користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; - примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; - усмено множи и дели у оквиру прве стотине; - израчуна вредност 	<p>1МА.1.2.1. 1МА.1.1.1. 1МА.1.1.4. 1МА.1.4.1. 1МА.2.1.1. 1МА.2.1.3.</p>	<p>компетенција за учење;</p> <p>комуникација;</p> <p>предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>рад са подацима и информацијама;</p> <p>решавање проблема;</p> <p>сарадња;</p> <p>дигитална</p>

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

<p>Трећи део</p> <p>Редослед рачунских операција. Множење и дељење збира и разлике бројем. Веза множења и дељења. Једначине са једном</p>		<p>бројевног израза са највише две операције;</p> <p>- реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери</p>		<p>компетенција.</p>
---	--	---	--	----------------------

<p>операцијом (множење или дељење). Бројевни изрази. Формирање израза на основу реалистичних ситуација. Разломци облика $\frac{1}{n}$ $, 1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање.</p>		<p>тачност решења; - одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; одреди делове (облика $\frac{1}{n}$) дате величине; - изрази одређену суму новца преко различитих апоена; - прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама; - прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;</p>		
<p>ГЕОМЕТРИЈА Први део Дуж, права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија.</p>	<p>правоугаоник, квадрат, дужина, обим,</p>	<p>- разликује дуж, полуправу и праву; - одреди дужину изломљене линије</p>	<p>1МА.1.1.1. 1МА.1.1.4. 1МА.1.4.1. 1МА.2.1.1. 1МА.2.1.3.</p>	<p>компетенција за учење; естетичка компетенција;</p>

<p>Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Други део</p>		<p>(графички и рачунски);</p> <ul style="list-style-type: none"> - одреди обим геометријске фигуре; - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; 		<p>комуникација;</p> <p>предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p>
<p>Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно).</p>		<ul style="list-style-type: none"> - уочи подударне фигуре на датом цртежу; - уочи симетричне фигуре; <p>допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;</p>		<p>рад са подацима и информацијама;</p> <p>решавање проблема;</p> <p>сарадња;</p> <p>дигитална компетенција.</p>
<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).</p>	<p>дужина, мерење дужине и времена,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; - измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине - чита и запише време са часовника; <p>користи јединице за време у једноставним ситуацијама</p>	<p>1МА.1.1.1. 1МА.1.4.1. 1МА.2.1.1. 1МА.2.1.3. 1МА.1.2.3. 1МА.2.4.5.</p>	<p>компетенција за учење;</p> <p>комуникација;</p> <p>предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>рад са подацима и информацијама;</p> <p>решавање</p>

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

			проблема; сарадња; дигитална компетенција.
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација	
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише,	Пребројавају, цртају, упоређују,	Листићи, вежве, тестови, домаћи	

подстиче, анализира...	учавају, класификују, групишу...	задачи...
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, свеске, бим-пројектор, рачунар, часописи, бојице...
<p>Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.</p>		
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
<p style="text-align: center;">Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p style="text-align: center;">Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p style="text-align: center;">Сумативно</p> <p>Сумативнооцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно- васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе, рад на часу</p>	

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ

Оријентациони годишњи план наставних јединица

Наставна тема	Наставна јединица у оквиру теме и редни број часа		Тип часа	Обр. стандарди
Бројеви	1.	Како ћеш користити радни уџбеник	Проширивање знања	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	2.	Бројеви до 100	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	3.	Сабирање и одузимање до 10	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	4.	Геометријска тела и фигуре	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	5.	Текстуални задаци и проблеми 1	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	6.	Замена места и здруживање сабирака	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	7.	Сабирање и одузимање до 20	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	8.	Сабирање и одузимање до 20	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Бројеви	9.	Сабирање и одузимање до 100	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	10.	Иницијални тест	Иницијални тест	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	11.	Сабирање и одузимање до 100	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви	12.	Текстуални задаци и проблеми 2	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	13.	Писмена провера (сабирање и одузимање бројева до 100)	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	14.	Линија	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.1.1.
Геометрија	15.	Дуж и упоређивање дужи	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	16.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја без прелаза ($23 + 6$; $30 + 2$)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	17.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја без прелаза ($23 + 6$; $30 + 2$)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до	18.	Сабирање двоцифреног и	Обрада	1MA.1.2.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

100		једноцифреног броја 2 (24 + 8)		1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	19.	Сабирање двоцифреног и једноцифреног броја 2 (24 + 8)	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	20.	Сабирање двоцифрених бројева (24 + 36)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	21.	Сабирање двоцифрених бројева 2 (24 + 38)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	22.	Сабирање двоцифрених бројева 2 (24 + 38)	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	23.	Римске цифре	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	24.	Римске цифре	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	25.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног 1 (45 – 5; 40 – 2)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	26.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног 2 (45 – 7)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Бројеви до 100	27.	Одузимање једноцифреног броја од двоцифреног 2 (45 – 7)	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	28.	Одузимање двоцифрених бројева	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	29.	Одузимање двоцифрених бројева	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	30.	Сабирање и одузимање двоцифрених бројева	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	31.	Сабирање и одузимање двоцифрених бројева	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	32.	Научили смо; Провери своје знање	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Мерење и мере	33.	Метар	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Мерење и мере	34.	Дециметар	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Мерење и мере	35.	Центиметар	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

				1MA.2.4.5.
Мерење и мере	36.	Мерење ван учионице	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Мерење и мере	37.	Дан, седмица, месец, година	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Мерење и мере	38.	Час, минут	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Мерење и мере	39.	Научили смо и Провери своје знање	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Мерење и мере	40.	Провера знања о мерама	Провера	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Бројеви до 100	41.	Својства једнакости	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	42.	Сабирање збира и разлике са бројем	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	43.	Сабирање збира и разлике са бројем	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	44.	Одузимање збира и разлике од броја	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Бројеви до 100	45.	Одузимање збира и разлике од броја	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	46.	Одузимање броја од збира и разлике	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	47.	Одузимање броја од збира и разлике	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	48.	Изрази са две операције	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	49.	Изрази са две операције	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	50.	Изрази са две операције	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	51.	Веза сабирања и одузимања	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	52.	Непознати број	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	53.	Непознати сабирак	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

				1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	54.	Непознати сабирак	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	55.	Непознати умањеник	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	56.	Непознати умањеник	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	57.	Непознати умањилац	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	58.	Непознати умањилац	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	59.	Научили смо; Провера знања	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	60.	Крива линија, права линија и тачка	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	61.	Крива линија, права линија и тачка	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	62.	Крива линија, права линија и тачка	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Геометрија	63.	Дуж	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	64.	Полуправа и права	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	65.	Полуправа и права	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	66.	Отворена, затворена и изломљена линија	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	67.	Упоредивање дужи	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	68.	Упоредивање дужи	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	69.	Надовезивање дужи	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	70.	Дужина изломљене линије	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	71.	Дужина изломљене линије	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	72.	Обим геометријске фигуре	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	73.	Обим геометријске фигуре	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	74.	Научили смо ; Провера знања	Провера	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

				1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	75.	Једначине	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	76.	Сабирање и одузимање до 100 – текстуални задаци	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100, Геометрија	77.	Сабирање и одузимање до 100 и израчунавање обима	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	78.	Задаци са две операције	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	79.	Задаци са две операције	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Мера и мерење	80.	Мерење времена – задаци	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.5.
Бројеви до 100	81.	Множење, знак пута	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	82.	Производ два броја	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Бројеви до 100	83.	Производ два броја	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	84.	Замена места чинилаца	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	85.	Замена места чинилаца	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	86.	Множење броја 2 и бројем 2 8 уписан систематиз за овај час, пази у наставку за јануар	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	87.	Множење броја 2 и бројем 2	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	88.	Множење броја 10 и бројем 10	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	89.	Множење броја 10 и бројем 10	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	90.	Множење броја 5 и бројем 5	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	91.	Множење броја 5 и бројем 5	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

				1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	92.	Множење броја 4 и бројем 4	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	93.	Множење броја 4 и бројем 4	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	94.	Множење броја 3 и бројем 3	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	95.	Множење броја 3 и бројем 3	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	96.	Научили смо, Провери своје знање	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	97.	Задаци са две операције	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	98.	Задаци са две операције	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	99.	Писање двоцифрених бројева ($5 \cdot 10 + 3$; $4 \cdot 10 - 2$)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	100.	Здруживање чинилаца	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

100				1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	101.	Здруживање чинилаца	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	102.	Множење броја 6 и бројем 6	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	103.	Множење броја 6 и бројем 6	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	104.	Множење броја 7 и бројем 7	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	105.	Множење броја 7 и бројем 7	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	106.	Множење броја 8 и бројем 8	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	107.	Множење броја 8 и бројем 8	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	108.	Множење броја 9 и бројем 9	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Бројеви до 100	109.	Множење броја 9 и бројем 9	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	110.	Таблица множења	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	111.	Таблица множења	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	112.	Један и нула као чиниоци	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	113.	Толико пута већи број, за толико већи број	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	114.	Толико пута већи број, за толико већи број	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	115.	Научили смо, Провери своје знање	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	116.	Правоугаоник на квадратној мрежи	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	117.	Квадрат на квадратној мрежи	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Геометрија	118.	Квадрат на квадратној мрежи	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	119.	Цртање квадрата, правоугаоника и троугла на квадратној мрежи	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	120.	Цртање квадрата, правоугаоника и троугла на тачкастој мрежи	Утврђивање	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	121.	Симетричне фигуре	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	122.	Подударне фигуре	Обрада	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Геометрија	123.	Научили смо, Провери своје знање	Провера	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	124.	Дељење, знак подељено	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	125.	Количник два броја	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	126.	Половина	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	127.	Половина	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до	128.	Дељење бројем 2	Обрада	1MA.1.2.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

100				1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	129.	Дељење бројем 2	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	130.	Дељење бројем 4	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	131.	Дељење бројем 4	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	132.	Дељење бројем 3	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	133.	Дељење бројем 3	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	134.	Веза множења и дељења	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	135.	Веза множења и дељења	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	136.	Дељење бројем 5	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Бројеви до 100	137.	Дељење бројем 5	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	138.	Толико пута мањи број (За толико мањи број)	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	139.	Толико пута мањи број (За толико мањи број)	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	140.	Дељење бројевима 6 и 7	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	141.	Дељење бројевима 6 и 7	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	142.	Дељење бројевима 8 и 9	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	143.	Дељење бројевима 8 и 9	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	144.	Дељење бројем 10	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	145.	Дељење бројем 10	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

				1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	146.	Нула као дељеник или чинилац	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	147.	Дељивост бројева, садржавање	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	148.	Дељивост бројева, садржавање	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	149.	Дељивост бројева, садржавање	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	150.	Научили смо, Провери своје знање	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	151.	Редослед обављања рачунских операција	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	152.	Редослед обављања рачунских операција	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	153.	Множење збира и разлике бројем	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Бројеви до 100	154.	Множење збира и разлике бројем	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	155.	Множење једноцифреног и двоцифреног броја	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	156.	Множење једноцифреног и двоцифреног броја	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	157.	Множење једноцифреног и двоцифреног броја	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	158.	Дељење збира и разлике бројем	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	159.	Дељење збира и разлике бројем	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	160.	Дељење двоцифреног броја једноцифреним	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	161.	Дељење двоцифреног броја једноцифреним	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	162.	Дељење двоцифреног броја једноцифреним	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

				1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	163.	Непознати чинилац	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	164.	Непознати чинилац	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	165.	Непознати дељеник	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	166.	Непознати делилац	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	167.	Непознати број	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	168.	Непознати број	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	169.	Научили смо, Провери своје знање	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	170.	Разломци $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{8}$	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	171.	Разломци $\frac{1}{3}, \frac{1}{6}$	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1.

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

100				1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	172.	Разломци $\frac{1}{5}, \frac{1}{10}$	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	173.	Разломци $\frac{1}{7}, \frac{1}{9}$	Обрада	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	174.	Разломци	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	175.	Разломци	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	176.	Разломци	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	177.	Научили смо, Провери своје знање	Провера	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	178.	За крај другог разреда	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
Бројеви до 100	179.	За крај другог разреда	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.

Бројеви до 100	180.	За крај другог разреда	Утврђивање	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.
----------------	------	------------------------	------------	--

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА

Задаци:

- Чита, пише и упоређује бројеве до сто
- Зна писмено да сабира и одузима до сто
- Зна да множи и дели до сто
- Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда
- Решава једноставне текстуалне задатке
- Претвара јединице за мерење дужине
- Користи јединице мере за површину
- Претвара јединице за мерење површине из већих у мање, уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме

Оријентациони годишњи план наставних јединица

МАТЕМАТИЧКА СЕКЦИЈА

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљеви:

- Проширивање стечених знања са редовних часова математике
- Развијање способности логичког мишљења и закључивања
- Популаризација и развијање слободнијег и самосталнијег приступа математичким задацима насупрот традиционалног.
- Припрема ученика за учешће на математичким такмичењима

Методе рада:

- метода разговора (дијалозна метода)
- метода демонстрације
- метода писања и писмених радова
- емпиријске методе (посматрање, експеримент, мерења)
- метода апстракције и генерализације
- метода анализе и синтезе
- метода проблемске наставе (истраживачка, хеуристичка, метода проблемског излагања)
- метода специјалних случајева (метода израде математичких модела...)
- визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Упис и упознавање чланова секције са планом и програмом секције-вежбање	Утврђивање
2.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање
3.	Сабирање и одузимање-вежбање	Утврђивање
4.	Текстуални задаци са сабирање и одузимањем- вежбање	Утврђивање
5.	Текстуални задаци са две операције-вежбање	Утврђивање
6.	Математички квадрати- вежбање	Утврђивање
7.	Математички квадрати-вежбање	Утврђивање

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

8.	Математички низови- вежбање	Утврђивање
9.	Логички задаци- вежбање	Утврђивање
10.	Логички задаци- вежбање	Утврђивање
11.	Бројевни низови- вежбање	Утврђивање
12.	Радни задаци- вежбање	Утврђивање
13.	Сложени задаци- вежбање	Утврђивање
14.	Текстуални задаци- вежбање	Утврђивање
15.	Својство једнакости-вежбање	Утврђивање
16.	Текстуални задаци са више операција- везбање	Утврђивање
17.	За толико већи и толико пута већи број-вежбање	Утврђивање
18.	Логички и комбинаторни- вежбање	Утврђивање
19.	Занимљиви задаци- вежбање	Утврђивање
20.	Изрази-логички задаци-вежбање	Утврђивање
21.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање
22.	Задаци са више операција-вежбање	Утврђивање
23.	Састављање текста задатака на основу израза-вежбање	Утврђивање
24.	Математичко вежбање,,Мислиша``	Утврђивање
25.	Математичко вежбање,,Мислиша``	Утврђивање
26.	Дешифровање-вежбање	Утврђивање
27.	Разломци-вежбање	Утврђивање
28.	Веза множења и дељења-вежбање	Утврђивање
29.	Дељење и множење-задаци-вежбање	Утврђивање
30.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање
31.	Задаци са једначинама-вежбање	Утврђивање

32.	Задаци са једначинама-вежбање	Утврђивање
33.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање
34.	Задаци са више операција-вежбање	Утврђивање
35.	Геометријски задаци-занимљиви задаци-вежбање	Утврђивање
36.	Анализа рада секције-вежбање	Утврђивање

Место за рад

Учионица

Средства за рад ученика

1. Свеске у квадратиће А-4 за школски и домаћи рад
2. Оловка графитна
3. Оловке у боји 6 комада
4. Фломастери у боји 6 комада
5. Гумица
6. Лењир 30 cm
7. Троугао за ученике
8. Пластелин

Средства за рад наставника

1. Дневник васпитно-образовног рада основне школе
2. Школски програм , месечни планови рада и дневне припреме наставника
3. Свеска за праћење рада ученика
4. Радни листови за математику, писмене вежбе
5. Табла и креда
6. Сет креда у боји
7. Лењир 1 m
8. Троугао 60 cm
9. Шестар школски
10. Геометријска тела: коцка, квадар, пирамида, лопта, купа
11. Фолије за графоскоп
12. Персонални рачунар, монитор и штампач
13. “Мислиша“-збирка припремних задатака за математичка такмичења ученика ОШ

СВЕТ ОКО НАС

Задаци наставног предмета *свет око нас* су:

- развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- очување природне дечје радозналости за појаве у окружењу и подстицање интересовања и способности за упознавање појава кроз активне истраживачке делатности;
- оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- интегрисање искуствених и научних сазнања у систем појмова из области природе и друштва;
- стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;
- усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог чувања и рационалног коришћења и дограђивања;
- развијање свести о потреби и могућностима личног учешћа и доприноса у заштити животне средине и одрживом развоју.
- развијање техника сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;
- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развијним способностима;
- подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- подстицање уочавања узрочно-последичних веза, појава и процеса, на основу различитих параметара;
- описивање и симулирање неких појава и моделовање једноставних објеката у свом окружењу;
- слободно исказивање својих запажања и предвиђања и самостално решавање једноставних проблем-ситуација;
- развијање различитих социјалних вештина и прихватање основних људских вредности за критеријум понашања према другима;
- развијање одговорног односа према окружењу, интересовања и спремности за његово очување.

Назив предмета **СВЕТ ОКО НАС**

Циљ: Циљ наставе Свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

ОШ „Свети Сава“ Врчин, ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

Годишњи фонд:72

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Стандарди	Компетенције Опште међупредметне компетенције
<p>Насеље са околином/Други и ја</p> <p>Групе људи: родбина, (ван)школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља</p> <p>Правила понашања појединаца и група.</p>	<p>природа, оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења.</p>	<p>– идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;</p>	<p>1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● компетенција за учење; ● одговорно учешће у демократском друштву; ● комуникација; ● одговоран однос према околини; ● одговоран однос према здрављу; ● предузимљивост и оријентација ка предузетништву; ● рад са подацима и информацијама; ● сарадња;

			међусобно допуњују	<ul style="list-style-type: none"> ● дигитална компетенција
<p>Насеље са околином/Култура живљења</p> <p>Симболи Републике Србије: грб, застава и химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број оброка, боравак у природи и физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа прево- зна средства). Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза.</p>	<p>природа, оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења.</p>	<p>– препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; – одреди тип насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода;</p>	<p>1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● компетенција за учење; ● одговорно учешће у демократском друштву; ● комуникација; ● одговоран однос према околини; ● одговоран однос према здрављу; ● рад са подацима и информацијама; ● решавање проблема; ● сарадња; ● дигитална компетенција

<p>Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.</p>				
<p>Насеље са околином/Човек ствара</p> <p>Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, ткани- на, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.</p>	<p>природа, оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења.</p>	<p>– истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима; – именује занимања људи у свом насељу са околином;</p>	<p>1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, провидност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу</p>	<ul style="list-style-type: none"> •компетенција за учење; •комуникација; •одговоран однос према околини; •предузимљивост и оријентација ка предузетништву; •рад са подацима и информацијама; •сарадња; • дигитална компетенција.
<p>Насеље са</p>	<p>природа,</p>	<p>–</p>	<p>1ПД.1.4.1. уме да</p>	

<p>околином/Кретање и оријентација у простору и времену Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.</p>	<p>оријентација у простору и времену, кретање, култура живљења.</p>	<p>наводи пример различитих облика кретања у кружењу; – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађетражени објект у насељу помоћу адресе/ карактеристичних објеката; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена;</p>	<p>препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од врсте подлоге и облика тела 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена</p>	<ul style="list-style-type: none"> • компетенција за учење; • комуникација; • одговоран однос према околини; • рад са подацима и информацијама; • сарадња; • дигитална компетенција.
<p>Насеље са околином/ Разноврсност природе Рељеф и облици рељефа: узвишења,</p>	<p>природа, оријентација у простору и времену,</p>	<p>– разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и</p>	<p>1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.1.2. зна ко и шта</p>	<ul style="list-style-type: none"> • компетенција за учење; • комуникација; • одговоран однос према околини;

<p>(брдо, планина) удубљења (доли- не, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини.</p> <p>Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихо- ви делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зеласте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места,</p>	<p>кретање, култура живљења.</p>	<p>делове површинских вода у свом насељу и околини; – идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; – разврста отпад на предвиђена места; – негује и својим понашањем не</p>	<p>чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.2. зна</p>	<ul style="list-style-type: none"> • одговоран однос према здрављу; • предузимљивост и оријентација ка предузетништву; • рад са подацима и информацијама; • сарадња; • дигитална компетенција.
--	---	--	--	---

<p>брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот. Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.</p>		<p>угрожава биљке и животиње у окружењу; – препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.</p>	<p>основне разлике између биљака, животиња и људи 1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у Околини 1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p>	
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Активности наставника	Активности ученика		Праћење и евалуација	
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче,	Анализирају, упоређују, уочавају, класификују, групишу, цртају...		Листићи, вежве, тестови, домаћи задаци...	

анализира...		
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања, метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, свеске, бим-пројектор, рачунар, часописи, бојице...
<p>Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.</p>		
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
Формативно	Сумативно	
<p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p style="text-align: center;">Посматрање, самоевалуација, педаг. свеска</p>	<p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе, практичан рад</p>	

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ

Бр. теме	ТЕМА	Часови обраде	Други облик рада	Укупно
I	Други и ја	4	2	6
II	Култура живљења	1	2	3
III	Човек ствара	5	3	8
IV	Кретање и оријентација у простору и времену	14	10	24
V	Разноврсност природе	18	13	31
Укупно		42	30	72

Оријентациони распоред наставних јединица

	Редни Број часа	Наставна јединица	Тип часа	Образовни стандарди
НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ/ РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	1.	Како ћеш користити уџбеник Путовање кроз свет око нас	обнављање	ИПД.1.1.2. ИПД.1.1.4. ИПД.1.1.3. ИПД.1.1.5. ИПД.1.3.1. ИПД.2.1.1.
	2.	Понављање градива 1. разреда	утврђивање	ИПД.1.2.3. ИПД.2.1.3. ИПД.2.2.3.
	3.	Иницијални тест	провера	ИПД.1.6.1.
	4.	Мало равно, мало неравно	обрада	ИПД.2.1.2. ИПД.2.6.1.
	5.	Воде у мојој околини	обрада	ИПД.2.1.4.
	6.	Рељеф и воде	утврђивање	ИПД.2.2.4.
	7.	Рељеф и воде	практичан рад	ИПД.3.1.1.
НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ/ ДРУГИ И ЈА	8.	Живимо у насељу	обрада	ИПД.1.5.1.
	9.	Како се сналазимо у насељу	обрада	ИПД.1.5.2.
	10.	Живот у насељу	утврђивање	ИПД.2.5.1.
	11.	Врсте насеља	практичан рад	ИПД.2.5.2.

	12.	Имам права, а имам и обавезе у насељу	обрада	ИПД.3.5.1.
	13.	Сви смо различити у насељу	обрада	ИПД.3.5.2.
НАСЕЉЕ СА	14.	Празници-дани радости и одмора	обрада	ИПД.1.5.4.
ОКОЛИНОМ/ КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	15.	Права и обавезе; празници	утврђивање	ИПД.1.5.5.
	16.	Колико смо научили-провера знања	провера	ИПД.1.6.2 ИПД.1.6.3.
НАСЕЉЕ СА	17.	Месец по месец-година	обрада	ИПД.1.4.1.
ОКОЛИНОМ/ КРЕТАЊЕ	18.	Годишња доба	обрада	ИПД.1.4.2.
И	19.	Јесен	обрада	ИПД.1.4.4.
ОРИЈЕНТАЦИЈА	20.	Годишња доба и јесен	утврђивање	ИПД.1.4.5.
У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	21.	Сат по сат-дан	обрада	ИПД.2.4.1.
	22.	Меримо време часовником	обрада	ИПД.2.4.5.
	23.	Догађај, по догађај-лента времена	обрада	
	24.	Меримо време	утврђивање	
	25.	Оријентација у времену	утврђивање	
	26.	Колико смо научили-провера знања	провера знања	

	27.	Све се креће -Истражи шта клизи, а шта се котрља	обрада	
	28.	Креће се,клизи, котрља	утврђивање	
	29.	Крећемо се по бетону, трави, песку...	обрада	
	30.	Крећемо се кроз ваздух, воду, снег...	обрада	
	31.	Копном, водом, ваздухом	обрада	
	32.	Крећемо се--огледи	практичан рад	
	33.	Крећемо се	утврђивање	
	34.	Безбедно на улици и у аутомобилу	обрада	
	35.	Културно и безбедно у јавном превозу	обрада	
	36.	Безбедност и култура	утврђивање	
	37.	Зима	обрада	
	38.	Утврђивање научног градива	утврђивање	
	39.	Колико смо научили	провера	

	40.	Колико смо научили-анализа провере	утврђивање	
НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ/ ЧОВЕК СТВАРА	41.	Људи раде и стварају	обрада	ИПД.1.3.4.
	42.	Различити материјали-различита употреба	обрада	ИПД.1.3.5.
	43.	Рад људи са материјалима	утврђивање	
	44.	Шта можемо радити са материјалима	обрада	
	45.	Бирамо одговарајући материјал	обрада	
	46.	Од отпада до новог предмета	обрада	
	47.	Материјали око нас	утврђивање	
	48.	Колико смо научили	Провера знања	
НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ/ РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	49.	Шта је заједничко за жива бића	обрада	ИПД.1.1.2. ИПД.1.1.3. ИПД.1.1.4. ИПД.1.1.5.
	50.	Зашто су важни делови биљке	обрада	ИПД.1.2.3. ИПД.1.3.1.
	51.	Различита стабла, различити листови	обрада	ИПД.1.6.1. ИПД.2.1.1.
	52.	Пролеће	обрада	ИПД.2.1.2. ИПД.2.1.3.
	53.	Домаће и дивље животиње	обрада	ИПД.2.1.4. ИПД.2.2.3.
	54.	Различите животиње, различита исхрана	обрада	ИПД.2.2.4. ИПД.2.6.1.
	55.	Животиње	утврђивање	ИПД.3.1.1.
	56.	Човек и животиње-има нека	обрада	
		тајна веза		
	57.	Због чега су значајне биљке и животиње	обрада	
	58.	Значај биљака и животиња за човека	утврђивање	
	59.	Како да сачуваш здравље	обрада	
	60.	Шта је још важно за твоје здравље	обрада	
	61.	Човек припада природи, а не природа човеку	обрада	
	62.	Одговоран однос према природи и себи	утврђивање	
	63.	Човек и природа	обрада	
	64.	Све почиње од сунца	обрада	
	65.	Зашто је земљиште важно	обрада	
	66.	Сунце и земљиште	утврђивање	
	67.	Вода-услов живота	обрада	

	68.	Ваздух-још један услов живота	обрада
	69.	Лето; Безбедни током олује	обрада
	70.	Утврђивање градива другог полугодишта	провера
	71.	Колико смо научили у другом полугодишту-провера знања	систематизација
	72.	Колико смо били успешни-анализа провере	систематизација

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације уз могућност корекције у складу са календаром рада. Наставне јединице остављају простора за посете радним организацијама, здравственим, културним установама нашег места – становништво и делатност; излете у природи (облици рељефа, воде у крају,... – природа у крају), посете пијаци, итд.

СЕКЦИЈА МАЛИ ЕКОЛОЗИ

1 час недељно, 36 часова годишње

ЦИЉ секције Мали еколози

су:

- Упознати чланове еколошке секције са неким појавама и процесима у природи ЗАДАЦИ секције су:
- Да науче о могућностима заштите, обнове и унапређивања животне средине
- Да разумеју узајамну повезаност и међусобну зависност међу живим бићима и условљеност опстанка живих бића у условима спољашње средине
- Да схвате да човек јесте деградирао животну средину али да ипак постоје путеви и начини како се она може заштити, обновити и стално унапређивати, наравно само ако има довољно знања и воље
- Да ученици знају да уоче шта је здрава храна, а шта не
- Мотивисати децу да учествују у акцијама заштите, обнове и унапређивања животне средине и хуманизовати њихов однос према природи.

Оријентациони годишњи план наставних јединица

РБ. ЧАСА	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
1.	Формирање секције, планирање и програмирање рада	Уводни час
2.	Екологија-појам и задаци	обрада

3.	Анализа стања на терену према подацима сакупљеним на терену-излету у нашем месту	Практичан рад
4.	Радна акција –уређење школског хола и садња саксијског цвећа	Практичан рад
5.	1-7. октобар – Светска недеља дивљих животиња - World Wildlife Week (посета мини ЗОО врту)	Практичан рад
6.	Радна акција-компостирамо	Практичан рад
7.	Дан здраве хране 16. октобар – изложба у просторијама школе	Утврђивање
8.	Акција –уређење школског дворишта	Практичан рад
9.	Дани златне јесени–радионица 1	Вежбање
10.	Дани златне јесени–радионица 2	Вежбање
11.	Дани златне јесени–изложба радова у школском холу	Утврђивање
12.	Ко су загађивачи животне средине	Вежбање
13.	Ко то прља ваздух	утврђивање
14.	Како да „оперемо“ прљаву воду	вежбање
15.	11. децембар – Дан планина - International Mountain Day	Утврђивање
16.	Озонски омотач	Утврђивање
17.	Загађење земљишта	Утврђивање
18.	Храна за птице станарице	Утврђивање
19.	Правимо кућице за птице	Практичан рад
20.	Постављање кућица за птице у школском дворишту и изложба	Практичан рад
21.	Радна акција –уређење школског хола и садња саксијског цвећа	Практичан рад
22.	Опасне материје у домаћинству	утврђивање
23.	Шта угрожава здравље	Утврђивање
24.	Акција –уређење школског дворишта	Практичан рад
25.	Ја живим здраво	Утврђивање
26.	Рециклажа папира, пластике, метала	Утврђивање
27.	Рециклажа папира, пластике, метала	Практичан рад
28.	Рециклажа папира, пластике, метала-изложба радова	Утврђивање
29.	Дани пролећа-радионица 1	Утврђивање
30.	Дани пролећа-радионица 2	Утврђивање

31.	Акција –уређење школског дворишта	Практичан рад
32.	Самоникле биљке и гљиве	Утврђивање
33.	Лековите биљке	Утврђивање
34.	Дан заштите животне средине (5. јун) – акција чишћења	Практичан рад
35.	Систематизација-пишемо наша еколошка правила	Утврђивање
36.	Анализа рада секције	Систематизација

* Планирано је извођење теоријске и практичне наставе у природи.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;

- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром;

- развијање координације, гipкости, равнотеже и експлозивне снаге;

- стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;

- стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;

- формирање и овладавање елементарним облицима кретања - "моторичко описмењавање";

- стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

<p>Назив предмета: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ</p> <p>Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.</p> <p>Разред: други</p> <p>Годишњи фонд:108 часова</p>			
Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Компетенције Опште међупредметне компетенције
<p>1.ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p> <p>Вежбе за развој снаге</p> <p>Вежбе за развој покретљивости.</p> <p>Вежбе за развој издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине.</p> <p>Вежбе за развој координације.</p>	<p>Васпитање, физичко вежбање, игра, здравље и култура</p>	<p>-примени једноставне, општеприпремне вежбе (вежбе обликовања);</p> <p>-правилно изведе вежбе,разноврсна природна и изведена кретања;</p> <p>-комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу;</p> <p>-одржава ранотежу у различитим кретањима;</p> <p>-разликује правилно од неправилног држања тела;</p> <p>-примењује правилну технику дисања приликом вежбања.</p>	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p>
<p>2. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ</p> <p><u>Ходање и трчање</u></p>	<p>Васпитање, физичко вежбање,</p>	<p>-комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном</p>	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p>

<p>Ходање: Кратким корацима, Дугим корацима, у различитом ритму, ходање опружањем стаје на ноге, ходање са реквизитом, ходање са променом правца и смера, ходање комбиновано са различитим покретима, ходање преко ниских препрека, елементарне игре са ходањем. Техника трчања: трчање преко препрека, трчање са променом ритма, трчање са променом правца и смера, брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, елементарне игре са трчањем.</p> <p><u>Скакања и прескакања</u> Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.</p> <p><u>Бацања и хватања</u> Ходање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из</p>	<p>игра, здравље и култура</p>	<p>животу; -одржава ранотежу у различитим кретањима; -разликује правилно од неправилног држања тела; -примењује правилну технику дисања приликом вежбања; -изведе кретања вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечији и народни плес; -користи нову терминологију вежбања; -поштује правила понашања на просторима за вежбање; -поштује мере безбедности током вежбања; -одговорно се односи према објектима и реквизитима у просторима за вежбање.</p>	<p>3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према околини; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.</p>
---	---------------------------------------	--	---

<p>места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем, додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање). <u>Пузања, вишења, упори и пењања</u> Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису пред- њем. Помицање у вису предњем окретањем за 180, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама. <u>Вежбе на тлу</u> Основни садржаји Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених вежби. Колут напред из упора стојећег опружених ногу.</p>			
---	--	--	--

<p>Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби. <u>Вежбе равнотеже</u> <u>Основни садржаји</u> Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајненоге. Ходање уназад на греди. <u>Проширени садржаји</u> Састав из првог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 180. Одељењско такмичење. <u>Вежбе са реквизитима</u> Вежбе обликовања са реквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластичом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита <u>Плес и Ритмика</u> <u>Основни садржаји</u> Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. <u>Проширени садржаји</u></p>			
---	--	--	--

<p>Прескакање вијаче уназад.</p> <p>Комбиновано прескакање вијаче напред-назад.</p> <p>Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежба са вијачом</p> <p><u>Полигони</u></p> <p>Кобиновани полигон од усвојених вештина (вежби).</p>			
<p>3. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p> <p><u>Култура вежбања и играња</u></p> <p>Основни термини у вежбању. Вежбам безбедно.</p> <p>Чувам своје и туђе ствари. Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. Навијам пристojно.</p> <p><u>Здравствено васпитање</u></p> <p>Моје здравље и вежбање.</p> <p>Мишићи, зглобови и кости мога тела. Телесни развој..</p> <p>Лична хигијена.</p> <p>Хигијена простора за вежбање.</p> <p>„Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам и</p>	<p>Васпитање, физичко вежбање, игра, здравље и култура</p>	<ul style="list-style-type: none"> - поштује правила игре; навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - уочава улогу делова тела у вежбању; - уочи промене у расту код себе и других; - препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у 	<ul style="list-style-type: none"> 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према околини; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.

<p>вежбање.</p>		<p>одржавању простора у коме живи и борави; - наведе врсте намирница у исхрани; - препознаје везу вежбања и уноса воде; - повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета у вежбању; - се придржава правила вежбања; - вреднује успех у вежбању;</p>	
<p>Активности наставника</p>	<p>Активности ученика</p>	<p>Праћење и евалуација</p>	
<p>Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...</p>	<p>Вежбају, трче, бацају, скачу....</p>	<p>Континуирано праћење на часовима, вежбе, такмичења, провере</p>	
<p style="text-align: center;">ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ</p>			
<p>Наставне методе</p>	<p>Наставни облици рада</p>	<p>Наставна средства</p>	
<p>Метода разговора, метода демонстрације и посматрања, практичан рад;</p>	<p>Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски</p>	<p>Бим-пројектор, рачунар, лопте, вијаче, обручи, чуњеви...</p>	
<p style="text-align: center;">Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника. Посматрање, самооцјена, педагошка свеска</p>	<p style="text-align: center;">Сумативно</p> <p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p style="text-align: center;">Правилно изводи вежбе, поштује правила игре, вежбе, кретње уз музичку пратњу, користи правилно терминологију вежбања...</p>		

БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ

Тип часа		Укупно			
Ред. број	Назив	Обука	Увежбавање Систематизација Провера	Укупно	
1.	М о т о р и ч к е в е ш т и н е	Ходање и трчање	43	31	74
		Скакање и прескакање			
		Бацање и хватање			
		Пузање, вишење, упори и пењања			
		Вежбе на тлу			
		Вежбе равнотеже			
		Вежбе са реквизитима			
		Плес и ритмика			
		Полигони			
2.	Физичке способности	4	19	23	
3.	Физичка и здравствена култура	4	7	11	

ОРИЈЕНТАЦИОНИ РАСПОРЕД НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА

Тема	Ред. број	Наставна јединица	Тип часа
	1.	Договор о раду и разговор о значају телесног вежбања	обука
	2.	Елементарне игре из првог разреда	увежбавање
	3.	Фигуративно трчање	обрада
	4.	Скок удаљ из места суножним одскоком	обрада
	5.	Ходање и трчање у различитим формацијама	обрада
	6.	Скок увис из места суножним одскоком	обрада
	7.	Трчање променљивом брзином	обрада
	8.	Препентравање различитих објеката и справа	обрада
	9.	Елементарне игре за развијање спретности	обрада

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

	10.	Скок удаљ из залета	обрада
	11.	Скок удаљ из залета	увежбавање
	12.	Бацање лоптица удаљ из места и ходања	обрада
Моторичке вештине	13.	Скок удаљ из залета	провера
	14.	Елементарне игре	увежбавање
Физичка и здравствена култура	15.	Брзо трчање с променом правца и смера	обука
	16.	Елементарне игре брзине и снаге	увежбавање
	17.	Брзо трчање на 30 м	провера
Физичке способности	18.	Скок увис из залета	обука
	19.	Бацање и хватање лоптица на разне начине	увежбавање
	20.	Провлачење кроз окна лестве право и вијугаво	обука
	21.	Бацање и хватање лоптица одбијањем од зида	увежбавање
	22.	Пењање уз дрво	обука
	23.	Штафетна игра „Трка бројева”	увежбавање
	24.	Ходање и трчање у природи	увежбавање
	25.	Манипулација палицама у пару	обука
	26.	Прескакање кратке вијаче	обука
	27.	Мала вага на тлу, клупи и ниској греди	обука
	28.	Прескакање вијаче у кретању (напред–назад)	обука
	29.	Трим трчање у природи	обука
	30.	Елементарне игре са бацањем и хватањем – „Пљес, плес”, „Лопта најближем ”	увежбавање
	31.	Трим трчање	провера
	32.	Прескакање кратке вијаче	увежбавање
	33.	Вучење и гурање у паровима са две палице	обука
	34.	Прескакање кратке вијаче	провера
	35.	Ходање привлачењем на целом стопалу	обука
	36.	Ритмички облици кретања	обука
	37.	Бацање лоптице у вертикалне и хоризонталне циљеве	обука
	38.	Ритмичко-естетске вежбе за руке	обука
	39.	Плесни двокорак	обука
	40.	Бацање лоптице у хоризонталне циљеве удаљене 10–15 м	обука
	41.	Народно коло	обука
	42.	Групно гурање и вучење помоћу конопца	обука
	43.	Бацање лоптице у хоризонталне циљеве	увежбавање
	44.	Елементарне игре оријентације у простору	обука
	45.	Утврђивање научених вучења и гурања	увежбавање
Моторичке вештине	46.	Два спојена колута напред	обука
	47.	Два спојена колута напред	обука
	48.	Колут напред преко медицинке	обука
Физичка и здравствена	49.	Дечји поскоци у месту, појединачно и у пару	увежбавање
	50.	Додавање лопте у паровима једном и другом руком	увежбавање

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

култура Физичке	51.	Дечји поскоци	обука	
	52.	Вучење и гурање санки у тројкама	увежбавање	
	53.	Дизање и ношење лоптица на различите начине	обука	
	54.	Колут напред и повезивање са скоком увис	увежбавање	
	55.	Два спојена колута напред	провера	
способности	56.	Комбиновано дизање и ношење различитих предмета	увежбавање	
	57.	Састав на тлу	увежбавање	
	58.	Дизање и ношење више палица или лопти	обука	
	59.	Плесни двокорак	увежбавање	
	60.	Игре брзине и спретности	обука	
	61.	Састав на тлу	провера	
	62.	Скок с повишене површине	обука	
	63.	Игре лоптом – гађање у кош, гол	увежбавање	
	64.	Колут напред и скок пруженим телом	увежбавање	
	65.	Колут напред из чучња у чучањ	обука	
	66.	Ходање и трчање по шведској клупи	обука	
	67.	Игре оријентације	увежбавање	
	68.	Ходање по ниској греди кораком са привлачењем	обука	
	69.	Манипулација обручима	обука	
	70.	Ходање по ниској греди чучњем и дизањем	обука	
	71.	Манипулација обручима и палицама	провера	
	72.	„Ја посејох лубенице”	обука	
	73.	Пузање потрбушке, на боку, леђима	обука	
	74.	Пузање потрбушке, на боку, леђима	увежбавање	
	75.	Ритмичко изражавање дечјим поскоцима	обука	
	76.	Савладавање препрека различитим кретањима	увежбавање	
	77.	Игре скакањем – ластиш, школице	увежбавање	
	78.	Савладавање препрека наученим начином кретања	увежбавање	
	Моторичке вештине	79.	Утврђивање научених дечјих игара	обука
		80.	Трим трчање преко препрека	увежбавање
		81.	Прескакање кратке вијаче	провера
	Физичка и здравствена култура	82.	Трчање на различите начине	увежбавање
		83.	Прескакање кратке вијаче	провера
		84.	Брзо трчање са променом места	обука
	Физичке способности	85.	Вођење лоптом једном руком у ходању	увежбавање
		86.	Елементарна игра „Мини-куглана”	увежбавање
		87.	Вођење лопте једном руком у ходању	обука
88.		Бацање лопте увис без окрета од 360° и с њим	обука	
89.		Скок увис (маказице) – комбинација скокова	обука	
90.		Штафетне игре брзим трчањем	увежбавање	
91.		Скок увис (маказице)	обука	
92.		Скок увис (маказице)	увежбавање	

	93.	Елементарне игре за корелацију са наставом математике	увежбавање
	94.	Скок удаљ из места	увежбавање
	95.	Брзо трчање на 30 метара	провера
	96.	Појединачно прескакање дугачке вијаче	увежбавање
	97.	Ходање уназад на греди	увежбавање
	98.	Појединачно прескакање дугачке вијаче	провера
	99.	Пењање,вишење и помицање на разним објектима у природи	увежбавање
	100.	Елементарне игре по избору ученика	увежбавање
	101.	Појединачно прескакање дугачке вијаче	увежбавање
	102.	Елементарне игре по избору ученика	увежбавање
	103.	Елементарна игра „Мини-куглана”	провера
	104.	Пењање по справама и слободна игра реквизитима	увежбавање
	105.	Ритмичке игре по избору	увежбавање
	106.	Игре лоптом по избору	увежбавање
	107.	Колут назад	увежбавање
	108.	Састав – колут	увежбавање

Место за рад

Фискултурна сала, школско двориште, терен спортског клуба *Врчин*, а у издвојеном одељењу Доња Мала користи се терен за одбојку, кошарку и игралиште за рукомет, мали фудбал. Такође, могућ је, у зависности од потреба наставних јединица и одлазак у природу (ливада, шума, итд. за игре на снегу, трим трчање, итд.), што ће оперативним планом бити прецизирано.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.
- певају песме по слуху;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- свирају на дечјим музичким инструментима;
- изводе дечје, народне и уметничке музичке игре.

Назив предмета МУЗИЧКА КУЛТУРА			
<p>Циљ: Циљ наставе музичке културе јесте да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.</p>			
Годишњи фонд:36			
Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Компетенције Опште међупредметне компетенције
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.	<ul style="list-style-type: none"> • објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; • разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; • издвоји основне музичке изражајне елементе; • препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; • повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; • објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; • учествује у школским приредбама и манифестацијама; • користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука. • изговара бројалице у ритму, уз покрет; • пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; • изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; • примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; • свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичкимиграма; • повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских 	<ol style="list-style-type: none"> 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према околина; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња;

		<p>песама са бојама;</p> <ul style="list-style-type: none"> • повезује ритам са графичким приказом; • поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; • направи дечје ритмичкеинструменте; • осмисли покрете узмузику; • осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; • осмисли одговор на музичко питање; • осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; • према литерарном садржају изабере од понуђених,одговарајући музички садржај; 	11) дигитална компетенција.
<p><i>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</i></p>	<p>тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона,доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; • разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућ- ностима; • издвоји основне музичке изражајне елементе; • препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; • повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; • објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; • учествује у школским приредбама и манифестацијама; • користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука. • изговара бројалице у ритму, уз покрет; • пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; • изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; • примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; • свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме,једноставне 	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање</p>

		<p>аранжмане, свирачке деонице у музичким играма;</p> <ul style="list-style-type: none"> • повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; • повезује ритам са графичким приказом; • поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; • направи дечје ритмичке инструменте; • осмисли покрете узмузику; • осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; • осмисли одговор на музичко питање; • осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; • према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; 	<p>проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција</p> <p>.</p>
<p><i>МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</i></p>	<p>тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; • разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; • издвоји основне музичке изражајне елементе; • препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; • повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима; • објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; • учествује у школским приредбама и манифестацијама; • користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука. • изговара бројалице у ритму, уз покрет; • пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; • изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; • примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у 	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • групном певању исвирању; • свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; • повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; • повезује ритам са графичким приказом; • поштује договорена правила понашања при свирању и извођењу музике; • направи дечје ритмичке инструменте; • осмисли покрете уз музику; • осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке и грпомоћу различитих извора звука; • осмисли одговор на музичко питање; • осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; • према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; 	<p>информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција</p> <p>.</p>
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Умерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Коришћење музичких инструмената које смо сами направили, пева, свира, игра...	Учествовање у музичким играма, певање песама,..
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, илустративна-демонстративна, практичан рад,;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, свеске, дечји музички инструменти, бим-пројектор, рачунар, бојице...

Формативно Формативно	Сумативно Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони
--	--

<p>оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Певање, свирање, играње...</p>
---	---

БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАМА

Редни број и назив наставне теме	Обрада	Остали типови часа
	1. Здраво, војско оштрих оловака	8
2. Мој тротинет може из места да вози стотку, па и двеста	7	2
3. Седи Ћира наврх сламе, брковима плаши вране	6	1
4. Све што расте хтело би да расте	4	5
	25	11
УКУПНО		36

Оријентациони план наставних јединица

Тема	Рб. часа	Наставна јединица	Тип часа
1. Здраво, војско оштрих оловака	1.	Упознајемо се са уџбеником; Певамо песме из првог разреда	Утврђивање
	2.	Школа нас зове	Обрада
	3.	У школи царује другарство	Обрада
	4.	Звуци и тонови	Утврђивање
	5.	Певамо и играмо	Обрада
	6.	Игра сатова	Обрада
	7.	Ћи-ху-ху, ћи-ху-ху	Обрада
	8.	Јесен	Обрада
	9.	Песме у три боје	Обрада
	10.	Дошла бака на пазар	Обрада
	11.	Покажи шта знаш	Утврђивање
2. Мој тротинет	12.	Тротинетом око света	Обрада
	13.	Упознајемо инструменте	Обрада
	14.	На слово, на слово...С	Обрада
	15.	Бројимо на три	Обрада

може из места да вози стотку, па и двеста	16.	Маца и куца	Обрада
	17.	Ако је зима није лав	Обрада
	18.	Божићне и новогодишње играрије	Обрада
	19.	Савиндан– школска слава	Утврђивање
	20.	Покажи шта знаш	Утврђивање
3. Седи Ћира наврх сламе, брковима плаши вране	21.	Ћај, Ћиро	Обрада
	22.	Народна игра	Обрада
	23.	Народна игра	Обрада
	24.	На месечини	Обрада
	25.	Пролеће се буди	Обрада
	26.	Лептирићи	Обрада
4. Све што расте хтело би да расте	27.	Покажи шта знаш	Утврђивање
	28.	У зоо-врту	Обрада
	29.	Музика на екрану	Утврђивање
	30.	На концерту	Утврђивање
	31.	Музика на сцени	Обрада
	32.	Музичка прича	Обрада
	33.	Стигло је лето	Обрада
	34.	Покажи шта знаш	Утврђивање
	35.	Научили смо у овој школској години – музички квиз	Утврђивање
	36.	Научили смо у овој школској години – музички квиз	Утврђивање

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације почев од септембра до јуна уз могућност корекције у складу са календаром рада.

ЛИКОВНАКУЛТУРА

Задаци:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;

- да ствара интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;
- развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- схвате ликовно-визуелни рад као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имагинације;
- опажају, сећају се, објашњавају и реконструишу појаве или ситуације;
- стекну искуства о: оплемењивању животног и радног простора, контрасту облика, карактеру облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажањима облика у кретању, компоновању, рекомпоновању, дејству светлости на карактер облика;
- развију навику лепог писања;
- развију осетљивост за лепо писање (ћириличка и латиничка палеографија).

<p>Назив предмета ЛИКОВНА КУЛТУРА</p> <p>Циљ Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетич- ке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.</p> <p>Разред: други</p> <p>Годишњи фонд часова; 72 часа</p>			
Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Компетенције Опште међупредметне компетенције
<p><u>ОБЛИЦИ</u></p> <p>Облици (светлост као услов за опажање облика; визуелне карактери- стике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу).</p> <p>Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...).</p> <p>Облик и целина (истакнути део</p>	<p>тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.</p>	<p>користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин;</p> <p>изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;</p> <p>користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела;</p> <p>идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу;</p> <p>преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу;</p> <p>тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;</p> <p>изражава мимиком и/или телом различита расположења,</p>	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална</p>

<p>целине; везивање и спајање облика).</p>		<p>покрете и кретања;</p> <p>упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уменичких дела;</p> <p>пружи основне информације о одабраном музеју;</p> <p>разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	<p>компетенција</p>
<p>СПОРАЗУМЕВАЊЕ Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација).</p> <p>Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).</p>	<p>тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.</p>	<p>користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин;</p> <p>изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;</p> <p>користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела;</p> <p>идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу;</p> <p>преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу;</p> <p>тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;</p> <p>изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања;</p> <p>упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и</p>	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција ;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција .</p>

		<p>уменичких дела;</p> <p>пружи основне информације о одабраном музеју;</p> <p>разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	
<p>ЛИКОВНЕ ИГРЕ Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук).</p> <p>Замишљања (стварност и машта).</p>	<p>тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.</p>	<p>користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;</p> <p>користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад;</p> <p>изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела;</p> <p>идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу;</p> <p>преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу;</p> <p>тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу;</p> <p>изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања;</p> <p>упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уменичких дела;</p> <p>пружи основне информације о одабраном музеју;</p> <p>разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p>
<p>ПРОСТОР Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј).</p>		<p>користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли;</p> <p>користи једноставне информације и одабрана ликовна дела</p>	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p>

<p>Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору).</p> <p>Сцена (маске, костими, реквизити).</p>	<p>као подстицај за стваралачки рад; изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу; тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уменичких дела; пружи основне информације о одабраном музеју; разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.</p>	<p>3) естетичка компетенција ; 4) комуникација; 5) одговоран однос према околина; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција .</p>
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Слика, сече, спаја, црта, боји...	Учествовање у свим активностима, цртање, сликање, вајање...
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода демонстрације и	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Блок, папири, бим-пројектор, рачунар, бојице, оловке, четкице, лепак, маказе...

<p>посматрања, практичан рад;</p>		
<p style="text-align: center;">Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p style="text-align: center;">Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>		<p style="text-align: center;">Сумативно</p> <p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Слика, цртеж, скулптура, тимски рад, анализа...</p>

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ

Бр. теме	ТЕМА	Часови обраде	Други облик рада	Укупно
I	ОБЛИЦИ У СВЕТУ ОКО НАС	7	17	24
II	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	5	7	12
III	ЛИКОВНЕ ИГРЕ	5	21	26
IV	ПРОСТОР	3	7	10
Укупно		20	52	72

Оријентациони план наставних јединица

НАСТАВНА ТЕМА	ЧАС ПО РЕДУ	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
ОБЛИЦИ У СВЕТУ ОКО НАС	1–2	Облици и опажање облика – светлост и сенка	Обрада
	3–4	Опажање облика у простору	Обрада и вежбање
	5–6	Опажање облика и њихових особина	Обрада и вежање
	7–8	Природа у очима уметника	Обрада и вежбање
	9–10	Природа у очима уметника	Вежбање
	11–12	Уметничко обликовање предмета – дизајн	Обрада и вежбање
	13–14	Уметничко обликовање предмета – дизајн	Вежбање
	15–16	Супротности	Обрада и вежбање
	17–18	Супротности	Вежбање
	19–20	Облик и целина	Обрада и вежбање
	21–22	Облик и целина	Вежбање
СПОРАЗУМЕВАЊЕ	23–24	Облик и целина	Вежбање
	25–26	Споразумевање – тумачење порука у слици	Обрада
	27–28	Слика и реч – илустрација приче	Обрада и вежбање
	29–30	Слика и реч – знак	Обрада и вежбање
	31–32	Слика и реч – слике у покрету	Обрада и вежбање

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

	33–34	Слика и реч – слике у покрету	Обрада и вежбање
	35–36	Слика и реч – покрет, говор, лепо писање	Вежбање
ЛИКОВНЕ ИГРЕ	37–38	Боја	Обрада и вежбање
	39–40	Боје облика у природи	Обрада и вежбање
	41–42	Боје облика у природи	Вежбање
	43–44	Боје облика у природи	Вежбање
	45–46	Боја и звук	Вежбање
	47–48	Боја и звук	Вежбање
	49–50	Замишљања – стварност и машта	Обрада и вежбање
	51–52	Замишљања – стварност и машта	Вежбање
	53–54	Замишљања – стварност и машта	Вежбање
ПРОСТОР	55–56	Обликовање простора	Обрада и вежбање
	57–58	Обликовање простора	Вежбање
	59–60	Обликовање простора	Вежбање
	61–62	Чувари уметничког наслеђа – галерија	Обрада и вежбање
	63–64	Кретање	Обрада и вежбање
	65–66	Кретање	Вежбање
	67–68	Позоришна сцена	Обрада и вежбање
	69–70	Позоришна сцена	Обрада и вежбање
	71–72	Позоришна сцена	Вежбање

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

Секцију воде наставнице Јелена Козлина и Мирјана Јашић у централној школи (1 час недељно, 36 годишње)

Чланови секције могу бити сви ученици I до IV разреда који показују креативност, интересовање за учествовање у раду ликовне секције, где ће моћи да изразе своју машту, креативност, спретност и уредност.

Циљ рада секције јесте да подстиче и развија стваралачко мишљење код ученика и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером ликовне уметности.

Задаци ликовне секције су:

- Схватање ликовно-визуелног рада као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имагинације;
- Ученици треба да опажају, објашњавају, сећају се и реконструишу појаве и ситуације;
- Ученици треба да оплемењују животни и радни простор;
- Стекну искуства о контрасту облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажању облика кретања, компоновању...

Корелација са наставним предметима: ликовна култура, музичка култура, свет око нас , математика, природа и друштво, грађанско васпитање.

Методе рада:

- метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
- метода разговора (дијалогска метода)
- метода демонстрације
- метода практичних радова
- метода цртања и илустративних радова
- визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)

Глобални план по наставним јединицама			
Број часа	Наставна јединица	Тип часа	Време извођења
1.	Упис чланова секције и упознавање са планом рада секције	Утврђивање	IX
2.	Колаж: суво лишће – Јесењи шешир	Обрада	IX

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

3.	Основне и изведене боје - „Ћилим моје баке“	Обрада	IX
4.	Композиција - „Мртва природа“	Утврђивање	IX
5.	„Слушај свете ја сам дете“ - сликамо за сву децу света	Утврђивање	X
6.	Перспектива - „Ја сам мала жабица“	Обрада	X
7.	Перспектива - „Жирафин поглед“	Утврђивање	X
8.	Топле и хладне боје - „Сунце“	Обрада	X
9.	Топле и хладне боје - „Јесен“; сликање на стаклу	Утврђивање	X
10.	Сликарски материјали и технике - пастел и креде у боји - „Дрво на ветру“	Обрада	XI
11.	Сликарски материјали и технике- пастел и креде у боји - „Бура“	Утврђивање	XI
12.	Сликарски материјали и технике- акварел - „Хиљаду миља под морем“	Обрада	XI
13.	Сликарски материјали и технике-темпера - Снег савија гране“	Обрада	XI
14.	Зимске слике - колаж	Утврђивање	XII
15.	Правимо новогодишње поклоне - „Кутија за ситнице“, „Честитке“	Обрада	XII
16.	Правимо новогодишње поклоне - „Накит за јелку“, оригами техника	Обрада	XII
17.	Новогодишња изложба радова	Утврђивање	XII
18.	Свети Сава очима деце	Обрада	I
19.	Избор и опрема радова, поставка изложбе поводом школске славе Савиндана	Утврђивање	I
20.	Трагови природе - отисак	Обрада	II

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

21.	Сређивање школске збирке старих предмета	Утврђивање	II
22.	Упознајмо сликаре, Пабло Пикасо (музички инструменти)	Обрада	II
23.	Фротаж- по избору ученика	Обрада	II
24.	„Та мила моја мајка“ - честитке за 8. март	Утврђивање	III
25.	Мој фротаж- по избору ученика	Обрада	III
26.	У сусрет пролећу – Цветне ливаде (отисци шака и прстију)	Утврђивање	III
27.	Шарамо најлепше јаје	Обрада	III
28.	Ускршња изложба радова	Утврђивање	IV
29.	Учешће на конкурс - израда радова	Обрада	IV
30.	Меморијални конкурс - поставка изложбе	Утврђивање	V
31.	Асамблаж- по избору ученика	Обрада	V
32.	Асамблаж- по избору ученика	Утврђивање	V
33.	Витраж од разнобојних папира	Обрада	V
34.	Обликовање предмета од отпадних пластичних маса	Обрада	VI
35.	Израда украса од рециклираног папира Квилинг – занимација са папирним тракицама	Утврђивање	VI
36.	Анализа рада секције и јавна изложба ликовних радова ученика ликовне секције	Утврђивање	VI

Изложбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције:

- ❖ Тематске изложбе: смена годишњих доба, теме по слободном избору ученика (природа, биљке, животиње...)
- ❖ Првацима у част- први школски цртеж; Дечја недеља; Јесења изложба радова; Новогодишња изложба; Школска слава – Свети Сава; Најлепша мама на свету (8. март); Весници пролећа; Васкршња изложба ; Дан школе 19. мај; Меморијални конкурс „ Јасмина Крантић- Јаца“; Јавна изложба ликовних радова ученика ликовне секције; Сви ликовни конкурси који се буду организовали у школи.
- ❖ Секција ликовно стваралаштво је у непосредној вези са организацијом „ Пријатељи деце“ општине Гроцка и узима учешћа у свим активностима из њиховог домена.
- ❖ Секција ће се бавити израдом радова за украшавање школског простора: ходника - уређењем панона у холу школе, учионица и за потребе других секција (драмска секција, еколошка секција, Црвени крст...), учешћем на школским приредбама,
- ❖ Оријентациони план наставних јединица, наставни садржаји, су распоређени по редоследу реализације, почев од септембра до јуна школске 2023/24. године, уз могућност промене редоследа ради усклађивања са календаром рада и различитим културним манифестацијама.
- ❖ Место за рад
Учионице, библиотека, свечана сала, кабинет за ликовну културу, школско двориште, природа (ливада, шума,...), Завичајни музеј школе, Галерија Месне заједнице у Врчину.

Средства за рад ученика

1. Блок за цртање број 3, 4 или 5
2. Оловка графитна и гумица
3. Дрвене боје
4. Фломастери
5. Водене боје и четкице
6. Воштане боје
7. Темпере
8. Туш и перо
9. Пластелин
10. Глинамол
11. Маказе
12. Колаж папир
13. Лепак
14. Разни папири

15. Посуда за воду
16. Платно и конци
17. Разна амбалажа

Средства за рад наставника

1. Електронски дневник
2. Школски програми, месечни – оперативни планови и дневне припреме наставника
3. Приручници за наставу ликовне културе
4. Свеска за праћење рада ученика
5. Портфолио
6. Табла и креда
7. Сет креда у боји
8. Пано
9. Сlike и фотографије
10. Приче у зидним сликама
11. ЦД
12. Персонални рачунар, бим пројектор, монитор и штампач

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета: Енглески језик

Циљ

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усмено писаном (од трећег разреда) облику о темама из његовог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању рада јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост;
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Наставне теме и комуникативне функције	Исходи	Међупредметне компетенције	Стандарди
	По завршеној теми, ученици ће бити у стању да:		

<p>1. REVISION UNIT</p> <p>Поздрављање и представљање себе и других; описивање предмета; изражавање количина; исказивање положаја у простору.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; - поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; - питају и кажу како се зову. - разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; - изражавају количине најједноставнијим језичким средствима; - препознају и именују боје и облике; разумеју једноставне описе предмета и исказе који се односе на изражавање количина; - разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; - траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице. 	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Естетичка компетенција</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>
--	--	---	--

<p>2. THE WOLF AND THE SEVEN KIDS</p> <p>Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; изражавање упутстава и налога.</p> <p>Описивање предмета; изражавање количина;</p>	<p>- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему;</p> <p>- разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање;</p> <p>- поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову);</p> <p>- разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге;</p> <p>- поштују правила учтиве комуникације</p> <p>- препознају и именују школски прибор;</p> <p>- уоче сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас;</p> <p>- изражавају количине најједноставнијим језичким средствима;</p> <p>- препознају и именују боје и облике; разумеју једноставне описе предмета и исказе који се односе на изражавање количина.</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.</p>
--	--	--	---

<p>3. THE WIZARD OF OZ</p> <p>Исказивање потреба, осета и осећања; описивање предмета; изражавање количина; тражење и давање информација личне природе.</p>	<p>- разумеју једноставне исказе који се односе на потребе, осете и осећања;</p> <p>- разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих;</p> <p>- размењују информације личне природе;</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.</p>
--	---	--	---

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

<p>4. ALADIN AND THE MAGIC LAMP</p> <p>Описивање бића;</p>	<p>- препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>- разумеју једноставне описе бића;</p> <p>- опишу бића користећи једноставна језичка средства;</p> <p>- уоче сличности и разлике у породичном животу и култури становања у циљној култури и код нас.</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>
<p>5. THE UGLY DUCKLING</p> <p>Описивање живих бића;</p>	<p>- опишу животиње користећи најједноставнија језичка средства;</p> <p>- уоче сличности разлике у начину изучавања предмета у циљној култури и код нас.</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>

<p>6. ALICE'S CRAZY PARTY</p> <p>Изражавање допадања/недопадања;</p>	<p>- препознају и именују храну и пиће;</p> <p>- разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих;</p> <p>- траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима;</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>
---	--	--	--

<p>7. JACK AND THE BEANSTALK Изражавање количина;</p>	<p>- препознају и именују појмове који се односе на тему;</p> <p>- разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих;</p> <p>- размењују информације личне природе; разумеју једноставне описе места и једноставна обавештења која се односе на положај у простору;</p> <p>- опишу места користећи једноставна језичка средства и тражи/пружи једноставна обавештења о положају у простору;</p> <p>- разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на изражавање бројева.</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>
--	---	--	--

<p>8. EXTRA ENGLISH</p> <p>Описивање места и положаја у простору;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознају и именују појмове који се односе на тему; размењују информације личне природе; - разумеју једноставне описе места и једноставна обавештења која се односе на положај у простору; - опишу места користећи једноставна језичка средства и тражи/пружи једноставна обавештења о положају у простору; - опишу бића и предмете користећи једноставна језичка средства; - уоче сличности разлике у начину одевања у циљној култури и код нас. - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на метеоролошко време; - разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко време. 	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>
--	--	--	--

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

<p>9. SPECIAL DATES</p> <p>Честитање;</p>	<p>- разумеју једноставно исказане честитке и одговаре на њих;</p> <p>- упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у ВБ и код нас.</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима и информацијама</p> <p>Естетичка компетенција</p> <p>Решавање проблема</p> <p>Одговорно учешће у демократском друштву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>
<p>10. FESTIVITIES</p> <p>Честитање;</p>	<p>- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих;</p> <p>- упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ.</p> <p>- уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у ВБ.</p>	<p>Учење</p> <p>Сарадња</p> <p>Комуникација</p> <p>Рад са подацима</p> <p>Дигитална компетенција</p> <p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.15. 1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.3. 2.1.12.</p>
<p>НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</p>			

**Усмерава, наводи, даје
упутства,ствара ситуацију,
сугерише, подстиче,
анализира,надгледа...**

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа

Рад у паровима, малим и великим групама

Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег

Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Демонстративна, аудитивна, аудио-визуелна, метода рада на тексту, илустративна, метода писаних радова, игровне активности, хеуристичка метода, израда пројекта, проблемска настава	- индивидуални, рад у пару, групни рад, фронтални	Уџбеник, дигитални додатак уџбенику, компјутер, флеш картице, радна свеска, фотографије.

Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима:

За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са потешкоћама у учењу су прилагођени садржаји и исходи.

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

<p style="text-align: center;">Формативно</p>	<p style="text-align: center;">Сумативно</p>
<p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе, усмена провера</p>

Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма

Наставни програм за стране језике у основној школи усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у наставном програму посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане, делимично и оне невербалне), формално и садржински централну позицију наставног програма заузимају управо комуникативне функције (нпр. *поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој игри; исказивање молби, захтева, захвалности, планова, намера, саглашавања, противљења, допадања, недопадања, жеља, потреба и сл.*). На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности помоћу којих се оне могу остварити, а које укључују постепено усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста (од трећег разреда), интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији наставног програма, комуникативне функције се преносе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични. Како би се, међутим, исходи, функције и

активности операционализовали, понуђени су и примери реализације, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреквентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;
- са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног (од трећег разреда) кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање наставног програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватање, као и креирање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;

ОШ „Свети Сава“ Врчин , ШКОЛСКИ ПРОГРАМ- други разред

- наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (запажање, анализа, закључивање итд.);
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на nižем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантизације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исеци, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.)

Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.)

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селекувати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Стратегије за унапређивање и увежбавање језичких вештина у првом и другом разреду основне школе

С обзиром на то да се исходи операционализују преко језичких активности у комуникативним ситуацијама, важно је да се оне у настави страних језика перманентно и истовремено увежбавају. Само тако ученици могу да стекну језичке компетенције које су у складу са задатим циљем.

Пошто је програм учења страног језика у првом и другом разреду основне школе растерећен писања и читања, као и експлицитних објашњења граматичких правила, ово је драгоцен период за подстицање и навикавање ученика да у свакодневним ситуацијама у учионици и ван ње спонтано примењују научене речи и изразе у одговарајућим ситуацијама усмене комуникације (нпр. поздрављање наставника на страном језику у учионици, али и ван ње). Такво спонтано успостављање контакта помаже ученицима да се ослободе говорних блокада које могу настати изван услова симулираних у учионици, при сусрету са лицима са другог говорног подручја. То ће, такође, пружити и бројне прилике ученицима да експериментишу са употребом језика, растерећени сваке врсте страха од неуспеха у комуникацији. Због свега тога потребно је инсистирати на таквом моделу комуникације од самог почетка, јер уколико се ученици навикну на другачији модел, тј. искључиву примену матерњег језика приликом успостављања контакта и комуникације са наставником или вршњаком, то ће касније бити много теже променити.

Следећи корак, на којем такође треба инсистирати од самог почетка учења страног језика, јесте такозвани „језик учионице“. Сва кратка и једноставна упутства у настави која се често понављају треба да буду на страном језику уз обавезну одговарајућу гестикулацију (ако нпр. наставник каже *слушај*, пожељно је да покаже ту активност стављајући руку иза уха). Нека упутства наставник у почетку може да изговара паралелно на страном и матерњем језику са тенденцијом да постепено изоставља матерњи језик, пратећи да ли ученици препознају њихово значење на страном језику.

Поред ових спонтаних облика учења потребно је увести и језичке садржаје који нису део уобичајене интеракције на часу. За овакве облике учења потребно је користити предмете и бића из непосредног окружења, слике из наставних материјала, картице, постере и све друге расположиве материјале. За њихово савладавање потребно је инсистирати на заједничким групним комуникативним активностима. На овом узрасту се препоручују и активности усмене репродукције и контролисане продукције будући да су у питању садржаји који не представљају „језик учионице“ и не понављају се сваког часа. На тај начин се ученицима омогућава већи број понављања ради лакшег и бржег меморисања и стицања поуздања за самостално коришћење језика. У том смислу, пожељне су вежбе говорне продукције са малим варијацијама модела у којима се мењају и комбинују лексички и граматички садржаји уз постепено усложњавање. Такође се подстиче интеракција са другим ученицима, која се може, као благи вид медијације, реализовати давањем упутстава на матерњем језику (нпр. *питај друга или другарицу како се зове и колико година има, шта воли / не воли да једе, итд; одговори на питања друга / другарице*), или увођењем покрета као невербалног средства комуникације.

Потребно је оспособити ученике за комуникативне функције наведене у програму за дати ниво учења, при чему предложени језички садржаји служе као препорука и могу бити замењени сличним садржајима или проширивани у складу са расположивим наставним материјалом као и потребама и интересовањима ученика.

Важно је да имамо на уму да је, упркос почетном ентузијазму са којим ученици улазе у процес учења страног језика у основној школи, њима то ипак још један у низу обавезних предмета. Стога, на овом нивоу, не можемо да очекујемо да они сами, спонтано, развију интересовање и ентузијазам за учење страног језика. Неопходно је приликом планирања активности имати у виду узраст ученика и њихове индивидуалне карактеристике. Неки ученици су интровертни, неки екстровеертни, уче различитом брзином и на различите начине – свим чулима, имају различите потребе и интересовања. Већина ученика на том узрасту

има проблем са пажњом, концентрацијом и памћењем током 45 минута. Стога је упутно да час почне неком кратком игром загревања која би позитивно утицала на развијање способности пажње, концентрације и памћења, као и да се активности смењују одговарајућим логичним редоследом и да трају од 5 до највише 15 минута.

Презентовање и увежбавање садржаја

С обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства (картице, постери, стварни предмети из непосредног окружења, како је у општим смерницама већ напоменуто) идеална су за увођење и увежбавање вокабулара. Када се ученицима покаже одређени појам – када га виде, важно је да неколико путу чују како се реч изговара и да је тек на крају изговоре. Хорско понављање корисно је за осећај сигурности ученика јер није „јавно експониран, а страх од исмевања (који је на том узрасту неретко присутан) сведен је на минимум.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења који најчешће имају проблема са концентрацијом, (превођење изговорене речи у покрет и обрнуто). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста речи: (именице – делови тела, животиње, играчке...; глаголи – устати, сести, подићи, спустити неки предмет...; придеви за описивање стања и осећања – срећан, тужан, гладан, жедан...)

Одговарајући контекст битна је претпоставка успешног усвајања језика, а самим тим и вокабулара, и не мора да буде писани текст. Може да буде прича у сликама, песма, игра и сл. Зато је битна контекстуализација како би усвајање лексике било што ефикасније (нпр. ако се раде домаће и дивље животиње, може да се осмисли обилазак зоолошког врта или фарме), при чему треба водити рачуна да на том узрасту ученици могу да усвоје 5 до 7 нових речи.

Дијалогски модели (као основа за „имитирање“) веома су ефикасни за развијање говора. У недостатку спонтане комуникације међу ученицима наставник може да користи лутке - обичне плишане, прављене од нпр. чарапа или папира – и тако направи одговарајући дијалогски модел. Наставник се може обраћати ученицима са лутком која пита. Ученици ће врло брзо и лако моћи да дају одговор, али и да поставе питања. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст који ће и стидљивијим ученицима омогућити да се охрабре и проговоре.

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне оријентације. Пројекат је згодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се између осталог и у томе што:

- ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитих углова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);

- ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;

- сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе” те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;
- одговарају свим стиловима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;
- подижу мотивацију и самопоуздање;
- оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;
- развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Читање и писање су необавезне активности у другом разреду. С обзиром на то да се латинично писмо уводи у наставу српског језика у другом полугодишту другог разреда, иницијално писање и читање може се понудити као опција само за ученике који то желе и знају, на елементарном нивоу. Ова активност се **не оцењује** и на часу има споредну улогу. Ученици могу да препознају и прочитају написане појединачне речи и једноставне реченице, да допуне реч словом које недостаје и потом је „пресликају”, да подебљају слова написана тачкицама или цртицама уколико постоје стрелице које показују правилно писање тих слова, и да раде сличне активности уз коришћење датих писаних модела, али не и да пишу самостално или по диктату.

Социокултурну компетенцију, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице / заједница чији се језик учи, треба уводити од самог почетка учења страног језика на најнижем узрасту нивоу, јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља **интеркултурна компетенција**, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће, подразумева развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Настава граматике на овом се узрасту нивоу искључује. Граматичке појаве треба посматрати са функционалног аспекта (функционални приступ). У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање и говор), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика.

Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

Литература за наставу за ученике/це:

Mariagrazia Bertarini, Martha Huber, *The Story Garden 2*, уџбеник за други разред основне школе (друга година учења), Вулкан знање, Београд, 2024.

Литература за наставу за наставнике/це:

Mariagrazia Bertarini, Martha Huber, *The Story Garden 2*, уџбеник за други разред основне школе (друга година учења), Вулкан знање, Београд, 2024.

Mariagrazia Bertarini, Martha Huber *The Story Garden 2*, приручник за наставнике са додатним материјалима, Вулкан знање, Београд, 2024.

Остала наставна средства и помагала:

- ЦД са аудио-записима који прате текстове у уџбенику за наставнике/це
- тестови за наставнике/це
- пригодан, едукативни постер за учионицу
- флеш картице
- дигитални уџбеник

ТЕМА/ОБЛАСТ		МЕСЕЦ										ОБ Р.	УТВР .	СИСТ .	СВЕГ А
		I X	X	X I	XI I	I	I I	II I	I V	V	V I				
1.	REVISION UNIT	X										0	3	1	4
2.	THE WOLF AND THE SEVEN KIDS	X	X									4	4	1	9
3.	THE WIZARD OF OZ		X	X								3	6	1	10
4.	ALADIN AND THE MAGIC LAMP			X	X	X						4	6	1	11
5.	THE UGLY DUCKLING					X	X					5	6	1	12
6.	ALICE'S CRAZY PARTY						X	X	X	X		4	5	1	10
7.	JACK AND THE									X	X	3	6	1	10

	BEANSTALK														
8.	EXTRA ENGLISH		X			X		X		X		5	0	0	5
9.	SPECIAL DATES								X	X		0	2	0	2
10	FESTIVITIES				X				X			0	2	0	2
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА:		9	9	7	9	4	7	8	5	8	6	26	39	7	72

Story Garden 2 - други разред, друга година учења								
Редни број и назив наставне теме	Ред. број часа	Назив наставне јединице	Тип часа			Укупан број часова по теми за		
			обрад а	Утврђи -вање	остали типов и	обрад у	Утврђи -вање	остале типов е
1. REVISION UNIT	1.	My name's Mr. Green	/	1	/	/	3	1
	2.	School objects, toys and family	/	1	/			

	3.	Food, animals, rooms	/	1	/			
	4.	Revision	/	/	1			
2. THE WOLF AND THE SEVEN KIDS	5.	Classroom objects and prepositions	1	/	/	4	4	1
	6.	Prepositions of place	/	1	/			
	7.	Where is it?	/	1	/			
	8.	Listen to the story	1	/	/			
	9.	CLIL: Social skills	/	1	/			
	10.	Bathtime	/	1	/			
	11.	Revision	/	/	1			
	12.	Fun alphabet	1	/	/			
8. EXTRA ENGLISH	13.	Days of the week	1	/	/			
3.	14.	Feelings	1	/	/	3	6	1

THE WIZARD OF OZ	15.	Are you scared? Yes, I am.	/	1	/			
	16.	I'm thirsty.	/	1	/			
	17.	Are you happy today?	/	1	/			
	18.	Listen to the story	1	/	/			
	19.	CLIL: Science	/	1	/			
	20.	The little science lab	/	1	/			
	21.	Life skills: Magic words	/	1	/			
	22.	Revision	/	/	1			
	23.	Fun alphabet	1	/	/			
	24.	Revision	/	1	/			
4. ALADIN AND THE MAGIC LAMP	25.	Body parts	1	/	/	3	6	1
	26.	I've got a big red nose.	/	1	/			

	27.	I've got long blond hair.	/	1	/			
	28.	Have you got a big tummy?	/	1	/			
	29.	The Stinky Monster Game.	/	1	/			
	30.	Listen to the story	1	/	/			
	31.	CLIL: P.E.	/	1	/			
	32.	What a family!	/	1	/			
	33.	Revision 3	/	/	1			
9. FESTIVITIES	34.	Merry Christmas!	/	1	/	1	1	/
8. EXTRA ENGLISH	35.	Weather	1	/	/			
4. ALADIN AND THE MAGIC LAMP	36.	Fun alphabet 3	1	/	/	1	/	/
8. EXTRA ENGLISH	37.	City	1	/	/	1	/	/

5. THE UGLY DUCKLING	38.	Animals	1	/	/	5	6	1
	39.	Are you a frog?	/	1	/			
	40.	I can jump, but I can't run.	1	/	/			
	41.	Can you jump? Yes, I can	/	1	/			
	42.	Listen to the story	1	/	/			
	43.	CLIL: Health and safety	/	1	/			
	44.	Fishing with dad	/	1	/			
	45.	Life skills: Feelings	/	1	/			
	46.	Revision 4	/	/	1			
	47.	Fun alphabet	1	/	/			
	48.	Revision	/	1	/			
8. EXTRA ENGLISH	49.	Clothes	1	/	/			

6. ALICE'S CRAZY PARTY	50.	Food	1	/	/	5	5	1
	51.	I like meat.	/	1	/			
	52.	Numbers 1-10	1	/	/			
	53.	Do you like fish? Yes, I do.	/	1	/			
9. FESTIVITIES	54.	Easter	/	1	/			
6. ALICE'S CRAZY PARTY	55.	Listen to the story	1	/	/			
	56.	CLIL: Food and nutrition	/	1	/			
	57.	Shopping day	/	1	/			
	58.	Revision	/	/	1			
	59.	Fun alphabet	1	/	/			
8. EXTRA ENGLISH	60.	Home	1	/	/			
	61.	Numbers 11-20	1	/		3	8	1

8. JACK AND THE BEANSTALK	62.	Number fifteen is yellow and brown.	/	1	/			
	63.	How many legs?	/	1	/			
	64.	Have you got two legs? No, I haven't.	/	1	/			
10. SPECIAL DATES	65.	Earth Day	/	1	/			
8. JACK AND THE BEANSTALK	66.	Listen to the story	1	/	/			
10. SPECIAL DATES	67.	Happy birthday!	/	1	/			
8. JACK AND THE BEANSTALK	68.	CLIL: Music	/	1	/			
	69.	Learning is fantastic!	/	1	/			
	70.	Revision 6	/	/	1			
	71.	Fun alphabet	1	/	/			

	72.	Revision	/	1	/			
Укупан број часова (збирно)						26	39	72

<p>Назив програма ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ</p> <p>Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.</p> <p>Разред други</p> <p>Годишњи фонд часова:36 часова</p>			
Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученик ће бити у стању да:	Компетенције Опште међупредметне компетенције
<p>ЉУДСКА ПРАВА</p> <p>Ја и други у различитим групама</p> <p>Групни идентитет</p> <p>Ко смо ми – сличности и разлике?</p> <p>Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...).</p> <p>Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост.</p> <p>Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи.</p> <p>Осећања</p>	<p>група, школа као заједница, безбедност у школи.</p>	<p>разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функци- онисање и напредовање групе;</p> <p>успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада;</p> <p>искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге;</p> <p>препозна и уважи осећања и потребе других;</p> <p>наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима;</p> <p>прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости;</p> <p>препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спрем- ност да тражи помоћ;</p> <p>се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима;</p>	<p>1) компетенциј а за учење;</p> <p>2) одговорн о учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција ;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговора н однос према околини;</p> <p>6) одговора н однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост</p>

<p>Изражавање сопствених осећања. Осећања других, како их препознајемо и уважавамо. Веза осећања са мислима и понашањима.</p> <p>Потребе и права Моје потребе и потребе других. Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања. Веза са правима.</p> <p>Права детета Конвенција о дечјим правима. Различити смо, али су нам права иста. Људска права важе свуда и за сваког.</p> <p>Кршење и заштита права Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи. Знам како и коме да се обратим за помоћ.</p>	<p>наводи примере међусобне повезаности права и одговорности;</p> <p>разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа;</p> <p>саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем;</p> <p>даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;</p> <p>представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе;</p> <p>се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика;</p> <p>наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи;</p> <p>препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета;</p> <p>сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи;</p> <p>износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапредити безбедност ученика у школи;</p> <p>учествује у изради плана једноставне акције; са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију;</p>	<p>и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција</p>
--	--	--

		доприноси промоцији акције; на једноставан начин вреднује изведену акцију.	
<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО</p> <p>Школа као заједница</p> <p>Школа као заједница</p> <p>Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, соли- дарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење.</p> <p>Правила у школи и њихова функција.</p> <p>Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице.</p> <p>Односи у заједници</p> <p>Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно?</p> <p>У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи?</p> <p>Како комуницирамо у групи?</p> <p>Насилна и ненасилна комуникација.</p> <p>Сукоби</p>	<p>група, школа као заједница, безбедност у школи.</p>	<p>разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функци- онисање и напредовање групе;</p> <p>успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада;</p> <p>искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге;</p> <p>препозна и уважи осећања и потребе других;</p> <p>наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима;</p> <p>прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости;</p> <p>препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спрем- ност да тражи помоћ;</p> <p>се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима;</p> <p>наводи примере међусобне повезаности права и одговорности;</p> <p>разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа;</p> <p>саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем;</p> <p>даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;</p>	<p>1) компетенциј а за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција ;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална</p>

<p>Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог. Посредова- ње у сукобу. Конструктивно решавање сукоба.</p>		<p>представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговор- но поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапре- дити безбедност ученика у школи; учествује у изради плана једноставне акције; са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; доприноси промоцији акције; на једноставан начин вреднује изведену акцију.</p>	<p>компетенција.</p>
<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Школа као безбедно место Безбедност ученика у школи Ученици имају право на заштиту и безбедност. Правилник школе о безбедности ученика.</p>	<p>група, школа као заједница, безбедност у школи.</p>	<p>разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функци- онисање и напредовање групе; успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; препозна и уважи осећања и потребе других; наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на</p>	<p>1) компетенциј а за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција ; 4) комуникација; 5) одговоран однос према</p>

<p>Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи.</p> <p>Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, уче- ника, родитеља, институција ван школе.</p> <p>Безбедно и небезбедно понашање на интернету.</p> <p>Одговорна употреба мобилног телефона.</p>	<p>различитости;</p> <p>препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спрем- ност да тражи помоћ;</p> <p>се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима;</p> <p>наводи примере међусобне повезаности права и одговорности;</p> <p>разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа;</p> <p>саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем;</p> <p>даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу;</p> <p>представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе;</p> <p>се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика;</p> <p>наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи;</p> <p>препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговор- но поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета;</p> <p>сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи;</p> <p>износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапре- дити безбедност ученика у школи;</p> <p>учествује у изради плана једноставне акције;</p>	<p>околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција</p> <p>.</p>
--	---	--

		<p>са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; доприноси промоцији акције; на једноставан начин вреднује изведену акцију.</p>	
<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Школа као безбедно место за све Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције. Кораци у планирању и извођењу акције. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео-снимци фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл.,</p>	<p>група, школа као заједница, безбедност у школи.</p>	<p>разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функци- онисање и напредовање групе; успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге; препозна и уважи осећања и потребе других; наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима; прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости; препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спрем- ност да тражи помоћ; се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима; наводи примере међусобне повезаности права и одговорности; разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа; саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем; даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу</p>	<p>1) компетенциј а за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција ; 4) комуникација; 5) одговоран однос према околини; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња;</p>

<p>прављење постера или паноа, објављивање прило- га у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.</p>	<p>свих страна у сукобу; представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе; се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика; наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи; препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговор- но поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета; сарађује и преузима различите улоге на основу договора у групи; износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге који могу унапре- дити безбедност ученика у школи; учествује у изради плана једноставне акције; са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; доприноси промоцији акције; на једноставан начин вреднује изведену акцију.</p>	<p>11) дигитална компетенција.</p>
<p>НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</p>		
<p>Активности наставника</p>	<p>Активности ученика</p>	<p>Праћење и евалуација</p>
<p>Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...</p>	<p>Анализирају, упоређују, уочавају, класификују, цртају...</p>	<p>Учествовање у свим активностима, сарадња у групи, ангажовање у раду...</p>
<p>ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ</p>		
<p>Наставне методе</p>	<p>Наставни облици рада</p>	<p>Наставна средства</p>

<p>Метода разговора, метода демонстрације и посматрања, практичан рад;</p>	<p>Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски</p>	<p>Свеска, папири, бим-пројектор, рачунар, бојице, оловке,...</p>
<p style="text-align: center;">Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p style="text-align: center;">Посматрање, самоевалуација, педаг. свеска</p>		<p style="text-align: center;">Сумативно</p> <p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тимски рад, анализа...</p>

БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ

ТЕМА	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ ОСТАЛО
Људска права; Ја и други у различитим групама	15	8
Демократско друштво; Школа као заједница	3	
Процеси у савременом свету; Школа као безбедно место	3	
Грађански активизам; Школа као безбедно место за све	3	4
УКУПНО	24	12

Оријентациони годишњи план наставних јединица

<u>Теме</u>	<u>Редни број часа</u>	<u>Наставна јединица</u>	<u>Тип часа</u>
Људска права Ја и други у различитим групама	1.	Упознајемо се, договарамо се, сарађујемо	Радионица – обрада
	2.	Репортери	Радионица – обрада
	3.	Поносим се што...	Радионица - обрада
	4.	Како кажем хвала	Радионица - обрада
	5.	Речник осећања	Радионица - обрада
	6.	Како се ко осећа	Радионица - утврђивање
	7.	О стиду и срамоти	Радионица – обрада
	8.	Љубомора	Радионица – обрада
	9.	Кривица	Радионица – обрада
	10.	Ја и љубав	Радионица - утврђивање
	11.	Моје потребе	Радионица – обрада
	12.	Како да ти кажем	Радионица - утврђивање
	13.	Слушање и неслушање	Радионица – обрада
	14.	Да ли се чујемо	Радионица - утврђивање
	15.	Чујем ти срце	Радионица – обрада
	16.	Кад ја нећу	Радионица - утврђивање
Демократско друштво	17.	Решавамо сукобе између дечака и девојчица	Радионица – обрада
	18.	Решавамо сукобе међу децом	Радионица – обрада

Школа као заједница	19.	Решавамо сукобе између одраслих и деце	Радионица – обрада
Процеси у савременом свету Школа као безбедно место	20	Безбедност ученика у школи и ван школе	Радионица – обрада
	21.	Безбедно и небезбедно понашање на интернету	Радионица – обрада
	22.	Одговорна употреба мобилних телефона	Радионица – обрада
Људска права Ја и други у различитим групама	23.	Шта можемо да урадимо	Радионица - утврђивање
	24.	Дечја права	Радионица – обрада
	25.	Моја права и моја одговорност	Радионица - утврђивање
	26.	Кад деца крше дечја права	Радионица – обрада
	27.	Кад родитељи крше дечја права	Радионица – обрада
	28.	Кад одрасле особе у школи крше дечја права	Радионица – обрада
	29	Различити смо, али су нам права иста	Радионица - утврђивање
Грађански активизам Школа као безбедно место за све	30.	Чиме се поносимо, а шта бисмо желели да се промени	Радионица – обрада
	31.	Осмишљавамо и планирамо активности	Радионица – обрада
	32.	Акција 1	Радионица - утврђивање
	33.	Акција 2	Радионица – обрада
	34.	Промоција акције	Радионица - утврђивање
	35.	Вреднујемо акцију	Радионица - утврђивање
	36.	На крају нашег путовања	систематизација

ВЕРСКА НАСТАВА

І УВОД

1. Ми смо Црква - уводни час

ІІ МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ

1. Крштењем постајемо чланови Цркве

2. Црква - заједница (**садржај н.ј.** –народна приповетка: „Седампрутова“)

3. Храм – место окупљања

(опис н.ј. - свака заједница има своје место окупљања)

4. Литургија – догађај Цркве

(садржај н.ј. – из књиге Јеванђеље препричано за децу: „Прича о позванима на свадбу“)

5. Заједница радости (опис н.ј. - слобода у заједници -садржај н.ј. молитва Царе небески – Бог као Цар)

III ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ И ЊИХОВ СМИСАО

1. Народ Божји, различите службе
(опис н.ј. – службе у свету и њихова важност)
2. Литургијске службе: Епископ, свештеник, ђакон и народ Божји
3. Многе службе, једна Црква
4. Епископ - слика Христова на Литургији
5. Ко су монаси?

IV ЖИВОТ У ЦРКВИ - ЛЕПОТА ПРАЗНИКА

1. Богородица – мајка Христова (Ваведење и Благовести; молитва "Богородице Дјево")
2. Божић – Христос се роди! (обрада песме: „Витлејеме славни граде“)
3. Богојављење - Христос је Син Божји
4. Свети Сава и Свети Симеон

V ТРПЕЗА ГОСПОДЊА

1. Литургија наш дар Богу
2. Литургијски предмети
3. Причешће - храна за животвечни
4. Слава у мојој породици

VI СВЕТА ЛИТУРГИЈА - ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА

1. Христос је са нама у Литургији
2. Причешће у мом животу
3. Празнујемо Васкрсење Христово
4. Христово Васкрсење – наше васкрсење

VII ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ

1. Православни храм (садржај н.ј. - основни делови храма)
2. Икона - прозор у Царство Божје
3. Буди и ти иконописац
4. Царство Божје осветим

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕН И САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВА РИВАЊ А ПРОГР АМА
<p>I – УВОД</p> <p>Учимо о нашој вери - уводни час</p> <p>мотивисање ученика за похађање часова верске наставе</p>	<p>уознавање ученика и вероучитеља</p> <p>уознавање ученика са садржајима предмета</p>	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <p>• <u>да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса</u></p> <p><u>Афективни аспект:</u></p> <p><i>желети да активно учествује на часовима верске наставе</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Уознавање са садржајем програма и начином рада 	<p>Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p>
<p>ЗАЈЕНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА</p>	<p>основ за разумевање човека као бића заједнице</p> <ul style="list-style-type: none"> пружити ученицима 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <p>значање појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)</p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да препозна да не можемо једни без других знати да нас љубав повезује 	<ul style="list-style-type: none"> приче и слике које приказују породицу може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) 	<p>Катихизација као делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.</p> <p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p>

<p>2. Моја породица</p> <p>3. Моја школа и Другари</p> <p>4. Ми смо део Божје породице (Цркве)</p>	<p>елементарно знање о Богу као бићу заједнице</p>	<p>са Другима знати да се правилно осени крсним знаком садржаји у вези са животом у школи</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да је Бог Света Тројица (нова заједница); • знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) Афективни аспект: • пожелети да чини добро другима 	<ul style="list-style-type: none"> • односи у заједници, Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...) 	<p><u>Врсте наставе</u></p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоријска настава (35 часова)
--	--	---	--	--

		(ближњима) у својој заједници • желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима		
<p align="center">III ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ</p> <p>5. Послушност 6. Даривање –наша љубав 7. Цео свет дар 8. Оче наш зовео нашег Бога</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити основ за разликовање и упоређивање породичних односа и односа који владају у Цркви • пружити основ за упознавање односа који владају између човека и Бога • пружити основ за разумевање да је молитва наш разговор са Богом • омогућити ученицима да увиде да се породични односи и односи у Цркви исказују на конкретан начин 	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да заједница са Богом почива на слободи • знати да је послушност израз љубави • моћи да препозна да је даривање плод љубави • моћи да сазна да је молитва разговор са Богом • моћи да усвоји текст молитве Оче Наш • знати да је Бог Отац створио свет из љубави • моћи да препозна да је наш живот Божји дар • знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин 	<p>приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј.Ј. Змај Бог је цео свет</p>	<ul style="list-style-type: none"> • практична настава (1 час) <u>Место реализације наставе</u> • Теоријска настава се реализује у учионици; • Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <p><u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе</u></p>

<p>IV - НЕИЗМЕРНА ЛЈУБАВ БОЖЈА -</p> <p>10. Христос се роди Божић у мом дому</p> <p>11. Како је Растко постао Св. Сава</p> <p>12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици</p>	<p>указати ученицима да је послање Сина Божјег дар љубави Бога Оца свет пружити ученицима елементарно знање о Светоме Сави</p>	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави • моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <p>Афективни аспект:</p> <p>По завршетку теме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве 	<p>Христово Рођење (препричано и прилагођено) Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“ Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу са Богом, свако од нас постаје као Свети Сава) Химна Светом Сави</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. ● Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. ● Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу
---	--	---	---	--

<p>V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ 13. Бог ствара свет 14. Свет је наш дом 15. Прихватим о дарове Божје 16. Где је љубав ту је Бог 17. Христова вечера са ученицима 18. Литургија - окупљање Божје Породице 19. Пост – стаза Љубави</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пружити ученицима елементарно знање о стварању света • омогућит и ученицима да схвате и доживе Цркву као заједницу сабраног Божјег народа • подстицати ученике на лично учешће у животу Цркве 	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица Афективни аспект: • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији 	<p>Библијско казивање о стварању света Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква Човек не прихвата Божје дарове- непослушност и Прича:“Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој Прва Литургија (Христови ученици); „Православна читанка“, с. Нина Неранчић и Ана Савковић</p>	<p>употребе разноврсних метода облика рада и наставних средстава.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Имаући у виду захтеве настава програма и могућности транспонована наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. • Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности заједничарење са ближњима Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота <p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставних задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на</p>
<p>VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ 20. Христова љубав према човеку и Свету 21. Препознајем о Христову љубав 22. Христос васкрсе!</p>	<p>указати ученицима на величину Христове љубави према људима и свету пружити ученицима елементарно знање о Христовом страдању и васкрсењу</p>	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ • бити у могућности да опише 	<p>Јевађељска прича, Милостиви Самарјанин Песмица: Знаш лико те љуби силно“ Новозаветно сведочанство о</p>	

		<p>појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу</p> <ul style="list-style-type: none"> • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препознати да је прослава кроз који се остварује заједница љубави • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • знати обичаје у вези са Васкрсом <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника 	<p>Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено)</p> <p>Прича: „Добро дрво“</p> <p>Ш. Силверстејн</p>	<p>два начина:•</p> <p>процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;</p> <ul style="list-style-type: none"> • провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика;
<p>VII – НАША БРИГА О СВЕТУ</p> <p>23. Човек домаћин у Свету</p> <p>24. Радост служења</p> <p>25. Љубав према људима и природи је љубав према Богу</p> <p>26. Сваки човек је за нас Христос</p> <p>27. Научили смо о нашој вери</p>	<ul style="list-style-type: none"> • омогућити ученицима да у Христу препознају узор љубави према свету и човеку • подстицати ученике да љубав према Богу изражавају кроз љубав према људима и природи • установити обим разумевања и квалитет стечених знања у току школске године из Православног катихизиса 	<p>Когнитивни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 2. разреда основне школе <p>Афективни аспект:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и природи 		<p>Оквирни број часова по темама</p> <p>Увод – 1 Заједница као основ живота – 4</p> <p>Заједница љубави Бога, човека и природе – 5</p> <p>Неизмерена љубав</p> <p>Божја–6 Црква- заједница са Богом – 8</p> <p>Христова љубав према човеку и свету – 4 Наша брига о свету - 6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Евалуација – 1+1

ДИГИТАЛНИ СВЕТ- Годишњи фонд:36 часова

Циљ предмета је стицање знањ аи оспособљавање ученика да знања примене у животу, решавање актуелних проблема из животног окружења, самостално коришћење различитих извора технике ради стицања нових знања, подстицање за истраживањем, истраживачко учење, развој интересовања за развој комуникационих вештина.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника

Даје јасна упутства за проналажење фотографија
Бира локацију
Упућује на критеријуме посматрања природе и околине
Даје инструкције за фотографисање
Дели ученике у групе
Даје упутства за рад у групи
Прати рад ученика и пружа подршку
Подстиче активно учешће ученика у групи
Помаже ученицима у изради панона
Подстиче дискусију
Организује презентацију
Даје критеријуме за процену рада група
Припрема квиз знања на енглеском језику везан за годишња доба и одевне предмете

Активности ученика

Бира фотографије
Фотографише у природи , учионици, оклини
Разговара са пролазницима, запосленима, стручњацима...
Разврстава фотографије
Активно учествују у раду групе
Припремају представљање свог рада
Певају уз покрет
Израђују пано
Дискутују
Припремају приредбу
Процењују рад група
Договарају се

Праћење и евалуација

Праћење владања ученика у току савладавања пројекта и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе

Метода усменог излагања, метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту...

Наставни облици рада

Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски...

Наставна средства

Објекти у непосредном окружењу, фотоапарат, бим-пројектор, рачунар, часописи, енциклопедије, бојице...

Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима:

За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Посматрање, самоевалуација, педаг. свеска**Сумативно**

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду

Годишњи план наставних јединица

Редни број часа	Наставна јединица и тип часа
1.	Уводни час– Шта ћемо и како радити (обрада)
2.	Шта је дигитално, а шта не (обрада)
3.	Дигитални уређаји у мојој породици (обрада)
4.	Дигитални уређаји у мојој породици (обрада)
5.	Да поновимо (утврђивање)
6.	Дигитални уређаји-много могућности (обрада)
7.	Дигитални уређаји су корисни (обрада)
8.	Врсте паметних дигиталних уређаја (обрада)
9.	Занимања људи некада и сад (обрада)
10.	Људи и дигитални уређаји (обрада)
11.	Да поновимо (утврђивање)
12.	Комуникација помоћу дигиталних уређаја (обрада)
13.	Уметност у дигиталном свету (обрада)
14.	Уџбеници некад и сад (обрада)
15.	Посетимо библиотеку (обрада)
16.	Дигитални уређаји и здравље (обрада)
17.	Да поновимо (утврђивање)
18.	Електронски отпад (обрада)
19.	Заштита личних података (обрада)
20.	Комуникација у дигиталном свету (обрада)
21.	Заштита дигиталних уређаја (обрада)
22.	Безбедно коришћење дигиталних уређаја (обрада)
23.	Алгоритам - редослед корака (обрада)
24.	Алгоритам - редослед корака (обрада)

ОШ „Свети Сава“ Врчин, ШКОЛСКИ ПРОГРАМ-други разред

25.	Да поновимо (утврђивање)													
26.	Решавамо мозгалице (обрада)													
27.	Решавамо мозгалице (обрада)													
28.	Сликовно упутство (обрада)													
29.	Сликовно упутство (обрада)													
30.	Од упутства до слике (обрада)													
31.	Од упутства до слике (обрада)													
32.	Да поновимо (утврђивање)													
33.	Решавање алгоритамског проблема (обрада)													
34.	Решавање алгоритамског проблема (обрада)													
35.	Шта смо научили у другом разреду о дигиталном свету што нисмо знали (утврђивање)													
36.	Дигитални свет (систематизација)													
Област/тема/модул		Месец										Обрада	Утврђивање	Свечакова
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Дигитално друштво	3	4	5	4	/	/	4	/	/	/	15	5	20
2.	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	1	/	/	/	1	3	1	/	/	/	3	3	6
3.	Алгоритамски начин размишљања	/	/	/	/	/	/	/	3	4	3	5	5	10
Укупно:		4	4	5	4	1	3	5	3	4	3	23	13	36

Час одељењског старешине

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације, уз могућност корекције у складу са календаром рада. Наставне јединице часа одељењског старешине остављају простора за посете радним организацијама, здравственим, културним установама нашег места – библиотека, сајам књига, штампарија, пијаца, итд; излете у природи – споменици културе, паркови, итд

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Поново у школи– повратак у школу, поштовање школских правила	Обрада
2.	Наш знак одељења– стварамо знак одељења	Обрада
3.	Наши дланови–представљање себе	Обрада
4.	Мој страх– причамо о страху и како да превазиђемо страх	Обрада
5.	Здрави стилови живота-обележавање Дана здраве хране	Обрада
6.	Моје жеље–које су нам жеље	Обрада
7.	Лица и осећања– наша осећања	Утврђивање
8.	Кад сам срећан	Обрада
9.	<i>Д</i> као <i>другство</i> како да будемо добри другари	Утврђивање
10.	Семафор лепих речи	Обрада
11.	Како да будемо добри...– покажимо како да будемо добри једни према другима	Утврђивање
12.	Помози старијима– у којим све ситуацијама можемо да помогнемо старијима	Обрада
13.	Помоћ или нешто друго–шапутање на часу –да ли је помоћ или нешто друго	Утврђивање
14.	Мој портфолио–упознавање са портфолиом ученика	Обрада
15.	Дужности редара–које су дужности редара	Обрада
16.	Уредимо учioniцу–како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учioniци и школи.Уређивање паноа	Утврђивање
17.	Дочекајмо Нову годину– припремили смо одељењску приредбу и приказујемо родитељима	Утврђивање
18.	Дочекајмо Нову годину– припремили смо одељењску приредбу и приказујемо родитељима	Утврђивање
19.	Како смо прославили празнике – представом приказујемо одлике Божића и Божићних празника	Утврђивање
20.	Празници некада и сада – представљамо представом како се некад празник славило, а како сада	Утврђивање
21.	Кад порастем бићу... – шта ће бити кад порасту, шта деца воле	Обрада
22.	Кад старији говоре – поштујемо старије када говоре	Утврђивање
23.	Реч је које су нам ружне навике	Утврђивање
24.	Честитка за маму, баку –правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта	Обрада
25.	Леп је онај ко се лепо понаша-радионица за ученике	Обрада
26.	Чувајмо здравље – како да сачувамо своје здравље	Обрада
27.	Бавимо се спортом – зашто је добро да се бавимо спортом	Утврђивање
28.	У сусрет пролећу – чувајмо природу	Обрада
29.	Форе и фазони – први април – Дан шале	Утврђивање
30.	Мобилни телефон – како и када користимо мобилни телефон	Обрада
31.	Хало ко је тамо? – како користимо телефон	Утврђивање
32.	Како да користим компјутер – када и како користимо компјутер	Обрада
33.	Пратим црвени кружић – које емисије треба да гледамо на телевизији	Обрада
34.	Шта треба да читам – развијамо љубав према читању	Утврђивање
35.	Научили смо – шта нам се највише допало на часовима одељењске заједнице током ове школске године	Утврђивање
36.	Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године	систематизација

ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК

Циљеви програма рада и организације слободног времена у продуженом боравку

Циљеви реализације садржаја у продуженом боравку у складу су са општим циљевима основног образовања.

1. Омогућити детету пун живот и открити његове/ њене пуне потенцијале као јединствене особе
2. Омогућити детету његов/ њен развој као социјалног бића кроз живот и сарадњу са осталима како би допринела/ допринео добру у друштву
3. Припремити дете за даље образовање и целоживотно учење (учити како учити)

Специфични циљеви

- потпун и хармоничан развој детета
- важност истицања индивидуалних различитости (свако дете је јединствено; осигурава му се развој свих потенцијала)
- фокусирање на учење (истиче се важност онога што дете учи и процеса којим усваја знања)
- оспособити ученика за самостално учење
- истиче се радост учења и подстиче мотивисаност за учење
- потенцирати важност учења утемељеног на опажању процеса из окружења (очигледна метода)
- писменост (језичка, математичка, информатичка)
- рад на начинима изражавања емоција (друштвено прихватљиви модели)
- развијање духовне димензије живота
- европска и глобална димензија модерног живљења
- плурализам, поштовање различитости и важност толеранције
- партнерство у образовању
- улога технологије у образовању
- брига о деци с посебним потребама
- темељна улога образовања у раном детињству
- улога рада у продуженом боравку у постављању узора за целоживотно учење

Кључна подручја развоја

Хармоничан развој тела и душе: задовољавање потребе за кретањем и установљавањем културе кретања; поправљање координације покрета, осећаја за ритам и слушање; комуницирање с основним предпоставкама здравог начина живота; развијање основних хигијенских и здравствених навика које служе сврси; обогаћивање емоционалног живота; побољшање познавања самог себе и других; реалистична самоевалуација; јачање потреба за интерперсоналним везама.

Лакоћа процеса социјализације и комуникације: развијање интелектуалних, емоционалних и моралних особина личности; упознавање и увежбавање правилног понашања; јачање осећања једнакости полова; усвајање практичних знања повезаних са елементарним грађанским васпитањем и свакодневним животним дужностима. *Усвајање основе језичке комуникације:* постизање солидне употребе језика, усмено и писмено, темељних способности и вештина; циљани развој менталних способности; утемељење вештина за самоучење и самообразовање.

Уз постизање вештине прецизног и течног писања и читања, од ученика првог и другог разреда захтева се развијање вештине интерпретативних, критичких и креативних читалачких вештина и изражајног читања и рецитовања.

Учење писаних слова први је корак у учењу употребе писаног језика. Аутоматском писању претходи учење облика и спајања слова. Ученици морају бити оспособљени да довољно брзо пишу како би писање користили као алат.

Захтев развијања лепог рукописа, економичне и уредне организације текста и употреба стандардних и уредних слова не спречава индивидуалне особитости рукописа. Ученици морају научити да пишу без изостављања, замене или испуштања слова.

Усвајање основа математичке, логичке и научно-технолошке писмености: активности креативног, јасног и логичног решавања проблема; откривање, ређање, класификовање, генерализовање, скицирање, рачунање и мерење; примена математичких знања у различитим концептима; употребе речи, бројева, симбола, табела и модела за објашњење математичких законитости; коришћење пригодног математичког записа, математичке и остале терминологије везане уз природне науке, вербализовање – математички језик; подршка решења вербалним и симболичким делатностима; употребе информацијско-комуникацијских технологија; увежбавање и развој радно-практично-техничких вештина.

Културно-уметничко подручје развоја: оспособљавање за примање емоционалних, моралних и естетских вредности у литерарним и ликовним радовима, кроз позоришне и филске (тв) представе; читање квалитетне поезије и прозе; упознавање с класичном и прикладном литературом; креативно изражавање кроз креирање ликовно-вајарских и позоришних радова.

Пажња се обраћа књижевним, историјским и уметничким информацијама и изражајима блиским узрасту ученика.

Игре, спорт и рекреација: стално задовољавање потреба за кретањем; игре опонашања, дечје игре из народне традиције, импровизовање игара у самосталној режији, поправљање координације покрета, групно импровизирање игара пропраћено ритмом, покретом и мимиком; елементарне игре, групне игре, спортске игре, такмичарске игре.

Садржаји програма

Остваривање циљева и развој кључних подручја ће се најбоље одиграти усмеравањем рада на садржаје, теме, кључне појмове и образовна постигнућа која су прописана Наставним планом и програмом за одређени разред. Садржаје ће реализовати учитељ у продуженом боравку, али у договору с учитељем који ради у редовној настави. Стога је изузетно важно све активности планирати како би се постигла кохерентност међу одабраним садржајима и усклађеност деловања међу учитељима.

Време предвиђено за реализацију пратећих активности треба реализовати у складу с претходно наведеним циљевима рада у продуженом боравку, имајући увек на уму узраст и могућности детета.

Креативност, иновативност и учитељска вештина максимално ће доћи до изражаја при одабиру игара, литературе, културних садржаја, као и садржаја којима ће реализовати захтеве за развојем социјализацијских и комуникацијских, те радно-техничких компетенција. Посебну пажњу треба посветити целокупном развоју детета, у здраву, самосталну, радно оспособљену јединку која ће у будућности својим знањем, развијеним животним вештинама и ставовима допринети развоју друштва.

Табеларни преглед фонда часова редовних и пратећих активности

Редни број	РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА	НЕДЕЉНИ БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА

1.	Израда домаћих задатака(Српски језик, Математика, Свет око нас (Природа и друштво)	10	360
2.	Допунска настава	према потреби	
	(Српски језик, Математика)		
	<i>ПРАТЕЋЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА-СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ</i>		
3.	Мала школа великих ствари	2	72
4.	Оловка пише срцем	2	72
5.	Чаробни облици и боје	2	72
7.	Певам, плешем, глумим	2	72
8.	Од играчке до рачунара	2	72
	<i>ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА-СЛОБОДНО ВРЕМЕ</i>		
9.	Игре без граница	5	180
10.	Припрема за оброк и исхрана	5	180
	Укупно:	30	1080

2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ Предвиђени

организациони облици

Продужени боравак - хетерогена група ученика 1. разреда, хетерогена група ученика 2. разреда и хетерогена група ученика 3. и 4. разреда.

Полазници: Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда

Величина групе: минимум 20 ученика, максимум 25 ученика

Време организације рада: пре подне од 07.00 до 14.00 часова , после подне од 11.30 до 18.00 часова.

Образовно-васпитни рад: Израда домаћих задатака: српски језик, математика, свет око нас (природа и друштво), понављање, вежбање и утврђивање обрађеног градива: српски језик, математика, свет око нас (природа и друштво), уз пружање помоћи у учењу и савладавању предвиђених наставних садржаја.

Остали облици рада: Организована исхрана, организовано слободно време, ваннаставне активности, рекреација ученика.

Материјално-технички услови организације рада продуженог боравка:

- учионица или простор мора бити прилагођен и опремљен за остваривање рада продуженог боравка,

одговарајуће величине зависно од броја ученика у групи са могућношћу реорганизације простора у одговарајућа средишта (за одмор, за читање, за радне и слободне активности), добре загрејаности, осветљености, с могућношћу доброг проветравања, мотивишућим бојама зидова и намештаја.

- опремљеност учионице ИТС технологијом,
- прикладни ормарићи за одлагање личних ствари и школског прибора,
- струњаче, јастуци, простор за рекреативни одмор,
- одговарајуће дидактичко-забавне и друштвене игре и предмети, као и опрема за рекреацију,
- школска кухиња за исхрану ученика,
- близина санитарних просторија.

Простор у коме се изводи васпитно-образовни облик рада продуженог боравка у нашој школи у потпуности задовољава све предвиђене услове.

Радне обавезе и активности наставника продуженог боравка:

1. Организација дневних образовних задатака у складу са развојно-образовним потребама ученика.
2. Пружање стручне помоћи у учењу и саветовању ученика.
3. Организовање слободних активности ученика.
4. Организовање и извођење слободног времена ученика.
5. Организовање рекреативних и ванучионичких активности.
6. Правилна исхрана ученика
7. Редовна сарадња са родитељима и извештавање о раду ученика.
8. Уређење и функционисање радног простора, набавка потребног дидактичког и осталог материјала.
10. Планирање и програмирање рада продуженог боравка (годишње, месечно, дневно).
11. Вођење педагошке евиденције.
12. Организација родитељских састанака.
13. Сарадња са учитељима у редовној настави ученика који похађају продужени боравак.
14. Сарадња са стручним сарадницима.
15. Стручно усавршавање учитеља.
16. Извештавање, статистичко праћење резултата и евалуација резултата рада на полугодишту и на крају школске године.

Дневни режим рада

Преподневна смена (време)	Активности
---------------------------	------------

07.00-07.30	Пријем ученика
07.30-08.30	Јутарња гимнастика и ужина
08.30-09.30	Слободне активности
09.30-10.00	Активан одмор
10.00-11.00	Самостални рад ученика (час учења)
11.00-11.15	Одмор
11.15-12.15	Самостални рад ученика (час учења)
12.15-12.45	Активан одмор и ручак
12.45-13.45	Слободне активности
13.45	Одлазак на редовну наставу
Поподневна смена (време)	Активности
11.30-12.15	Пријем ученика
12.15-13.15	Активан одмор и ручак
13.15-14.15	Самостални рад ученика (час учења)
14.15-14.45	Одмор
14.45-15.45	Самостални рад ученика (час учења)
15.45-16.45	Слободне активности
16.45-17.15	Спортске активности
17.15-17.30	Активан одмор
17.30-18.00	Слободне активности
18.00	Завршетак рада и одлазак ученика

Дневни план активности

I САМОСТАЛНИ РАД УЧЕНИКА (ЧАСОВИ УЧЕЊА)
<ul style="list-style-type: none"> • писање домаћих задатака: српски језик, математика и осталих наставних предмета према потреби ученика
<ul style="list-style-type: none"> • понављање, вежбање и утврђивање обрађеног градива: српски језик, математика и осталих наставних предмета према потреби ученика
II АКТИВАН ОДМОР (СЛОБОДНО ВРЕМЕ)

<ul style="list-style-type: none"> ▪ игре без граница ▪ игре упознавања ▪ игре за социјално учење ▪ игре за вежбање концентрације ▪ игре речима ▪ игре запамћивања ▪ игре релаксације и опуштања ▪ игре по избору ученика ▪ друштвене и едукативне игре
III СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ: РАДИОНИЦЕ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Мала школа великих ствари
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Оловка пише срцем
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Зарони у свет чаробних облика и боја
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Певам, плешем, глумим
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Од играчке до рачунара
ИЗВАН УЧИОНИЦЕ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Спортске активности - сала за физичко, школско двориште, шетње по околини
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Факултативне активности - посете, излети, шетње

Дидактичко-методичке смернице

У складу са циљевима и задацима које желимо да остваримо и са развојним могућностима ученика, препоручује се промена стратегије, метода и облика рада како би се детету омогућило да на лак и безбрижан начин увежбава програмом предвиђене садржаје те максимално опуштено проводи своје слободно време. Школа мора постати учеников други дом, са свим особинама пријатног пријатељског окружења.

Важни педагошки принципи учења темеље се на томе да је:

- мотивациони фактор дечјег учења је његова радозналост
- да дете буде активно у процесу учења
- постојеће дечје знање и искуство основа је учења
- дечје тренутно окружење осигурава контекст учења
- у центру процеса учења је језик
- дете треба да учи вођено активностима и методама откривања

- дужни смо дете упутимо у естетску димензију учења
- социјална и емоционална димензија важан је фактор учења

Начини организације и облици рада:

- курикуларни приступ (уместо предметно-сатног)
- интегрисано учење и поучавање
- мултидисциплинарни приступ (информационо-комуникационе технологије)
- тимско и сарадничко учење
- истраживачка настава
- искуствено учење
- проблемска настава
- пројектна настава
- учење кроз игру, праксу, учење за живот
- факултативни програми (спортске активности)
- ванучионична и теренска настава
- ваннаставне активности

Услови за извођење програма (имплементација)

Наставни процес одвија се у учионици, а програм рада продуженог боравка се остварује у просторијама које су прилагођене и опремљене искључиво за остваривање рада продуженог боравка. Програм рада у продуженом боравку реализује се у свим расположивим просторијама у школи, укључујући и спортску салу и школско двориште.

Простори у којима ће ученици проводити већи део дана су светли, довољно велики, опремљени аудио- визуелном опремом, дидактичким помагалима, малом приручном библиотеком и рачунаром.

Током боравка у школи ученицима је омогућен један кувани топли оброк и ужина. Како би се ученицима омогућило, а учитељима олакшало усвајање правила понашања за време оброка, трпезарија је естетски уређена и прикладно опремљена.

За разноврсне ученичке активности осигураће се довољно материјала (папири, бојице...) Усвајање хигијенских навика захтева довољну количину сапуна и папира као и умиваоник за прање руку (који је одвојен од санитарног чвора).

У опремању простора укључени су и родитељи (обезбеђују средства за опремање просторија и набавку средстава).

САМОСТАЛНИ РАД УЧЕНИКА (ЧАСОВИ УЧЕЊА)

Израда домаћих задатака и провера тачности. Обновљање наставних јединица из редовне наставе.

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Пратеће активности су тематски подељене у пет група:

- Мала школа великих ствари
- Оловка пише срцем
- Чаробни облици и боје
- Певам, плешем, глумим
- Од играчке до рачунара

Мала школа великих ствари је област која обухвата учење о социјалним и културним тековинама. Учимо о пожељним и непожељним облицима понашања, о односима са собом и окружењем, о начинима комуникације, о традицији и модернизацији итд. Исто тако, учимо основе лепог понашања, правилима, обавезама, емоцијама...

Оловка пише срцем је област која има за циљ да помогне ученику да савлада технику читања и писања на елементарном нивоу. Кроз ову активност ученици ће развити способност говорног изражаја, комуникацијске способности, развијање способности за емоционални доживљај и разумевање књижевног изражаја, учење нових термина (богаћење речника).

Чаробни свет облика и боја је ликовно-вајарска секција. Уз помоћ облика и боја до уметничког изражаја.

Певам, плешем, глумим је музичка-драмска секција. Ритам, покрет, звук, глас су елементи које ће деца користити у малим музичким и драмским радионицама.

Од играчке до рачунара је информатичка радионица, у оквиру које ће ученици усвојити основна знања коришћења рачунара и његове употреба.

Игре без граница је активност проистекла из потребе деце за игром и рекреацијом. Реализује се у оквиру слободног времена ученика. Игре доприносе њиховом моторичком индивидуалном развоју, развоју другарства и начина комуникације.

Мала школа великих ствари

Циљеви

- Промовисање друштвено прихваћених социјалних интеракција
- Развијање критичког мишљења и односа према критици
- Промоција различитости и сензибилизација у односу на мањинске групе
- Очување и унапређење здравља и односа према хигијенским процесима
- Рад на позитивном односу према околини и природи

Резултати

- Познавање и поштовање елемената културе живљења
- Подизање нивоа зрелости у односу према емоцијама, сопственим и људи из окружења
- Успешна имплементација правила пристојног понашања у комуникацији са одраслима и вршњацима
- Могућност сагледавања себе из трећег лица (објективно сагледавање својих особина)

- Правилан однос према правилима и договорима, њихове важности и њиховог поштовања
  - Препознати и уважавати сличности и разлике међу људима
  - Усмеренија пажња према односу са вршњацима и виши степен спремност да им помогне
  - Препознаје непристојно понашање
  - Избегава ситуације у којима може да се повреди и уме да затражи помоћ
  - Познаје основна правила у саобраћају и придржава их се
  - Одговоран однос према природној средини
  - Поседује знање о значају здравља
  - Упознат је са основним принципима правилне исхране
  - Одржава личну хигијену
- Поседује информације штетности токсина (дуван, алкохол, дрога)

● Активности ученика

Уочавање, упознавање, препознавање, примењивање, правила лепог понашања, учествовање у доношењу правила, уважавање сличности и разлика, игра са сврхом едукације.

Наставне методе и облици рада

Дијалогска, метода усменог излагања, демонстративна, илустративна, интерактивна метода, метода рада на тексту, метода практичних радова Индивидуални, фронтални, групни облик рада, рад у пару.

Наставна средства

Занимљиви текстови, слике, маказе, лепак, CD са дечијим песмама, прибор за цртање, играчке, честитке, енциклопедије, сликовнице..

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
<p><u>ОНАШАЊЕ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Непознати људи и ја ✓ Лепе и ружне речи ✓ Све бих само себи ✓ Ниси ваљда тужибаба ✓ Мало другачије ✓ У позоришту ✓ Пожури, али буди пажљив ✓ Правила и обавезе ✓ Мала школа бонтона ✓ Није тешко бити фин 	20
<p><u>ШКОЛА</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Другарство ✓ Чувамо заједничку имовину ✓ Када се друг разболи ✓ Изволите у разред, молим ✓ Извините што сам закаснио 	8
<p><u>САОБРАЋАЈ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Од куће до школе ✓ Пажљиво, али не плашљиво ✓ Правила, ах та правила 	6

<p><u>ПОРОДИЦА</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Понашање за столом ✓ Може ли мама све сама ✓ У гостима ✓ Треба знати помагати 	8
<p><u>ПРАЗНИЦИ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Излет у прошлост ✓ Срећна Нова година ✓ Свети Сава школска слава ✓ Волим што волим и волим када је Дан заљубљених ✓ Мама, ти си моја дама ✓ Ускрс и његове лепоте 	12
<p><u>ПРИРОДА</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Како ваше животиње и биљке ✓ Чувамо природу и природа ће чувати нас ✓ Што узмеш, врати. Ако нестане, више га никада нећемо видети. ✓ Било мало, било велико, ако је из природе, једнако је важно. ✓ Природа у граду - природа на селу. ✓ До канте 100 метара ✓ 1001 разлог зашто сам „зелен“ 	10
<p><u>У ЗДРАВОМ ТЕЛУ ЗДРАВ ДУХ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Храна је моје гориво ✓ Лов на витамине ✓ Зашто треба прати храну? ✓ Мува се свуда мува ✓ Чиста одећа – модерна одећа ✓ Обућа сува, здравље чува 	8

УКУПНО	72

Оловка пише срцем

Циљеви

- Оспособљавање за правилно артикулисање гласова српског језика
- Оспособљавање за постепено учење читања
- Развијање способности говорног изражавања
- Оспособљавање за постепено учење писања
- Развијање комуникацијских вештина
- Развијање способности вербалног и писаног изражавања
- Развијање квалитета стваралачке личности
- Упознавање са правилима правописа
- Развој способности за доживљавање и разумевање књижевног изражавања
- Развијање комуникационих способности

Резултати

- Идентификује гласове, речи, слоге, реченице у српском језику
- Разуме једноставна упутства
- Уочава везу говора са невербалним облицима комуникације
- Влада техником почетног читања: везује гласове за слова, везује слова за речи, чита реченицу као целину, поштује интерпункцију, разуме оно што је прочитао
- Уочава целину и делове текста
- Пише штампаним и писаним словима
- Правилно повезује речи у реченици
- Одваја речи приликом писања
- Правилно употребљава велико слово
- Разликује основне врсте књижевног изражаја: стих, проза

Активности ученика

- Слуша, посматра, упоређује, манипулише словима и сликама
- Именује и чита слова
- Смишља речи од слова
- Смишља реченице од речи
- Смишља причу на основу слика
- Описује оно што је доживео
- Решава ребусе, питалице, загонетке
- Уз инструкције организује једноставне говорне улоге
- Рецитује краће песме
- Учествује у интерпретацији улога и у краћим представама
- Ради на изради панона

Наставне методе и облици рада

Метода разговора, метода усменог излагања, демонстративна, метода рада на тексту, аналитичко-синтетичка метода, визуелна, аудио-визуелна метода, метода практичних радова. Индивидуални, фронтални, групни облик рада, рад у пару.

Наставна средства

Занимљиви текстови, слике, словарица, модели слова, слагалица, разни матерјали за израду слова, траке, припремљени задаци, прибор за цртање, часописи, компјутер.

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
<u>УСМЕНА КОМУНИКАЦИЈА</u>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Изграђивање технике читања ✓ Осмишљавање приче по сликама ✓ Пантомима ✓ Питалице ✓ Брзалице ✓ Загонетке 	25
<u>ПИСАНА КОМУНИКАЦИЈА</u>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Писање приче на основу слике ✓ Решавање ребуса ✓ Писање текста на основу одабране теме ✓ Писање текста на основу слободне теме ✓ Правописне вежбе 	22
<u>УСМЕНА И ПИСАНА КОМУНИКАЦИЈА (ИНТЕРАКЦИЈА)</u>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Итерпретација текста ✓ Када прочитам, ја све знам ✓ Знања о језику ✓ Знања о књижевности 	
УКУПНО	72

Чаробни свет облика и боја

Циљеви

- Усвајање основних знања о облицима, боји, композицији, сцени...
- Развијање стваралачких и извођачких способности
- Развијање критичког мишљења

Резултати

- Безбедно и примерено користи алатке и материјал за ликовно изражавање
- Препознају и разликују линије, облике, и шаре у свом окружењу
- Опажају и препознају разлику између природних творевина у окружењу и оних које је направио човек
- Ликовно изразе доживљај и осећања везана за лично искуство из непосредног окружења као и из маште

- Опажају и препознају различите површине (глатко - храпаво, меко - тврдо...)
- Користе једноставне термине из визуелних уметности (цртеж, слика, сликар, колаж...)
- Адекватно и активно учествују у презентацији сопствених и радова друге деце
- Поштују свој рад и рад друге деце
- На свој начин исказују утисак о свом раду и раду друге деце
- Именују боје у палету

Активности ученика

- Посматра, опажа, упоређује, манипулише облицима и бојама
- Манипулише алатом и материјалом
- Препознаје и изражава доживљај

Наставне методе и облици

Конструкторска метода, манипулативна, демонстративна, експериментална.

Наставна средства

Хартија за цртање, мека оловка, оловка у боји, фломастери, водене боје, четкица, колаж папир, маказе, лепак, пластелин, различите тканине, новине, слике, постери...

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
<u>НАУЧИТЕ ДА ГЛЕДАТЕ</u>	16
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основни облици 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Композиција ✓ Светлост и сенка <u>ОД СКИЦЕ</u> 	
<u>ДО ЦРТЕЖА</u>	20
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Прибор (оловка, гумица, лењир, дрвене бојице, фломастери, темпере...) ✓ Скица ✓ Цртање <u>О</u> 	
<u>БОЈАМ</u>	12
<u>А</u>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Палета боја ✓ Боје око нас (видљиве и невидљиве) ✓ Врсте боја (топле и хладне, основне и изведене) <u>СЛИКАЊЕ</u> 	16
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Оловка или четкица ✓ Цртање 	

✓ Бојим <u>СЕЦКАМ, ЦЕПАМ, ЛЕПИМ</u> ✓ Колаж ✓ Пластелин ✓ Коцка до коцке - скулптурица	8
УКУПНО	72

Певам, плешем, глумим

Циљеви

- Савладати ритмичке основе
- Упознавање са врстама и изворима звука
- Упознати ученике са улогама креатора, извођача и корисника
- Упознати ученике са разним видовима музичког изражаја
- Савладати технику слушања музике
- Упознати их са јединственошћу доживљаја музичког комада
- Развијање способности имитирања звука и покрета из околине

- Развијање концентрације и опажања.
- Експериментисање са телом (покретима) и звуком (гласовима)
- Савладавање приповедачке технике
- Развијање способности за решавање сценског задатка у оквиру текста
- Развијање способности изражавања мисли и осећања на сцени
- Развијање креативног мишљења
- Развијање критичког мишљења

Резултати

- Уме да репродукује једноставне ритмичке задатке
- Уме да пева једноставније дечје песме по слуху уз музичку пратњу или без ње
- Певање хорски
- Препознаје и пореди различите звуке произведене на разним инструментима
- Креирају разне звучне ефекте
- Изражавају свој доживљај музике кроз импровизацију покрета
- Препознају начине на које музика и звукови учествују у свакодневном животу (музика у медијима, звукови природе, породичне прославе...)
- Ученик ће бити способан да имитира различите звукове и покрете из околине
- Ученик ће бити способан да усмерава своју пажњу на дату радњу
- Ученик ће бити способан невербално да прикаже одређена стања и радње
- Ученик ће бити способан да изражавање својих мисли, осећања изазваних музиком
- Ученик ће бити способан да правилно артикулише гласове, акцентује речи и научи правилно да интонира
- Ученик ће бити способан да тумачи драмске ликове
- Импровизација

Активности ученика

Певање, стварање звука, праћење ритма, слушање музике, препознавање, играње, креирање, глума, имитација, импровизација, извођење говорних вежби.

Наставне методе и облици рада

Метода рада обраде по слуху. Експериментална метода. Демонстрациона метода. Фронтални, групни и индивидуални облик рада.

Наставна средства

Музички компакт дискови, музички инструменти, лутке, костими.

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
<u>ШТА ТО МОЈОЈ ДУШИ ГОДИ</u> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Шта се то све у песми чује ✓ Каква је ово песма ✓ Шта ће мени песма та ✓ Шта то мојој души годи 	12
<u>ПЕВАМ, ПЕВАМ СВЕ СЕ ПУШИ</u> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Који је мој инструмент (глас) ✓ Нису сви звукови пријатни ✓ Бити критичар и бити критикован ✓ Певам, певам све се 	18
руши <u>ЛАЛАЛА ТО ЈЕ МУЗИКА</u> <ul style="list-style-type: none"> ✓ На чему све могу да одвирам песму ✓ Један инструмент, једна песма ✓ Наш мали оркестар 	14
<u>ПОКРЕТ И ЗВУК ТО СУ СРЦА ДВА</u> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ходам у ритму ✓ Види(!) ја сам... (имитација) ✓ Плешем цели дан и ноћ 	14
<u>ГЛУМИМ, ЈА САМ ГЛУМАЦ</u> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Основни елементи глуме ✓ Сценарио ✓ Учионица је моја позорница 	14
УКУПНО	72

Од играчке до рачунара

Циљеви

- Савладати основе коришћења рачунара
- Упознавање са компонентама хардвера

- Упознати ученике са једноставним програмом цртања
- Упознати ученике са програмом писања текста
- Савладати технику обраде текста
- Упознати ученике са основама коришћења интернета
- Упознати их са основама информационе комуникације
- Развијање концентрације и опажања
- Развијање креативног мишљења
- Развијање критичког мишљења

Резултати

- Уме да правилно користи рачунар (укључи и искључи)
- Уме да користи једноставне програме цртања уз коришћење једноставних алата
- Уме да користи програм писања текста на елементарном нивоу
- Сређивање, чување, снимање и штампање текста
- Ученик ће бити способан да креира електронску пошту (креирање текста, слање и примање поруке)
- Ученик ће бити способан да усмерава своју пажњу на дату радњу
- Ученик ће бити способан да прикаже одређене радње
- Ученик ће бити способан да примени стечена знања у разним наставним предметима

Активности ученика

- Посматра, опажа, упоређује, користи и примењује стечена знања
- Правилно користи све компоненте рачунара
- Самостално користи рачунар

Наставне методе и облици рада

Дијалогска метода, метода писања и рада на тексту, метода практичних радова. експериментална метода, демонстрациона метода. Фронтални, групни, рад у пару и индивидуални облик рада.

Наставна средства Рачунар

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
<u>МАТЕРИЈАЛ, ПРИБОР, АЛАТ, УРЕЂАЈ, ИГРАЧКА</u> ✓ Материјал, прибор, алат, уређај, играчка ✓ Апарати, уређаји, играчке	5

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Саставни делови <p>рачунара <u>КОМПЈУТЕРСКИ</u></p> <p><u>БУКВАР</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Миш ✓ Руковање мишем ✓ Тастатура ✓ Руковање тастатуром ✓ Покретање рачунара ✓ Искључивање рачунара ✓ Покретање програма за забаву, рачунање и учење <p><u>ГОТОВИ ПРОГРАМИ (ЗА ЗАБАВУ, РАЧУНАЊЕ И</u></p> <p><u>УЧЕЊЕ)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Готови програми за забаву ✓ Готови програми за <p>учење <u>ПРОГРАМИ ЗА ЦРТАЊЕ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Руковање прозорима и иконама ✓ Програм за цртање ✓ Цртање слободном руком ✓ Цртање, рад са деловима цртежа ✓ Цртање, копирање ✓ Цртање, сечење, копирање <p><u>ПРОГРАМ ЗА ПИСАЊЕ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Основни елементи програма ✓ Покретање програма за писање ✓ Унос текста ✓ Сређивање, чување, снимање и штампање <p>текста <u>КРЕИРАМО И ЧУВАМО</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Електронска пошта 	<p>7</p> <p>14</p> <p>16</p> <p>15</p> <p>15</p>
--	--

- ✓ Креирање поште
- ✓ Слање и примање поште
- ✓ Креирање писма, честитке, позивнице

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА СЛОБОДНОГ ВРЕМЕНА

Игре без граница је активност проистекла из потребе деце за игром и рекреацијом. Игре доприносе њиховом моторичком и индивидуалном развоју, развоју другарства и начина комуникације.

ИГРЕ БЕЗ ГРАНИЦА

Циљеви

- Очување и унапређење здравља
- Развијање моторичких способности, умење и навика у сладу са индивидуалним карактеристикама
- Оспособљавање за самостално вежбање у слободно време
- Развијање позитивне слике о себи (рад на изграђивању самопоуздања)
- Развијање креативности уз покрет и музику
- Да схвате смисао, вредности и принципе вежбања и да стечена знања и вештине практично примењују

Резултати

- Поседује информације о значају здравља
- Уче да избегну ситуације у којима може да повреди себе или друге
- Да науче како да реагују у критичним ситуацијама и како да помогну пријатељу који је повређен
- Разликују правилно од неправилног држања тела
- Изводе покрете у задатом смеру
- Правилно изводе једноставне вежбе
- Остварују напредак у развоју моторичких способности у складу са индивидуално постављеним циљевима
- Правилно изводе игре са и без реквизита, са и без музике
- Науче да сарађују у тиму и да се осећају као део једне целине

Активности ученика

Посматрање, праћење, повезивање, процењивање, пребројавање, груписање, играње, скакање, ходање, трчање, провлачење, пењање, препентравање, бацање, хватање, дизање...

Наставне методе и облици

Практичка активност, метода демонстрације, метода разговора.

Наставна средства

Опрема за физичко, лопте, вијаче, обруч, чуњеви, ластиш...

ТЕМЕ И САДРЖАЈИ	Број часова (оквирно)
-----------------	--------------------------

<u>ПРИРОДНИ ОБЛИЦИ КРЕТАЊА И ПОКРЕТИ</u>	42
✓ Ходање	
✓ Трчање	
✓ Скакање	
✓ Бацање и хватање	
<u>ВЕЖБЕ ЗА ЋАКЕ</u>	
✓ Игре без реквизита	
✓ Игре са реквизитима	
✓ Игре лоптом	
✓ Игре вијачом	
✓ Штафетне игре	
✓ Игре уз музику	
<u>САВ ТАЈ СПОРТ</u>	
✓ Правила популарних спортских игара	
✓ Кошарка	
✓ Фудбал	
✓ Одбојка	
УКУПНО	180

Припрема за оброк и исхрана ученика

Циљеви

- Очување и унапређење здравља
- Развијање хигијенских навика
- Развијање опште културе и културе понашања за столом
- Оспособљавање за самостално коришћења прибора за јело
- Развијање позитивне слике о себи (рад на изграђивању самопоуздања)

СЕКЦИЈА КОЈУ ВОДЕ НАСТАВНИЦИ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА

Ликовна секција

Ликовну секцију води Сузана Рајић 1. час недељно, сваке среде, 36 годишње.

Циљ рада ликовне секције јесте да подстиче и развија стваралачко мишљење код ученика и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером ликовне уметности.

Задаци ликовне секције су:

- Схватање ликовно-визуелног рада као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имагинације;
- Ученици треба да опажају, објашњавају, сећају се и реконструишу појаве и ситуације;
- Ученици треба да оплемењују животни и радни простор;
- Стекну искуства о контрасту облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажању облика кретања, компоновању итд.

Оријентациони план наставних јединица

Редни број часа	Наставна јединица	Тип часа
1.	Упис чланова секције и упознавање са планом и програмом секције	Утврђивање
2.	Линија „Иницијали“	Обрада
3.	„Слушај свете, ја сам дете“ – сликамо за сву децу света	Утврђивање
4.	Дечја недеља	Утврђивање
5.	Основне и изведене боје - „Ћилим моје баке“	Обрада
6.	Композиција - „Мртва природа“	Утврђивање
7.	Перспектива - „Ја сам мала жабица“	Обрада
8.	Перспектива - „Жирафин поглед“	Утврђивање
9.	Топле и хладне боје - „Јесен“, „Плаво море“	Обрада
10.	Топле и хладне боје - „Јесен“, „Плаво море“	Утврђивање
11.	Сликарски материјали и технике – пастел и креде у боји „Дрво на ветру“	Обрада
12.	Сликарски материјали и технике – акварел - „Хиљаду миља под морем“	Утврђивање
13.	Правимо новогодишње поклоне - „Кутија за ситнице“	Обрада

14.	Правимо новогодишње поклоне – по избору ученика	Утврђивање
15.	Новогодишња изложба радова	Утврђивање
16.	Сликарски материјали и технике – темпера - „Снег савија гране“	Обрада
17.	Сликарски материјали и технике – темпера, тема- „Разливане слике“	Утврђивање
18.	Припреме за прославу школске славе	Утврђивање
19.	„Свети Сава“	Утврђивање
20.	Колаж - „Најнеобичнија животиња“	Обрада
21.	Негативни колаж - „Биљка из моје маште“	Утврђивање
22.	Фротаж - „Невидљива слика“ – по избору ученика	Обрада
23.	Фротаж - „Невидљива слика“ – по избору ученика	Утврђивање
24.	„Та мила моја мајка“ – правимо поклон за наше најдраже	Утврђивање
25.	Асамблаж – тродимензионална композиција – по избору ученика	Обрада
26.	Асамблаж – тродимензионална композиција – по избору ученика	Утврђивање
27.	Светло сенка – преобликовање сенки	Утврђивање
28.	Отискивање - „Лиснати ћилим“	Утврђивање
29.	Дизајн - „Фасцикла“, „Кутија за оловке“	Обрада
30.	Шарамо најлепше јаје	Утврђивање
31.	Ускршња изложба радова	Утврђивање
32.	Стрип	Обрада
33.	Стрип	Утврђивање
34.	Правимо скулптуре	Обрада
35.	Правимо скулптуре	Утврђивање
36.	Годишња изложба радова	Утврђивање

План је подложен променама редоследа реализације наставних једница у складу са одређивањем датума одржавања излагања ученичких радова.

Изложбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције: Јесења изложба радова, Новогодишња изложба, Дан школе – Свети Сава, Најлепша мама на свету (8. март), Васкршња изложба и Годишња изложба радова.

Место за рад: учионице, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, и учионица и двориште у издвојеном одељењу Доња мала, парк на Барама, парк код споменика, природа (ливада, шума,...), Галерија Месне заједнице у Врчину.

Средства за рад ученика:

1. Блок за цртање број 3, 4 или 5
2. Оловка графитна и гумица
3. Дрвене боје
4. Фломастери, водене боје и четкице, воштане боје, темпере, туш и перо, пластелин, глинамол, маказе, колаж папир, лепак, разни папири, посуда за воду, платно и конци, разна амбалажа.

Средства за рад наставника:

1. Свеска за праћење рада ученика
2. Табла и креда
3. Сет креда у боји
4. Панно
5. Слике и фотографије
6. Приче у зидним сликама
7. Графоскоп
8. Фолије за графоскоп
9. ДВД и ЦД
10. ТВ, видеорекодер, пројектор
11. Касетофон са касетама
12. Персонални рачунар, монитор и штампач

Факултативни предмет КИНЕСКИ ЈЕЗИК (један час недељно)

Упоредо са продубљивањем размене са Кином у политичкој, економској и културној области у Србији се већ годинама учи кинески језик. Програм је обухватао ученике средњих школа, а са све већом заинтересованошћу и растом ентузијазма за учење кинеског језика, програм је намењен и ученицима основних школа.

Наша школа се труди да својим ученицима увек понуди нове, актуелне садржаје, те смо и овога пута,

великим ангажовањем и успостављајући сарадњу са Амбасадом НР Кине успели да организујемо бесплатно учење кинеског језика за ученике наше школе. Часове држи професорка кинеског језика, студент на размени.

Chinese class Teaching Plan

Theme 专题	Topic 话题	Unit 单元教学内容
1.	Hello你好 Lesson 1-6	Daily Greetings日常问候
2.	Thank you 谢谢你 Lesson 7-12	Expression of Thanks表达感谢
3.	What's your name 你叫什么名字 Lesson 13-16	Self Introduction自我介绍
4.	She is my Chinese teacher 她是我的汉语老师 Lesson 17-21	Asking for Identity询问身份
5.	Her daughter is 20 years old this year 她女儿今年二十岁 Lesson 22-25	Numbers and Age 数字和年龄
6	I can speak Chinese 我会说汉语 Lesson 26-29	The Modal Verb “会” 能愿动词“会”
7.	What's the date today 今天几号 Lesson 30-33	Exoression of a Date 日期的表达
8.	I'd like some tea 我想喝茶 Lesson 34-38	The Modal Verb “想” 能愿动词“想”
9.	Where does your son work 你儿子在哪儿工作 Lesson 39-42	The Verb “在” 动词“在”
10.	Can I sit here 我能坐这儿吗 Lesson 43 - 46	The Moral Verb “能” 能愿动词“能”
11.	What's the time now 现在几点 Lesson 47 - 50	Expression of Time 时间的表达

12.	What will the weather be like tomorrow 明天天气怎么样 Lesson 51 - 55	Expression of Feeling 表达感受
13.	He is learning to cook Chinese food 他在学做中国菜呢 Lesson 56 - 59	“在.....呢” Used to Indicate an Action in Progress “在.....呢”表示动作正在进行
14.	She has bought quite a few clothes 她买了不少衣服 Lesson 60 - 63	“了” Indicating Occurrence or Completion. “了”表示发生或完成
15.	I came here by air 我是坐飞机来的 Lesson 64 - 68	The structure “是.....的” : used to emphasize time, place or manner
16.	General revision 总复习 Lesson 69 - 72	Review

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности школе обухватају:

- Прославу Дана школе – Пренос моштију Светог Саве – 19.мај
- Прославу школске славе – Светог Саве
- Прославу почетка школске године
- Прославу краја школске године
- Прославу краја основношколског образовања и васпитања
- Прославе школских и државних празника
- Приредбе
- Представе
- Изложбе
- Концерте
- Такмичења и смотре
- Посете установама културе

	АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗАТОРИ
--	------------	-------	-------------

Прослава Дана школе	<ul style="list-style-type: none"> ● „Савини дани“ ● „Учитељству у част“ – ликовно-литерарни конкурс ● У оквиру Савиних дана- такмичење у беседништву ● Приредбе и концерти ● Спортска такмичења ● Изложбе ликовних и литерарних радова ученика ● Поводом јубилеја школа организује и друге видове прослава (свечане академије, издавање монографија и сл.)којима промовише успехе својих ученика; годишњак „Растимо заједно“ 	Месе ц мај 19.05.	<ul style="list-style-type: none"> - Стручна и одељењска већа - Библиотекар и стручна служба школе - Руководство школе
Прослава почетка школске године	<ul style="list-style-type: none"> ● Приредба за ученике првог разреда и њихове родитеље ● Панои добродошлице за ђаке-прваке ● Приредба за ученике петих разреда и њихове родитеље 	први дан школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењско веће првог и петог разреда - Стручно веће ликовне и музичке културе, стручно веће језика - Стручно веће разредне наставе
Прослава краја школске године	<ul style="list-style-type: none"> ● Прославе за ученике старијих разреда ● Одељењске прославе за ученике млађих разреда 	последњи наставни дан другог полугодишта	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењска већа свих разреда - Ученички парламент
Прослава краја основно школског образовања и васпитања	<ul style="list-style-type: none"> ● Свечана додела диплома ● Прослава за ученике ● Панои са успесима ученика 	по завршетк у наставе за ученике 8. разреда	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењско веће осмог разреда - Ученички парламент - Савет родитеља
Прослава	<ul style="list-style-type: none"> ● Прославе за ученике старијих разреда 	Током	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењска већа свих

школских и државних празника	<ul style="list-style-type: none"> ● Одељењске прославе за ученике млађих разреда ● Новогодишњи концерт,новогодишњи базар, подела честитки,изложбе и др. (у организацији Ученичког парламента) ● Посете установама које организују тематске представе или прославе за ученике 	школске године	разреда - Ученички парламент - Стручна већа
	<ul style="list-style-type: none"> ● Свечана академија ● Изложбе ликовних радова ● Часови одељењске заједнице посвећени СветомСави ● Школски часопис „Ђачки хоризонти“ 	Школска слава СветиСава	- Стручно веће ликовне и музичке културе - Стручно веће језика - Вероучитељи - Библиотекар - Руководство школе
	<ul style="list-style-type: none"> ● Часови одељењске заједнице посвећени догађајима и личностима којима је празник посвећен ● Маскенбал/спортске активности/базари/ликовне активности 	Државни празници значајни датуми(по календару)	- Вероучитељи - Одељењске старешине - Стручно веће ликовне и музичкекултуре
Приредбе, представе, изложбе и концерти	<ul style="list-style-type: none"> ● Активности тематски везане за прославу одређених празника ● Активности у складу с израженим интересовањима ученика ● Активности у сврху промоције ученичких постигнућа (наставних и ваннаставних) 	током школске године	- Стручно веће разредне наставе - Стручно веће ликовне и музичке културе идр.
Такмичења и смотре	<ul style="list-style-type: none"> ● Реализација ваншколских такмичења и конкурса ● Смотре/такмичења у ваннаставним и ваншколским постигнућима ученика у сврху промоције позитивних вредности 	током школске године	Стручна већа и стручна служба уз сарадњу предметних наставника, Ученички парламент, драмске, новинарске и ликовне секције
Посете установама културе	<ul style="list-style-type: none"> ● Посете позоришту ● Посете биоскопу ● Посете музејима и изложбама 	током школске године	- Одељењска већа

ПРОГРАМ РАДА ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА

ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА - КАЛЕНДАР АКТИВНОСТИ	
Септембар	Ликовни конкурс у оквиру програма Дечје недеље
Октобар	ДЕЧЈА НЕДЕЉА
Новембар	ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети.
Децембар, јануар, фебруар	ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ : „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети. ОДЕЉЕЊСКЕ И ШКОЛСКЕ ИЗЛОЖБЕ ликовног конкурса „Мали Пјер
Фебруар	ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ: „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети. ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ :Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри, Хорови ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ”/Рецитатори ОПШТИНСКА ИЗЛОЖБА « МАЛИ ПЈЕР»
Март	ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „БАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ ”- такмичења младих песника ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ”: Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри; Хорови ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ”/Рецитатори ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА РЕЦИТАТОРА (март, април): Смотра рецитатора «ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ» . ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ: Демус „Златне сирене Београда“ и мали вокални састави

Април	ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: *“ФЕСТИВАЛ КРАТКИХ ДРАМСКИХ ФОРМИ” дечје и драмске групе основних и средњих школа *“ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ”-драмске секције основних и средњих школа *“БАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ” – такмичења младих песника *“ВАСКРШЊЕ ЧАРОЛИЈЕ – У СУСРЕТ УСКРСУ” – ликовни конкурс ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА: “ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ”: Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри;Хорови; РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ: * РЕЦИТАТОРА: «ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ»
Мај	ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА: *“ФЕСТИВАЛ КРАТКИХ ДРАМСКИХ ФОРМИ“ „ФЕСТИВАЛ МАЛИХ ДЕЧЈИХ СЦЕНА” дечје и школске драмске групе *“ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ” драмске секције основних и средњих школа * ДЕЧИЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ -ДЕМУС. РЕВИЈА ПОБЕДНИКА- Концерт музичког стваралаштва деце Београда * ИЗЛОЖБА ДЕЧИЈИХ РАДОВА настали на радионицама током распуста
Јун	1. ГРАДСКАТАКМИЧЕЊА: „БАЧКА ПЕСНИЧКА СУСРЕТАЊА”, ”БАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ ” 2. РЕПУБЛИЧКАТАКМИЧЕЊА: „ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ”

Удружење Пријатељи деце Србије, ПДС, је мрежа Удружења коме припада и организација „Пријатељи деце општине Гроцка“, добровољна и непрофитна организација цивилног друштва. Основано је 1990. године да би остваривало циљеве у области права детета, друштвене бриге о деци и подстицања активности на унапређењу рада с децом и за децу.

ПДС је најстарија организација те врсте у Србији, и једна од најстаријих у Европи и свету. Наследник је организације Друштво за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце, основане давне 1880. године. Са огромним ентузијазмом и жаром, и данас окупља све оне којима је стало до деце, њиховог васпитања и развоја, смисаоног провођења слободног времена, њихове заштите и права. Општа мисија и циљ ПДС-а је да доприноси промоцији и остварењу права детета и стварању услова за безбедно и срећно детињство, за поштовање положаја

детета у друштву, за слободан и хармоничан развој све деце у духу наше традиције. Организује активности за децу и активност деце (стваралачке, игровне, техничке, рекреативне, хуманитарне...).

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Активност	Време	реализатор(и)	
Школски/ општински/ градски турнири	<ul style="list-style-type: none"> ● Турнир у малом фудбалу ● Турнир у одбојци ● Турнир у кошарци ● Турнир у игри „Између две ватре“ ● Турнир у шаху ● Турнир у рукомету ● Полигон споретности ● „Брзином до звезда“ - спортска манифестација ● Крос ● Такмичење у пливању ● „Спортске игре младих“ 	<p>током школске године</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичкогваспитања - Стручно веће разредненаставе - Саветродитеља - Београдска асоцијација за школски спорт - Спортски савез Општине Гроцка - Министарство спорта и омладине
Промоција спорта, такмичења и фер- плеја	<ul style="list-style-type: none"> ● Израда паноа о актуелним спортскимтакмичењима (Мала олимпијада, светска/европска првенства) с информацијама, рекордима,сликама... ● Планинарско спортско друштво „Стена“ - предавање, радионица ● Израда паноа о појединим спортовима Израда паноа о спортистима изузетнихпостигнућа 	<p>у складу с актуелним догађајима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Професори физичкогваспитања - Ученички парламент - Спортске секције
Игре на снегу	<ul style="list-style-type: none"> ● Прављење СнешкаБелића ● Грудвање на дистанци ● Фудбал на снегу ● Клизање- „Зимске чаролије“ 	<p>децембар -јануар (када има снега)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичкогваспитања - Стручно веће разредненаставе
Здрави стилови живота; Превенција деформитета	<ul style="list-style-type: none"> ● Пројектне активности „Живи здраво-храни се здраво“ ● Радионице и тематска предавања за ученике ● Израда паноа о деформитетима тела ипоследикама физичке неактивности ● Предавања/панои с упутствима заправилно физичко вежбање ● Здрава исхрана 	<p>Током школске године</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичкогваспитања - Школскилекар - Савет родитеља-родитељи предавачи

Недеља школског спорта	<ul style="list-style-type: none"> - Спортска такмичења (мали фудбал, одбојка, кошарка, рукомет, између две ватре...) - Гостовање и дружење са спортистима - Штафетне игре - Утакмице ученика и родитеља, ученика и наставника „Фер плеј турнир“ - Јавни час физичког васпитања - Час одељењске заједнице о значају спорта и физичке активности - Израда паноа и материјала за сајт школе о одржаним такмичењима и победницима 	Септембар и мај, недеља школског спорта	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Стручно веће разредне наставе - Савет родитеља
-------------------------------	---	---	--

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије објавило је Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама. Влада Републике Србије донела је 10. фебруара 2022. године Закључак о усвајању Општег протокола за заштиту деце од насиља, чијим доношењем је престао да важи Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања из 2005. године

У њему су представљене превентивне активности и дефинисане процедуре у заштити деце од насиља. Дефинисањем улога свих који су укључени у живот и рад школе у процесу заштите деце од насиља, обезбеђују се услови за несметан развој и учење деце и младих. Процедуре предвиђају активности којима се утиче на формирање ставова о неприхватљивости насилног понашања и подстичу развијање толеранције, разумевања и прихватања различитости.

Право на заштиту од свих облика насиља представља основно право сваког детета, а утврђено је Конвенцијом о правима детета и низом међународних уговора у области заштите људских права које је Република Србија ратификовала.

У утврђивању програма полазне основе биле су Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Сл.гласник РС, бр. 46/19, и 104/2020), Правилник о

ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања (Сл.гласник РС, бр. 22/2016), Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности (Сл.гласник РС, бр. 65/2018).

У Општем протоколу израз „насиље“ означава „сваки облик физичког или менталног насиља, повређивања или злостављања, запостављања или немарног поступања, малтретирања или експлоатације, укључујући сексуално злостављање (члан 19.став1. Конвенције о правима детета).

Насиље наддецом/ученицима могу вршити њихови вршњаци, одрасле особе које су запослене у школи и одрасле особе које нису запослене у школи. Према Општем протоколу, насиље има различите форме: **физичко насиље над дететом, телесно кажњавање детета, емоционално насиље над дететом, сексуално насиље, занемаривање и немарно поступање, експлоатација детета, трговина деом, искоришћавање детета за просјачење, искоришћавање детета у проституцију, искоришћавање детета за порнографију, злоупотреба дечјег рада, трговина дететом ради усвојења, злоупотреба детета у медицинске или научне сврхе, социјална експлоатација детета, насиље у породици, сведочење детета насиљу у породици, насиље међу децом (вршњачко насиље), дигитално насиље, насиље над дететом у спортском контексту, родно засновано насиље, дечји брак, институционално насиље, тортура над дететом, нестало дете и деца у покрету.**

Процес заштите деце од насиља:

- Препознавање насиља које може бити извршено над дететом
- Пријављивање сумње на насиље над дететом
- Поступање приликом заштите детета од насиља
- Спровођење неодложне интервенције

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Утврђује се **на основу анализе стања** безбедности, односно свих аспеката школске средине, присутности различитих облика и интензитета насиља, злостављања и занемаривања , специфичности установе и резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе.

Програм и мере заштите:

- 1) да се превентивне мере и активности уграђују у свакодневни живот школе, током целе школске године, кроз наставне и ваннаставне активности, као и активности одељењске заједнице (ЧОС) и вршњачким групама – Ученички парламент, Клуб ученика; кроз годишње планирање и рад стручних органа, тела и тимова , родитељских састанака, родитељи – индивидуално и групно, Савет родитеља);
- 2) стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) информисање у просторијама школе (панои), као и на сајту, о обавезама и одговорностима у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања,;
- 4) подстицање и оспособљавање ученика за активно учествовање у раду одељењске заједнице, ученичког парламента, школског одбора и стручних органа установе;

- 5) одељењске старешине у сарадњи са родитељима и педагошко-психолошком службом реализују појачан васпитни рад ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног понашања;
- 6) едукација ученика и запослених, као и родитеља за препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања (радионице, трибине, предавања...);
- 7) правовремено и одговорно реаговања на насиље, злостављање и занемаривање, улоге и одговорности и поступање у интервенцији када постоји сумња или се оно догађа;
- 8) подршка ученицима, односно онима који трпе, чине или су сведоци насиља, злостављања и занемаривања;
- 9) различити облици сарадње са породицом, јединицом локалне самоуправе, надлежном организационом јединицом полиције Гроцка, Центром за социјални рад, државном службом Врчин, правосудним органима и др.;
- 10) извештавања и евалуација о остваривању и ефектима програма заштите, а нарочито, у односу на: (учесталост инцидентних ситуација и број пријава, заступљеност различитих облика и нивоа насиља, злостављања и занемаривања, број повреда, учесталост и број васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених, број и ефекте оперативних планова заштите, остварене обуке у превенцији насиља, злостављања и занемаривања и потребе даљег усавршавања, број и ефекте акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ вршњака, степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад у школе ...

ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊЕ			
Вр.	Садржај активности	Носиоци и сарадници	Начини
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља;</p> <p>Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Сарадња са ученичким парламентом;</p> <p>Посредовање и помоћ у решавању случајева насиља другог и трећег типа/нивоа и у изузетним случајевима првог типа;</p> <p>Планирање и реализација предвиђених активности;</p> <p>Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање;</p> <p>Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;</p>	<p>координатор и чланови Тима за заштиту ученика,</p> <p>директор , стручни сарадници, одељењске старешине</p>	<p>направљена анализа стања у школи</p> <p>упутство за наставнике о текућим активностима</p> <p>евиденција појединачних случајева насиља</p> <p>записници са одржаних састанака и предузете мере</p>
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља</p> <p>Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени</p>	<p>координатор и чланови Тима за заштиту ученика,</p>	<p>направљена анализа стања у школи</p> <p>упутство за наставнике о</p>

	<p>програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Праћење реализованих активности одељенских заједница;</p> <p>Реаговање у случајевима насиља, сарадња саученицима и родитељима;</p> <p>Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни месец;</p> <p>Ажурирање сајта школе информацијама о активностима Тима;</p>	<p>директор , стручни сарадници, одељењске старешине</p>	<p>текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака и предузете мере</p>
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља;</p> <p>Припрема извештаја о раду Тима на крају првог полугодишта;</p> <p>Праћење реализације активности у складу са програмом превенције и интервенције</p> <p>Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;</p>	<p>координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор , стручни сарадници, одељењске старешине</p>	<p>направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака</p>
I II	<p>Анализа и усвајање извештаја о раду Тима на крају првог полугодишта текуће школске године;</p> <p>Припрема презентација за наставнике, родитеље и ученике у циљу едукације и повећања компетенција за реаговање у случајевима насиља и примени протокола и правилника у одговору на насиље, злостављање и занемаривање у школи;</p> <p>Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање;</p> <p>Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;</p>	<p>координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор , стручни сарадници, одељењске старешине</p>	<p>направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака извештај о раду Тима за заштиту ученика</p>

III IV	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља; Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Праћење реализованих активности одељенских заједница; Реаговање у случајевима насиља, сарадња са ученицима и родитељима; Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни месец;</p> <p>Праћење активности ученичког парламента и степена укључивања ученика у процес превенције насиља вршњачким посредовањем; Ажурирање сајта школе информацијама о активностима Тима;</p>	<p>координатор и чланови Тима за заштиту</p>	<p>направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим</p>
	<p>активности;</p> <p>Праћење реализованих активности одељенских заједница; Реаговање у случајевима насиља, сарадња са ученицима и родитељима; Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни месец;</p> <p>Праћење активности ученичког парламента и степена укључивања ученика у процес превенције насиља вршњачким посредовањем; Ажурирање сајта школе информацијама о активностима Тима;</p>	<p>ученика, директор , стручни сарадници, одељењске старешине</p>	<p>активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака присуство седници ученичког парламента</p>
V VI	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља; Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Праћење реализованих активности одељенских заједница; Анализа извештаја одељенских старешина о активностима одељенских заједница; Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање; Анализа извештаја стручних вођа о реализованим екскурзијским путовањима са акцентом на понашање ученика и сагледавање односа међу ученицима, степен сарадње, уважавања и толеранције; Анализа рада Тима за заштиту ученика на крају другог полугодишта;</p>	<p>координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор , стручни сарадници, одељењске старешине</p>	<p>направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака</p>

VII I	<p>Конституисање Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања; Израда годишњег програма рада Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања; Анализа и усвајање извештаја о раду Тима за завршену школску годину; Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;</p>	<p>координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине</p>	<p>решење члановима Тима записници са одржаних састанака извештај о раду Тима усвојен програм рада Тима</p>
----------	--	---	--

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Дискриминација је неједнако поступање према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства, што за последицу има неједнакост у шансама да остваре уставом и законом загарантована права. То је неједнако третирање, искључивање, односно довођење у подређен положај појединаца или група људи који се налазе у истој, сличној или упоредивој ситуацији.

Превенција дискриминације, као и вређања угледа, части или достојанства личности јесу мере и активности које предузима установа да се предупреди сваки облик дискриминаторног понашања, као и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности, у било ком од односа, подигне свест свих у установи о његовим негативним последицама на лица, групу лица, односно установу.

Свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту: лична својства) у установи којом се неоправдано прави разлика или даје првенство.

Закон препознаје следеће облике дискриминације:

- Непосредну и посредну дискриминацију
- Повреду начела и једнаких права и обавеза
- Позивање на одговорност
- Удруживање ради вршења дискриминације
- Говор мржње
- Узнемиравање и понижавајуће понашање

Посебни случајеви дискриминације:

Случајеви дискриминације у:

- остваривању исхода и стандарда образовања и васпитања,
- остваривању права на образовање и васпитање,
- употреби језика и писма,
- обезбеђивању безбедности деце и ученика и других учесника у образовном и васпитном процесу,
- поштовању правила понашања у установи,
- планирању и програмирању образовно-васпитног рада,
- реализацији образовно-васпитног рада,
- руковођењу и организовању рада (у даљем тексту: управљању) установом,
- поштовању права детета, односно ученика, и других учесника у образовном и васпитном процесу,
- прикупљању и употреби података о деци, ученицима, родитељима, старатељима и запосленима када то законом или подзаконским актом није предвиђено,
- запошљавању и поступању према запосленима у установи,
- другим областима од значаја за образовање и васпитање.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

ДИСКРИМИНАЦИЈУ ТРЕБА ПРИЈАВИТИ- Школа је дужна да поступа по пријавама које могу бити неформалне – изнете усмено наставнику, стручној служби школе и директору. Уколико је неопходно, пријава се може (заједно са родитељима) поднети и директору школе у писаном облику. Школа је дужна да реагује, тј. предузме неке видљиве кораке ради заштите свих ученика, а које зависе од тежине и облика кршења. Резултат предузетих мера треба бити престанак дискриминације.

У установи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се догодило између: учесника у образовању (дете-дете, ученик-ученик, одрасли-одрасли; учесник у образовању - запослени; учесник у образовању - родитељ; учесник у образовању - треће лице у установи); запосленог (запослени - учесник у образовању, запослени-родитељ, запослени-запослени, запослени - треће лице); родитеља (родитељ - учесник у образовању, родитељ-родитељ, родитељ-запослени, родитељ - треће лице); треће лице (треће лице - учесник у образовању, треће лице - родитељ, треће лице - запослени; треће лице - треће лице).

Директор, запослени и трећа лица имају обавезу да препознају дискриминацију, а ако је утврђена, предузму мере и активности у установи према учеснику у образовању прописане Законом и овим актом. Директор има обавезу да предузме Законом утврђене мере и активности према запосленом, родитељу и трећем лицу као извршиоцу дискриминације и пријави дискриминацију надлежним државним органима, органима аутономне покрајине и локалне самоуправе.

У случају дискриминаторног понашања запосленог утврђује се одговорност у дисциплинском поступку, у складу са Законом. Одговорност родитеља за повреду законске забране дискриминације од стране његовог детета које је ученик школе утврђује се у прекршајном поступку, а на основу Закона. У случају када је родитељ извршилац дискриминације, одговорност се утврђује пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

Одговорност трећег лица за повреду законске забране дискриминације утврђује се у поступку пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности:

- прати се остваривање програма заштите установе;
- евидентирају сви случајеви дискриминације у школи;
- прати се остваривање конкретних планова заштите;
- анализира стање и извештава.

На основу анализа стања, праћења дискриминације, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, дефинишу се даље мере од значаја заштите од дискриминације учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица.

Активности	Разред	носиоци активности
------------	--------	--------------------

Предавања и радионице на тему дискриминације	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Прати се остваривање планова појачаног васпитног рада	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика

		од насиља, злостављања и занемаривања
План дежурства наставника и кораци у интервенцији истакнути на видном месту	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Предавања полиције и сарадника из Центра за социјални рад	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА

План ће се реализовати кроз редовну наставу, часове одељењског старешине, ваннаставне активности, предавања (стручњаци из области медицине - спољни сарадници), трибине на различите теме о психоактивним супстанцама. Кроз радионице, уз посебно ангажовање ученика који су склони ризичним понашањима или су у таквој средини, реализоваће се следећи програмски задаци:

Активности	Разред	носиоци активности
Упознавање одељењских старешина са програмом превенције и имплементација у часове одељењске заједнице	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Анализа ситуације у претходној школској и ситуација са потенцијалним проблемима у понашању	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор, Тим за

		заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Шта су правила и вредности (радионице и ЧОС)	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Шта је одговорно понашање(радионице и ЧОС)	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Развијање здравих стилова живота ученика		

Стицање основних хигијенских навика- часови одељењског старешине и радионице педагошко-психолошке службе	I-IV	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба
Хигијена учионице и просторија у којима боравимо	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба
Правилна исхрана и здраве намирнице; Улога правилне исхране и значај за психофизички развој – радионице кроз пројектне активности	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Препознавање здраве и неисправне хране- кроз ваннаставне активности и радионице	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор, наставници биологије
Развијање социјалних вештина и самоконтроле	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Како потреба да нас други прихвате утиче на понашање – радионице, ЧОС	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Ризична понашања и како препознати негативне изазове		

Опасности неправилног и нестручног коришћења лекова	I-IV	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба
Правилно - неправилно коришћење хемијских материја- предавање(радионица)	III-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба, наставници хемије
Опасности од пиротехничких средстава- радионица на ЧОС-у	I- VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба
Зашто је погрешно користити алкохол – радионица на ЧОС-у	III-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /
Штетан утицај игрица и друштвених мрежа	I- VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба, наставници информатике
Предавање на тему наркоманије- платформа	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка

„Чувам те“ и штетног утицаја дрога- трибина		служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /
Штетност психоактивних супстанци и негативан утицај особа које их користе- радионица педагошко-психолошке службе	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба
Развити ниво знања и навика код ученика који ће им омогућити да кажу „НЕ“ када се нађу у ситуацији да им се понуде психоактивне супстанце	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /

Превентивне активности у склопу програма заштите ученика од ризичних понашања

- **СЕПТЕМБАР Прилагођавање ученика на школу и учешће у школским активностима**
  1. Упознавање ученика са школом и подручјима образовно-васпитног рада; Организација сусрета родитеља, наставника и ученика; Договор о узајамним очекивањима, потребама и захтевима; Изграђивање јединствених ставова породице и школе о васпитању ученика,
  2. Активно учешће ученика и родитеља у изради правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика наше школе,
  3. Адаптација ученика на живот у школи; Укључивање ученика у школске активности,
  4. Изграђивање свести о припадању школи и идентитету школе.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ Подстицање личног развоја**
  1. Подстицање личног самопоуздања, упознавање и прихватање сопствених вредности, учење видова самопотврђивања уз уважавање других ученика кроз различите облике образовно-васпитног рада,
  2. Неговање осећања, уочавање веза између осећања, потреба, мисли и акција кроз заједничке активности одељењских заједница и вршњачких група,
  3. Упознавање својих и туђих потреба кроз заједничке активности ученика, наставника и родитеља.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ Подстицање социјалног сазнања и социјалних односа-радионице, предавања**
  1. Разумевање других ученика и усклађивање њихових поступака активности у групи,
  2. Развијање толеранције према разликама у мишљењима, ставовима, особинама, навикама, изгледу и потребама других;
  3. Успостављање, неговање и развијање односа са другима: Пријатељство; Сараднички однос; Односи међу генерацијама; Односи у породици и школи; Чиниоци који доводе до повезивања и нарушавања односа;
  4. Сарадња у школи; Припремање заједничких програма којима се побољшава квалитет живота у школи.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ Развијање способности за сарадњу и конструктивно решавања сукоба-радионице, предавања**
  1. Унапређивање развоја сарадничке комуникације; Активно, пажљиво слушање другог у комуникацији и тумачење критике; Изражавање својих опажања, осећања и потреба, представљање јасних захтева без оптуживања и критиковања и пребацивања одговорности за њих на другу особу; Конструктивно одговарање на критику,
  2. Познавање невербалне комуникације и њених особености;
  3. Одвијање сукоба, околности и начини понашања у сукобу и конструктивно решавање сукоба.
- **РАДИОНИЦЕ ТОКОМ ГОДИНЕ Неговање активности за решавање индивидуалних проблема**
  1. Прихватање личних проблема као изазова за њихово решавање и развој; Изграђивање и коришћење ефикасних начина за решавање проблема,
  2. Стрес: извори, утицаји, стилови суочавања и механизми превазилажења; изграђивање контроле социјалне подршке,
  3. Суочавање са неуспехом; Развијање и јачање самоконтроле и истрајности,
  4. Агресивно испољавање и вређање других, претње, физички обрачуни и слична неприлагођена понашања- препознавање и правилно реаговање
  5. Ризична понашања: зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија)
  6. Превентивне активности.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ Изграђивање моралних и других вредности**

1. Упознавање сазнајних и практичних вредности моралних норми и вредности; Неговање моралних односа и активности,
2. Критички однос према вредностима израженим у мас-медијима и непосредном окружењу,
3. Истицање позитивних примера у неговању моралности.

План остваривања: на часовима одељењског старешинства	
Садржај рада	Месец
Хигијена учионица	IX
Брига о здрављу треба да постане свакодневна навика	X
Значај физичке активности, правилно држање тела, правилно коришћење лекова	XI
Шта смо прочитали, гледали на ТВ, чули о здрављу и хигијени	IX
Појам заразних болести, настајање, ширење и мере заштите	IX
Чиниоци који угрожавају живот и здравље	XII
Штетност ПАС-а и последице по особе које га користе	II
Развијање свести о штетности конзумирања алкохола, дувана и наркотика	V
Упитник којим се долази до правог пресека стања у школи	X-XI
Наркомани међу школском децом, Рећи НЕ када им се понуди ПАС	II-III
Упитник на нивоу општине	X-XI
Болести зависности и учешће и борби против њих	II-III

ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА- ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ СА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈОМ АКТИВНОСТИ ПРЕДВИЂЕНИХ „ПРОГРАМОМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ НА ПРЕЛАСКУ У СРЕДЊУ ШКОЛУ

Програм професионалног обавештавања, усмеравања и саветовања ђака, подразумева систематско праћење, подстицање и помагање при одабиру школе и будућег занимања.

Програм сваке године реализују одељењске старешине, стручна служба, као и наставници у оквиру својих предмета и кроз све облике наставног и ваннаставног рада настојећи да остваре следеће циљеве:

- Упознати ученике са што већим бројем занимања, указати на њихове захтеве и развијати способности и интересовања за поједине делатности.
- Створити код ученика реалан став према сопственим способностима и у складу са њим усмеравати њихово интересовање.
- Откривање ученика који имају сметње у развоју (физиолошком и психолошком) и рад на њиховом професионалном усмеравању.
- Сарадња са средњим школама и радним организацијама у циљу прикупљања података о занимањима различитог профила
- Оснивање сталног паноа посвећеног професионалној оријентацији ученика
- Деловање на усклађивању жеља и захтева родитеља са способностима, могућностима и жељама детета.

Координатори послова из области професионалне оријентације (ПО) су психолог и педагог школе, а носиоци послова су разредни учитељи, предметни наставници и одељењске старешине.

Наша школа је ушла у пројекат „Професионална оријентација при преласку у средњу школу“, као менторска школа за општину Гроцка.

Циљ пројекта је успостављање функционалног и одрживог система и програма професионалне оријентације за ученике на прелазу из основне у средњу школу.

У нашој школи се планира и реализује низ активности прилагођених свим узрастима ученика. Програм професионалне оријентације се реализује почевши од првог разреда јер је веома битно да се од самог почетка школовања ученици упознају са светом рада и да постану свесни својих интересовања, жеља и способности.

Овај програм има за циљ:

- упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних психосоцијалних карактеристика сваког ученика битних за усмеравање њиховог професионалног развоја. На основу досијеа који се отвара при упису у школу врши се континуирано праћење психофизичког развоја ученика од стране психолога, педагога школе и учитеља.

- Стицање основних знања и појмова о раду, разноврсности и различитости занимања из њиховог непосредног окружења, да развије спремност ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада како би доносили реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свесни шта оне значе за каснија образовна и професионална опредељења као и успех у раду.

- Формирање радних навика и позитивних ставова и вредности према раду.

Професионално информисање и усмеравање ученика врши се кроз све видове васпитно-образовног рада: кроз редовну наставу, додатни рад, секције, ученичке екскурзије. Ученици се од првог дана школе обрађујући текстове из читанке упознају са занимањима приказаним у тексту, уче се промишљају о особинама и способностима потребним за неко занимање, охрабрују се да кроз ликовне радове представе занимања која познају и о којима маштају.

Кроз остваривање програмских садржаја формира се позитиван став према радним обавезама у породици и школи. Саветодавним радом са родитељима указује се на њихову улогу у праћењу развоја деце, неговању позитивног става према учењу и раду и формирању радних навика.

ВРЕМЕ	активност	носилац посла
X	реализација радионице „ правила у школи и код куће“ реализација радионице „формирање радних навика“	тим за по, учитељи психолог, педагог
XI	РЕАЛИЗАЦИЈА ТЕМЕ „СТАРИ ЗАНАТИ“ (гледање филмова на Youtube о: ковачима, кујунцијама, шнајдерима, шеширцијама...Приказ Балканске улице, производње грнчарских производа...)	тим за по, учитељи
XII	како су реализована нека од данашњих занимања у прошлости (учитељски позив, рад у пољопривреди,	тим за по, учитељи
	рад доктора и бабица у селима...)	

II	реализација радионице „занимања у свету одраслих“ (интервјуисање родитеља бележење видео снимком)	тим за по, учитељи
III	реализација радионице „разговарао сам са...“ (посета и интервјуисање људи који обављају занимања у нашем окружењу, бележење видео снимком...)	тим за по, учитељи
IV	реализација радионице „кад порастем, бићу...“ (кроз анкету, ликовне радове и ликовне и литерарне конкурсе и читање књига ученици ће представити занимања којима би волели да се баве кад порасту и са њима ће се разговарати о разлозима због којих би се определили за то занимање)	тим за по, учитељи
V	представљање одређених занимања путем драмских радионица	тим за по, учитељи
VI	презентовање рада у овој области у облику презентација и видео записа на стручним и разредним већима од првог до четвртог разреда	тим за по, учитељи

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.

Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика

Област	Садржај рада кроз наставне и ваннаставне активности; тазвој међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу I-IV разред
Безбедно понашање	Развијање саобраћајне културе, прелазак преко пешачко прелаза-зебре
Односи са другима	Оспособити ученике да разумеју потребе и осећања других водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући различите традиције Адаптирати се на промене у социјалним односима
Хумани односи међу половим	Оспособити ученике да: Правилно препознају своја осећања, спознају физичке разлике међу половима Стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротан пол

О коришћењ у здравств не помоћи	Откривање да одговарајуће службе пружају здравствену помоћ појединцу, организацији, различитим социјалним групама, заједници у целини.
Улога за здрављ е заједни це	Допринети здрављу околине, чувати животну средину. Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“ Откривање начине социјалне интеракције са људима из заједнице
Изграђив ање самопош товања	Свест о сличностима и разликама наших акција, осећања, изгледа Евидентирање промена у развоју, формирање културног идентитета Проналажење начина за превазилажење психолошких проблема
Здрава храна	Испитивање фактора који утичу на навике о правилној исхрани Формирање основних ставова у погледу исхране Балансирање хране са енергетским потенцијалом Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Брига о телу	Развијање личне одговорности за бригу о телу: коси, устима, носу; чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике, непушење Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Физич ка активн ости здрављ е	Примењивање физичких способности у дневним активностима: Развијање позитивних ставова за прикладност Коришћење времена и рекреације Избор активности, спортова и клубова за вежбу Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Бити здрав	Научити како да се спречи болест: Природне одбране организма

ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ЦРВЕНОГ КРСТА

Динамика активности	Садржај рада
IX	Наставак реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“
	Акција солидарности: Друг – другу
	Учешће у акцији: Солидарност на делу

X	Реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“
XI	Реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“
XII	Организовање зимовања за социјално најугроженије деце у Одмаралиштима Црвеног крста
	Обележавање Светског дана борбе против AIDSa
I, II	Предавање на тему: Шта знам о Црвеном Крсту
	Предавање : Основна школа – централно место за промоцију добровољног давалаштва крви у локалној заједници“
III	Организовање обуке за ученике, за општинско такмичење „ Шта знам о Црвеном Крсту“
	Предавање на тему: „Превенција болести зависности“
IV, V	Здравствено-васпитни рад: Болести зависности и Болести прљавих руку
	Организовање обука екипа прве помоћи и реалистичког приказа повреда, стања и обољења

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Циљеви активности програма

- сарадња Центра за социјални рад и школе у пружању социјалне заштите ученика (дописи, лични контакт)
- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из породице породица с проблематичним односима (конфликтне породице), надзор над родитељском помоћи,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика и помоћи деци социјално-угрожених породица
- утврђивање социоекономског статуса родитеља
- упућивање у остваривање социјално-заштитних мера
- упућивање родитеља на начине остварења права
- упућивање родитеља на извршење родитељских обавеза

Намена активности програма

Намена активности је уз сарадњу Центра за социјални рад пружање помоћи ученицима и родитељима у остваривању плана социјалне заштите, као и пружање помоћи и помоћи ученицима с поремећајима у понашању и дефицијентним породицама (злостављање, занемаривање, алкохолизам, итд.).

Носиоци активности програма

- стручни сарадници
- директор школе
- сарадници Центра за социјални рад
- ученици с поремећајима у понашању
- ученици који долазе из породица са несређеним односима, као и ризичним породицама
- родитељи
- одељењски старешина

Носиоци активности су директор, стручни сарадници и одељењске старешине који откривају и идентификују

социјални проблем, те информишу путем дописа или личним контактом сарадника Центра за социјалну рад који вођен налазом и мишљењем школе, преиспитује породичну ситуацију, те уз помоћ различитих законских мера пружа социјалну заштиту ученицима и њиховим породицама.

Начин реализације активности програма

Начин реализације активности се одвија најпре у школи где директор, стручни сарадници уз сарадњу одељењских старешина, откривају социјални проблем независно о томе да ли је повезан с понашањем ученика и чланова његове породице. Стручни сарадници тада путем дописа обавештавају Центар за социјалну рад, који уважавајући налазе и мишљење школе, преиспитује породичну ситуацију, обавља информативне разговоре с ученицима и члановима њихових породица. Када утврде потребне чињенице реализују се одређене социјалне и законске мере и пружа социјална заштита ученицима и њиховим породицама. У циљу ефикасније сарадње школе и Центра за социјални рад, социјални сарадник одлази у кућне посете породици ученика који долазе из ризичних услова живљења. Планира се и долазак сарадника Центра за социјалну рад у школу- Конференција случаја.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита и унапређење животне средине има за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину.

Задаци и активности:

- развијање позитивног односа према природи и природом и радом створеним вредностима, оплемењивање уже и шире средине,
- стицање знања о биолошким, физичким, хемијским, историјским, географским, производно-техничким обележјима природе и насељене средине
- уређивање школског дворишта
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређивању школе, насеља, култивисању расада и неговању паркова

Васпитање за хуманизацију односа међу људима и половима има задатке:

- васпитање ученика за једнако вредновање способности и резултата рада оба пола, ради сузбијања предрасуда о инфериорности једног пола,
- изграђивање свести о природном односу човека према човеку,
- развијање другарских осећања, међусобног уважавања и поштовања друге личности,
- свакодневно дружење са вршњацима, међусобно помагање и одређено одрицање ради пружања могућности да се и други оствари у раду и игри,
- учење да се пажљиво и до краја саслуша други,
- развијање потребе за учешћем у акцијама солидарности,
- стицање навика пажљивог односа према млађим друговима, старијим и немоћним особама.

У реализацију овог програма, поред одељенских старешина, предметних наставника, руководиоца секција, стручних сарадника и сарадника Вршњачког тима, укључени су и спољни сарадници из општинске организације Црвеног крста

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ Сарадња са образовним, здравственим, социјалним, научним, културним и другим установама које доприносе остваривању циљева и задатака образовно-васпитног рада школе

- Сарадња са основним школама градске општине Гроцка

- Сарадња са Домом здравља
- Сарадња са Центром за социјални рад ГОГроцка
- Сарадња са МУП-ом општине,града
- Сарадња са организацијом „Пријатељи деце“ ,Црвеним крстом, Центром за права детета и осталим дечјим организацијама.
- Учешће у организованим облицима размене искуства са наставницима и сарадници
- Учествовање у истраживањима научних, просветних и другим установама.
- Сарадња са културно-образовним институцијама у циљу реализације културне и јавне делатности школе
- Осмишљавање програмских активности за унапређивање партнерских односа породице, школе и локалне самоуправе у циљу подршке развоја ученика
- Сарадња са канцеларијом за младе и комисијама на нивоу локалне самоуправе које се баве унапређивањем положаја деце и ученика

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ:

Организовати облике активности који ће :

- подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа (заједничке активности за васпитање ученика.
- пружити помоћ и подршку родитељу

Задачи :

- развој складног деловања породице и школе у образовању и васпитању ученика
- развој трајне и квалитете сарадња родитеља и школе
- остваривање позитивне интеракције наставник-родитељ
- редовно информисање родитеља о свим важним инфомрацијама

Облик сарадње	Садржај	Задужени за реализацију	Време
1. Индивидуални разговори, Информисање	Информације о условима понашању ученика у породици, школи, успеху, напредовању, ЕС Дневник	Одељенске старешине -поједини наставници на захтев одељенског старешине или родитеља	-сваке седмице, један термин - по посебном договору- посета предметном наставнику, отворена врата

. родитељски састанци	- упознавање са наставним планом и програмом, уџбеницима, наставницима, облицима и методама рада , кућним редом школе (права и обавезе свих учесника), процеса у школи	Одељенске старешине	Септембар , новембар, децембар, април, мај-јун
3.Одељењски састанци (1. до 4. разреда) одељењски састанци (5. до 8. разред)	- упознавање са Школом организацијом , условима, кућном реду,..... - договор са родитељима око програма и реализације екскурзија	Одељенске старешине, сви предметни наставници, директор, педагог, психолог	Током школске године
4.Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају тешкоћа у понашању и учењу	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема, информација	Педагог, Психолог	Према потребама родитеља

5. Заједнички састанак мањих група родитеља и ученика са наставницима разредне наставе 1-4. разреда, и од 5-8. разреда са три и више слабих оцена	- информације о узроцима неуспеха (породица и школа), последицама по општи успех на крају школске године, утврђивање мера у породици -обавеза родитеља, школе, наставника	Директор, наставници одељенских већа, педагог, психолог	Током школске године
6. Портфолио, едукација и информисање родитеља-кутак за родитеље	Избор садржаја савета намењених родитељима	Педагог, психолог са ученицима	Од октобра - двомесечно
6. Деловање Савета родитеља	према дефинисаној улози у Закону о основама система васпитања и образовања	Директор, председник Савета родитеља и одељењске старешине	Од октобра до јуна
7. Учешће родитеља у Органу управљања, Клубу родитеља, Савету родитеља	Према правилницима и програмима ових тела	Родитељи чланови	Од септембра до јуна
8. Учешће родитеља у презентацијама стваралаштва и активности ученика и наставника	Према планираним активностима секција и другим видовима образовно-васпитног рада (пројектне активности, радионице)	Заинтересовани родитељи и наставници, координатори рада секција, наставници који врше презентације	Према плану ваннаставних и пројектних активности

9. Отворени дан (врата) код директора школе	Директор	Разговор директора са родитељима на иницијативу родитеља	Током школске године
--	----------	--	----------------------

РАД СА РОДИТЕЉИМА

У току школске године планирано је редовно одржавање родитељска састанка, а по потреби биће одржани и ванредни родитељски састанци.

У школи постоји распоред посета родитеља предметним наставницима и одељењским старешинама.

Родитељи су укључени у све видове школског живота. Учествују у:

- доношењу одлуке о избору представника за Одељењски савет родитеља;
- доношењу одлуке о избору представника за Савет родитеља школе;
- доношењу одлуке о избору представника за општински Савет родитеља
- доношењу одлуке о избору представника за Школски одбор;
- учешће у доношењу одлуке о избору наставних средстава(учбеника)
- учешће у доношењу одлуке о избору дестинација у циљу организовања и реализације посета, излета, екскурзија и школе у природи;
- помоћи при организацији и реализацији школских приредби и других културних манифестација;
- организација и учешће у донаторским ктивностима;
- помоћи при организацији и реализацији школских продајних изложби и др.
- Ђачка књижица;
- разне потврде, оправдања и уверења;
- здравствена књижица ученика;
- анкетни листићи и упитници.
- Предавања- родитељ предавач
- Наступи ученика; радионце, базари..

ПРОГРАМ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА И ПРОГРАМ УЧЕНИКА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА -ЦИЉ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЈЕСТЕ ПОСТИЗАЊЕ ОПТИМАЛНОГ УКЉУЧИВАЊА УЧЕНИКА У РЕДОВАН ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНИ РАД И ЊЕГОВО ОСАМОСТАЉИВАЊЕ У ВРШЊАЧКОМ КОЛЕКТИВУ.

Циљеви овог програма су:

- За ученике са потешкоћама у развоју - подстицање развоја и стабилизација осећања сигурности, задовољства и самопоштовања. Развој комуникацијских способности (изражавање потреба, жеља и намера вербалним и невербалним путем). Развој осетљивости за потребе других. Боља емоционална контрола и успешнија социјализација.
- За ученике са изузетним способностима-приширивање и продубљивање садржаја
- За децу без потешкоћа у развоју- Прихватање различитости, развој осетљивости за потребе деце са подршком, развој способности за

препознавање тих потреба, развој вештина сарадње и помагања у одељењској заједници и са децом која имају тешкоће у психофизичком развоју.

- За родитеље деце са подршком- упознавање са откривеним могућностима њихове деце.

Овладавање вештинама подстицања децјег развоја. Развијање реалистичких ставова према детету и његовим могућностима. Развијање реалних и позитивних искустава у погледу будућности детета.

- За родитеље деце без потешкоћа у развоју - Развијање позитивних ставова према заједничком школовању и дружењу са децом која имају подршку.

Пружање подршке детету које не постиже очекивана образовна постигнућа започиње кроз прилагођавање наставних метода, учила, материјала, простора, распореда рада, без израде формалног, писаног документа – индивидуалног образовног плана. То значи да се први ниво подршке пружа кроз индивидуализацију наставе и ваннаставних активности. Уколико подршка пружена кроз индивидуализацију наставе и ваннаставних активности не доведе до напретка, то јест позитивног помака у постигнућима детета (по правилу у току првог тромесечја), предлаже се израда формалног, структурираног, писаног документа - индивидуалног образовног плана, према коме ће се одвијати образовно- васпитни процес за ученика. Према томе, изради индивидуалног образовног плана приступа се онда када степен и врста потребне подршке захтева јасно структурирано планирање корака подршке, исхода и праћења ефеката планираних корака, пружалаца подршке и времена предвиђеног за одређене кораке. Стручни тим за инклузивно образовање даје предлог за израду индивидуалног образовног плана, а израђује га тим за пружање подршке ученику уз сагласност родитеља/законског заступника. Прилагођене исходе и индивидуални образовни план (који обухвата и прилагођене стандарде) израђује тим за пружање додатне подршке ученику (тј. ИОП тим). Тим за пружање додатне подршке који је формиран од стране стручног тима за инклузивно образовање школе, чине разредни старешина и/или предметни наставник, родитељ, односно законски заступник ученика, стручни сарадник школе, а по потреби, педагошки асистент и стручњак ван школе на предлог родитеља.

Циљ је да се свако дете развија и живи у границама својих способности и међу вршњацима. За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

За ученике са изузетним способностима, школа обезбеђује израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана којим се врши проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада.

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план. Индивидуални образовни план је посебан акт, који има за циљ оптимални развој ученика и остваривање исхода образовања и васпитања, у складу са прописаним циљевима и принципима, односно задовољавања образовно-васпитних потреба ученика. Индивидуални образовни план укључује:

- 1) Педагошки профил ученика, у ком су описане његове јаке стране и потребе за подршком;
- 2) план индивидуализованог начина рада, којим се предлажу одређени видови прилагођавања наставе (простора и услова, метода рада, материјала и учила) специфичним потребама ученика
- 3) план активности, којим се предвиђени облици додатне подршке операционализују у низ конкретних задатака и корака, и спецификује распоред, трајање, реализатори и исходи сваке активности.

Индивидуални образовни план доноси Педагошки колегијум на предлог тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученику. Тим за пружање додатне подршке чине: наставник предметне наставе, стручни сарадник школе, родитељ/законски заступник, а по потреби и стручњак ван школе, на предлог родитеља/старатеља. Родитељ/старатељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана. Наставник при планирању свог рада у одељењу усклађује свој план са индивидуалним образовним планом ученика, укључујући мере и активности предвиђене индивидуалним образовним планом. Он се остварује доминатно у оквиру заједничких активности у одељењу а у складу са потребама ученика, на основу одлуке тима за пружање додатне подршке ученику, делом може да се остварује и ван одељења.

Спровођење индивидуалних образовних планова прати просветни саветник. У првој години, индивидуални образовни план доноси се и вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полугодишта. Наставник при планирању свог рада у одељењу, односно усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета састанцима, на којима су присутни и одељењске старешине, покушава да реши проблем.

Протокол активности програма

Опсервација и идентификација ученика с одређеним социјалним проблемима се у школи одвија свакодневно. Најпре стручни сарадници проблем покушају да реше уз сарадњу родитеља (службеним позивима у школу и информативним разговорима), а уколико нема резултата, по потреби током школске године, шаљу дописе Центру за социјалну рад, укључују Центар за социјалну рад у решавање одређеног проблема..

Начин вредновања и начин коришћења резултата вредновања

Начин вредновања се састоји од пружања помоћи социјално угроженим ученицима, праћењу њихових промена у понашању и уклањању социјално угрожавајућих и ризичних узрока из социјалне околине ученика. Врло је важна повратна информација Центра за социјалну рад школе и континуирано праћење случаја.

Пројекат „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка - Учимо сви заједно“ спроводе Министарство просвете и УНИЦЕФ, уз подршку Делегације Европске уније. ЦИП - Центар за интерактивну педагогију је партнерска организација на реализацији компоненте унапређивање капацитета запослених за инклузивно образовање и васпитање. Главни циљ Пројекта је обезбеђивање једнаког приступа и квалитета образовања за децу из осетљивих група кроз подршку деци, наставницима и стручним сарадницима у школама. Пројектне активности ће бити реализоване у периоду август 2022. године - март 2024. године. У оквиру пројекта шест изабраних школа на нивоу Србије, међу којим је и наша школа ће добити подршку за унапређивање стручних и организационих капацитета и припремити се за подношење захтева за стицање статуса модел установе за инклузивно образовање и васпитање, који установама додељује Министарство просвете. Подршка одабраним школама планирана је кроз: акредитоване обуке, хоризонталну размену и успостављање заједнице пракси са другим школама кандидатима за модел установе, менторску подршку, као и грантове за школе. Доступно, квалитетно и праведно образовање може се постићи само ако су сва деца, укључујући и децу из осетљивих друштвених група, обухваћена школским системом које им пружа квалитетну подршку да науче оно што им је потребно за живот. Инклузивно образовање значи проналажење најефикаснијег начина да се сваком детету пружи пуна подршка да заједно са вршњацима учи и развија вештине које су му потребне да напредује. Инклузивно образовање захтева унапређење наставних метода и стратегија и залагање свих актера у заједници како би се свим ученицима, укључујући и оне којима је потребна додатна подршка, пружило праведно и партиципативно искуство учења и окружење које најбоље одговара њиховим потребама, захтевима и склоностима.

ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ

Активност	време	реализатор(и)
Сарадња са наставницима	током школске године	- Библиотекар
Рад са	током	- Библиотекар
ученицима	школске године	

Рад са родитељима	<ul style="list-style-type: none"> ● Информисање о ученичким интересовањима и развијању читалачких навика ● Сарадња са родитељима кроз личне контакте, родитељске састанке 	током школске године	- Библиотекар
Рад у стручним органима и тимовима	<ul style="list-style-type: none"> ● Рад на школским пројектима ● Учесће у припремању и организовању културних активности школе ● Припрема радионица, књижевних сусрета ● Учесће у изради школског сајта, блога и школског часописа 	током школске године	- Библиотекар
Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе	<ul style="list-style-type: none"> ● Сарадња са Друштвом школских библиотекара ● Сарадња са другим школским библиотекама у основним школама ● Донације ● Сарадња са Пријатељима деце Гроцка ● Сарадња са Црвеним крстом Србије ● Сарадња са Библиотеком Града Београда ● Сарадња са библиотеком у Врчину ● Сарадња са културним, просветним, научним и другим установама 	током школске године	- Библиотекар
Библиотечко-информативна делатност	<ul style="list-style-type: none"> ● Вођење документације о раду школске библиотеке и школског библиотекара-извештаји, анализе, самопроцене ● Систематско информисање ученика и запослених о новим књигама, листовима, часописима 	током школске године	- Библиотекар
	<ul style="list-style-type: none"> ● Промоција књига ● Процена читаности књига-израда статистике коришћења фонда ● Сређивање и естетско уређење библиотеке ● Остваривање стручних послова-инвентарисање, ревизија, сигнирање, издавање и враћање књига, поправка књига 		

ОСТАЛИ ПРОГРАМИ од значаја за остваривање образовног-васпитног рада

ПРОГРАМ ВРШЊАЧКОГ ТИМА

Р.б.	Активности	Носиоци	Време
------	------------	---------	-------

1.	1. Формирање Вршњачког тима 2. Школског тима 3. Моја школа и моје жеље	Кординатори за Вршњачког тима и Ученички парламент	IX
2.	Обука Школског тима: 1. Радионице: Врсте насиља, 2. Ненасилно решавање сукоба, 3. Етикетање, 4. Медијација, 5. Правила и реституција, 6. Жеље и потребе, 7. Права и одговорности	Стручна служба	
3.	1. Анимирани филм за ученике 2. Превентивне радионице за ученике (Интернет)	Наставници разредне наставе Одељењске старешине	X, XI
4.	Упознавање са „Програмом заштите ученика од насиља Деловање Тима за заштиту деце од насиља- презентација на сајту школе Процедуре поступања при појави насиља Интервентне мере и нивои поступања Улога Вршњачког тима у решавању појава насиља- медијатори	Одељењске старешине Новинарска секција Вршњачки тим Кординатори	XI, XII
5.	Нова одељењска и школска правила-у учионицама и школи Циљ је допунити 2 пута у току године Школска правила за текућу школску годину	Вршњачки тим, Ученички парламент, Одељењске старешине	X
6.	Листе за праћење врста и интензитета насиља у одељењским заједницама и школи Презентација учесталости насиља у школи	Кординатори, Вршњачки тим, Ученички парламент	I, VI
7.	Новинарска и Ликовна секцијом истражује и отвара	Кординатори Предметни	X-I
	1. Конкурс на тему поштовање личности 2. Вршњачко и насиље као појава	наставници Вршњачки тим Ученички парламент	
8.	1. Конкурс за текст у одељењу или групи ученика 2. Представа на победнички текст	Наставници, Вршњачки тим и драмска секција	V-VI
9.	1. Игре без граница-за сва одељења, Васкршњи маскенбал	ВТ,	IV-V

		Кординатори, ОС	
10.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отворити кутију поверења 2. Преглед врсте насиља у нашој школи 3. Шта ми смета у школи 4. Кутак који ми даје заштиту 	Вршњачки тим Одељењске заједнице	Месечно
11.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зближавање ученика и колектива 2. Развоју другарства и пријатељства 3. Развој емпатије 4. Позитиван став према успеху других ученика 5. Игранке 6. Квизови, 7. Обележавање значајних датума 8. Школска слава „Свети Сава“ 9. Дан школе 10. Упознавање са акцијама против разних болести 11. Праћење књижевних догађаја 12. Праћење позоришних догађаја 13. Заједничка дружења 14. Турнири 	Наставници Ученички парламент	Утоку године
13.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дани толеранције 2. Дан када ученици улазе у школске ципеле наставника 3. Сајт школе-промоција позитивних вредности код ученика 4. Анкета – избор фер-плеј став, догађаја 	Вршњачки тим Ученички парламент ,	III, IV XI-VI
14.	Анализа активности рада вршњачког тима	Вршњачки тим и координатор	II-VI
15.	Анализа и резултати рада током школске године и мере унапређења	Наставници, Вршњачки тим, одељењске старешине	VI
16.	Мере унапређења рада школског тима за наредну школску годину	Наставници, Вршњачки тим, одељењске старешине	VI

ОШ „Свети Сава“ Врчин, ШКОЛСКИ ПРОГРАМ-други разред
ШКОЛА У ПРИРОДИ, ПОСЕТЕ, ИЗЛЕТИ И ЕКСКУРЗИЈЕ

Екскурзија, излет, зимовање, летовање, обилазак културно историјских установа, споменика у месту и околини, шетња Врчином ради упознавања околине, одлазак до „ФК Врчин“, обилазак школе у Доњој Мали, одлазак у позоришта и посета биоскопа, гостовања позоришних група, посета месној библиотеци или галерији, одлазак до Авале, организовање разних свечаности у школи, организовање такмичења и кампови су облици образовно-васпитног рада који се остварују ван наставе. Циљ је савладавање и усвајање дела наставног плана непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени опоравак ученика.

**ПРОГРАМ ОРГАНИЗОВАЊА ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ
У ПРИРОДИ**

Екскурзија, излет, зимовање, летовање и кампови су ваннаставни облици образовно-васпитног рада који се остварују ван наставе. Циљ је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени опоравак ученика.

Екскурзија је облик образовно-васпитног рада којим се доприноси остваривању плана програма и циљева основног образовања и васпитања. Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе, у трајању од једног до три дана годишње, у складу са узрастом, наставним планом и програмом и програмом за екскурзије.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег програма рада школе.

Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу ради разматрања и доношења. Екскурзија може да се изведе ако је савет родитеља дао сагласност на програм, цену екскурзије и избор агенције.

Екскурзија се организује и изводи уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда и уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака. Изузетно, екскурзија може да се организује ако писмену сагласност да најмање 60% родитеља ученика одељења. Извођење екскурзије за ученике истог разреда организује се са истим садржајем, по правилу, истовремено. Путни правци, објекти, манифестације,

крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања. Ако је екскурзија организована у време наставних дана, настава се надокнађује за свеученике, у складу са школским календаром и годишњим програмом рада школе. Избор агенцијаспроводи се у складу са овим правилником. Школа је дужна да објави оглас најмање у једним дневним новинама које имају тираж на територији целе Републике Србије.

Након изведеног путовања, стручни вођа пута и представник туристичке агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања. Стручни вођа пута у року од 3 дана сачињава извештај, који подноси директору са оценом извођењу и квалитету пружених услуга. Ученици након изведеног путовања попуњавају анкетни лист. Извештај разматрају Савет родитеља и Наставничко веће а Школски одбор разматра и усваја. Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајем на родитељском састанку. Извештај о путовању је саставни део годишњег извештаја орадушколе. Екскурзије ће бити организоване у складу са Правилником о организацији остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи (*Службени гласник РС, бр. 30/2019 од 25.04.2019. године*)

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА

У наредном периоду школа ће значајну пажњу посвећивати стручном усавршавању наставника.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА НАСТАВНУ ОБЛАСТ, ПРЕДМЕТ И МЕТОДИКУ

НАСТАВЕ

Знања

- Зна научну дисциплину којој припада предмет који предаје и њене везе са другим научним дисциплинама;
- Познаје одговарајућу област и зна наставни план и програм предмета који реализује, као и његову корелацију са другим областима, односно предметима;
- Познаје опште принципе, циљеве и исходе образовања и васпитања, као и опште и посебне стандарде постигнућа ученика и њихову међусобну повезаност;
- Разуме социјалну релевантност садржаја предмета;
- Поседује дидактичко-методичка знања неопходна за предмет који предаје;
- Познаје технологије које прате научну дисциплину и предмет који предаје;
- Познаје страни језик у функцији предмета који предаје.

Планирање

- Програм рада припрема тако да уважава: стандардне постигнућа, наставни план и програм и индивидуалне разлике ученика, водећи рачуна о садржајној и временској усклађености;
- Планира и програмира рад, водећи рачуна да садржај учини доступним ученицима (пријемчив, разумљив, интересантан);
- Планира примену различитих метода, техника и облика рада и доступних наставних средстава ради ефикасности и ефективности наставног процеса;
- Планира и програмира садржаје наставе водећи рачуна о корелацији, како хоризонталној, тако и вертикалној;
- Планира информисање о новим трендовима и примену одговарајућих и доступних технологија у образовању;
- Планира проверу остварености прописаних образовних стандарда и циљева учења наставног предмета.

Реализација

- Остварује функционалне, образовне и васпитне циљеве у складу са општим принципима, циљевима и исходима образовања, наставним планом и програмом предмета који предаје, прилагођавајући их индивидуалним карактеристикама и могућностима ученика;
- Систематски уводи ученике у научну дисциплину;
- Повезује наставне садржаје са претходним знањима и искуствима ученика и њиховим садашњим и будућим потребама, са примерима из свакодневног живота, са садржајима из других области, са актуелним достигнућима/научним новинама;
- Повезује и организује наставне садржаје једног или више предмета у тематске целине;
- Примењује разноврсне методичке поступке у складу са циљевима, исходима и стандардима постигнућа, садржајима наставног предмета, узрасним карактеристикама и индивидуалним могућностима и потребама ученика;
- Примењује одговарајуће и доступне технологије у образовању. Вредновање/евалуација
- Континуирано прати и вреднује остварену хоризонталну и вертикалну повезаност садржаја;
- Континуирано прати и вреднује ученичка постигнућа користећи различите начине вредновања у складу са специфичностима предмета који предаје;
- Прати и вреднује интересовања ученика у оквиру предмета који предаје;
- Планира и предузима мере подршке ученицима на основу анализе остварености образовних стандарда постигнућа.

Усавршавање

- Континуирано се стручно усавршава у области научне дисциплине којој предметприпада, методике наставе и образовне технологије;
- Унапређује квалитет свог рада примењујући новостечена знања из области у којима се усавршавао;
- Планира стручно усавршавање на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада и потреба школе у којој ради.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОУЧАВАЊЕ И УЧЕЊЕ

Знања

- Поседује знања о когнитивном развоју ученика (когнитивним ступњевима и зони наредног развоја);
- Поседује знања о природи учења, различитим стиловима учења и стратегијама учења;
- Поседује знања о природи мишљења и формирању научних појмова.

Планирање

- Планира активности полазећи од знања и искустава којима ученици располажу, индивидуалних карактеристика и потреба ученика, постављених циљева, исхода, садржаја и карактеристика контекста у којем ради;
- Планира активности којима се развијају научни појмови код ученика;
- Планира подстицање критичког, аналитичког и дивергентног мишљења; • Планира различите начине праћења и вредновања рада и напредовања ученика.

Реализација

- Примењује различите облике рада и активности у складу са знањима и искуствима којима ученици располажу, индивидуалним карактеристикама и потребама ученика,

постављеним циљевима, исходима, садржајима и карактеристикама контекста у којем ради;

- Подстиче и подржава различите стилове учења ученика и помаже развој стратегије учења;
- Континуирано подстиче развој и примену различитих мисаоних вештина (идентификовање проблема, решавање проблема, доношење одлука) и облика мишљења (критичко, аналитичко и дивергентно);
- Подржава ученике да слободно изnose своје идеје, постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења;
- Даје упутства јасна свим ученицима и упућује на трансфер знања;
- Прати и вреднује постигнућа ученика, примењујући, објективно, јавно, континуирано и подстицајно оцењивање, дајући потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду.

Вредновање/евалуација

- Прати и процењује различите аспекте учења и напредовања, користећи различите технике евалуирања;
- Прати и вреднује ефикасност сопствених метода на основу ученичких постигнућа;
- Прати и вреднује постигнућа ученика у складу са индивидуалним способностима ученика, примењујући утврђене критеријуме оцењивања;
- Прати и вреднује примену инструмената за праћење и анализирање рада у односу на напредовање ученика;
- Континуирано прати и вреднује ученичка постигнућа користећи поступке вредновања који су у функцији даљег учења;
- Процењује потребе ученика за додатном подршком у учењу.

Усавршавање

- Континуирано унапређује сопствену педагошку праксу на основу анализе ученичких постигнућа;
- Унапређује свој рад, користећи знања стечена усавршавањем у области когнитивне, педагошке психологије и савремене дидактике и методика.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОДРШКУ РАЗВОЈУ ЛИЧНОСТИ УЧЕНИКА

Знања

- Зна и разуме физичке, емоционалне, социјалне и културне разлике међу ученицима;
- Познаје и разуме психички, емоционални и социјални развој ученика;
- Поседују знања о начинима подршке ученицима из осетљивих друштвених група;
- Познаје различите врсте мотивације и начине мотивисања ученика;
- Уме да препозна, мобилише и подстиче развој капацитета свих ученика уз уважавање индивидуалности.

Планирање

- Планира различите активности којима ангажује све ученике, уважавајући њихове индивидуалне разлике у социјалном и емоционалном развоју;
- Планира и усклађује свој рад са психофизичким и развојним карактеристикама ученика, прихватајући ученика као личност у развоју;
- Планира начине и поступке подстицања самопоуздања и самопоштовања код ученика;
- Планира интеракцију свих учесника у образовно-васпитном раду, засновану на поштовању различитости и уважавању потреба;

- Планира различите активности којима подстиче креативност и иницијативу ученика.
Реализација
- Ангажује ученике у различитим активностима, уважавајући њихове индивидуалне разлике и законитости психичког развоја;
- Примењује конструктивне поступке при решавању развојних проблема, као и у ситуацијама кризе и конфликта;
- Обезбеђује могућности и окружење за активности, интересовања и потребе ученика уважавајући њихове ставове и мишљења;
- Подстиче самопоуздање, самопоштовање и подиже ниво аспирација свих ученика; • Користи различите поступке за мотивисање ученика.

Вредновање/евалуација

- Користи различите стратегије праћења развоја различитих аспеката личности ученика (сарадња са другим ученицима, решавање конфликта, реаговање на неуспех);
- Евалуира сопствени рад анализирајући и пратећи мотивацију, задовољство, активност ученика на часу, њихову самосталност и истрајност у раду.

Усавршавање

- Планира стручно усавршавање на основу анализе квалитета односа у одељењу, мотивације ученика за учење и карактеристика личности ученика;
- Проширује своја знања у области психофизичког, социјалног развоја деце и мотивације;
- Активно ради на побољшању свог односа са ученицима; • Развија педагошке вештине за руковођење одељењем.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КОМУНИКАЦИЈУ И САРАДЊУ

Знања

- Разуме важност сарадње са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду;
- Поседује информације о доступним ресурсима који могу подржати образовно-васпитни рад (школским, породичним, у локалној и широј заједници);
- Познаје облике и садржаје сарадње са различитим партнерима;
- Поседује знања о техникама успешне комуникације.

Планирање

- Планира систематску сарадњу са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду на основу анализе мреже могућих партнера и доступне ресурсе; • Планира различите облике мотивисања за сарадњу;
- Осмишљава ситуације и активности у којима се пружа могућност за примену комуникацијских вештина. Партнери у образовно васпитном раду су: ученици, родитељи/старатељи, колеге, локална и шира заједница од значаја за образовно васпитни рад

Реализација

- Сарађује са партнерима, подстиче размену мишљења и гради атмосферу међусобног поверења у заједничком раду у интересу ученика;
- Активно и конструктивно учествује у животу школе;
- Информише и консултује родитеље/старатеље и охрабрује их да буду активно укључени у рад школе;
- Разматра и уважава иницијативе партнера које се односе на унапређивање рада школе;
- Кроз сарадњу подстиче развој социјалних компетенција; • Активно учествује у раду

тимова.

Вредновање/евалуација

- Анализира и процењује сопствене капацитете за сарадњу;
- Вреднује сарадњу са партнерима на основу анализе постигнутих ефеката;
- Континуирано извештава partnere о постигнутим ефектима сарадње.

Усавршавање

- Планира стручно усавршавање на основу анализе успешности сарадње са свим партнерима;
- Усавршава се у области сарадње и комуникацијских вештина;
- Обучава се за тимски рад;
- Активно ради на побољшању свог односа са свим партнерима у образовно- васпитном раду.

Такође се даљи правци професионалног развоја бити усмерени на:

- набавка савремених наставних средстава, стручне периодике и литературе као и приручника;
- унапређивање оцењивања ученика, праћење савремених метода и облика рада у циљу унапређења рада школе;
- конкретизација циљева и задатака које треба остварити кроз садржаје појединих предмета, а у вези са исходима за те предмете у првом и другом разреду и првом циклусу школовања. Такође ће се максимална пажња посветити младим наставницима како би им се максимално помогло у раду и у припреми стручног испита за лиценцу наставника.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

У периоду од наредне четири школске године потребно је:

- Усавршавати континуирано глобално и оперативно планирање наставе коришћењем савремених метода који подстичу ученике на рад;
- Иновирање свих видова наставе савременим облицима наставним средствима увођењем рачунара и образовних софтвера у настави;
- Побољшати рад секција, подстицати радозналост и интересовања код ученика и што више ученика ангажовати кроз секције и друге врсте ваннаставног рада са њима;
- Побољшати све видове сарадње са родитељима и максимално их укључити у рад школе;
- Радити на сталном стручном усавршавању наставника у циљу праћења савремених достигнућа у образовном процесу и обезбеђивања потребних сати стручног усавршавања за напредовање услужби;
- Препознавање и идентификовање ученика са изузетним способностима;
- Радити на развијању друштвених, колективних и тимских активности ученика и неговати осећај одговорности према обавезама, породици, школи;
- Развијати колективни дух, културу комуникације, толеранцију и поштовање личности и различитости;
- Створити занимљиву, ангажовану, истраживачку, модерну школу у којој ће се подстицати различитости и у којој ће сваки ученик наћи својеместо;
- Тесно сарађивати са локалном средином, Месном заједницом, Општином, и другим институцијама на територији општине;
- Посебну пажњу посветити безбедности ученика и превентивним активностима у циљу

спречавања насилног понашања

С обзиром да су сви приоритети школе и план њеног развоја усаглашени са ресурсима и потребама средине у којој се школа налази школа је постала културно-образовно седиште Врчина.

У остваривању плана развоја школа ће се ослањати на:

Министарство просвете, Школску управу Београд, ГО Гроцка, локалну самоуправу, донаторе, родитеље, Секретаријат за образовање града Београда, средства саме школе, као и на огроман ентузијазам наставника.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

А) Податке и запажања о напредовању и развојним потребама ученика добићемо на основу посматрања ангажованости, активности, кооперативности ученика, испитивања (усменог и писменог), ученичких радова и продуката ученичких активности, домаћих задатака ученика, разговора са ученицима у свим сегментима наставног процеса, задовољства ученика.

Б) Праћење остваривања школског програма у целини вршиће се кроз:

- праћење постигнућа исхода првенствено кроз сталне састанке Одељењских већа, Стручних већа, Разредног већа и Наставничког већа;
- родитељске састанке и индивидуалне контакте са родитељима ради размене утисака и предлога за што бољу и напреднију сарадњу;
- евалуациони листићи и свакодневни разговор са ученицима о њиховом утиску и задовољству радом на часу;
- месечне консултације са надзорницима и саветницима за осигурање квалитета
- посете суседним школама и размена искуства,
- израда тестова за проверу савладаности програма;
- континуирано праћење и реорганизација планова, циљева, исхода, садржаја активности иметода рада, рада на часу и ангажовања ученика;
- учествовање у Националном тестирању.

В) Водиће се педагошка документација о напредовању ученика: Педагошка свеска ЕС Дневник, писани извештаји за родитеље и педагошку службу, ђачке књижице, матична књига, извештаји са тестирања и др. врста испитивања ученика....

Списак уџбеника који ће се користити у ДРУГОМ разреду

ДРУГИ РАЗРЕД

Српски језик

- М. Димитријевић, Читанка, Вулкан издаваштво
- В. Мишић, В. Вукомановић Растегорац, Уџбеник, Вулкан издаваштво
- М. Димитријевић, В. Мишић, В. Вукомановић Растегорац, Радна свеска, Вулкан издаваштво
- В. Вукомановић Растегорац, В. Мићић, Латиница, Вулкан издаваштво

Математика

-Н. Малиновић Јовановић, Ј. Малиновић, Математика 2, Уџбеник (I и II део), Вулкан издаваштво

-Н. Малиновић Јовановић, Ј. Малиновић, Математика 2, Радна свеска (I и II део), Вулкан издаваштво

Свет око нас

-Д. Златић, М. Вујовић, Свет око нас 2, Уџбеник, Вулкан издаваштво

-Д. Златић, М. Вујовић, Свет око нас 2, Радна свеска, Вулкан издаваштво

Музичка култура

- М. Обрадовић, Музичка култура 2, Уџбеник, Вулкан издаваштво

Ликовна култура

- С. Младеновић, Ликовница 2, Вулкан издаваштво

Дигитални свет

- **Дигитални свет, уџбеник**, Горица Његовановић, БИГЗ

Грађанско васпитање

- „Сазнање о себи и другима“ радна свеска, Креативни центар

Енглески језик

- N. Simmons, „Family and Friends, Starter, second edition, Нови Логос

У изради Школског програма за ДРУГИ разред учествовали су:

Руководилац Већа, Љиљана Кнежевић, наставник разредне наставе, сви чланови Разредног већа, стручни сарадници и директор школе.

Директор

Добрица Синђелић

Председник Школског одбора

Драгана Гајић